

03.12.2018

Kokousaika 03.12.2018 16:00 - 17:20

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan	pormestari
Kivekäs, Otso	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Koulumies, Terhi	
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
Rydman, Wille	
Sazonov, Daniel	
Sevander, Tomi	
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
Vesikansa, Sanna	apulaispormestari
Said Ahmed, Suldaan	varajäsen
Yanar, Ozan	varajäsen
	saapui 16:17, poissa: 777 - 783 §

Muut

Kousa, Tuuli	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	poistui 17:00, poissa: 791 - 794 §
Arajärvi, Pentti	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	saapui 16:40, poissa: 777 - 783 §
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aho, Mikko	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Järvenkallas, Satu	vs. kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Laitio, Tommi	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Mäki, Tiina	vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

03.12.2018

Enroos, Asta	vs. henkilöstöjohtaja
Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
Rinkineva, Marja-Leena	elinkeinojohtaja
Rope, Jenni	kaupunginlakimies
Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja
Summanen, Juha	hallintojohtaja
Nelskylä, Maria	vs. kaupunginsihteeri
	poistui 17:00, poissa: 791 - 794 §
Menna, Lauri	johtava asiantuntija
Katajamäki, Paula	tiedottaja
Björksten, Jenni	hallintoasiantuntija
Nikunen, Esa	ympäristöjohtaja
	asiantuntija
	saapui 16:11, poistui 16:50, läsnä: 784 §
Viinanen, Jari	ympäristötarkastaja
	asiantuntija
	saapui 16:11, poistui 16:50, läsnä: 784 §
Puheenjohtaja	
Jan Vapaavuori	pormestari
	777 - 794 §
Esittelijät	
Jan Vapaavuori	pormestari
	777 §, 784 §, 790 §
Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö
	778 - 781 §, 785 - 789 §, 791 - 794 §
Juha Summanen	hallintojohtaja
	782 - 783 §
Pöytäkirjanpitäjä	
Jenni Björksten	hallintoasiantuntija
	777 - 794 §

03.12.2018

§	Asia	
777	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
778	Asia/2	V 12.12.2018, Meilahden huvila-alueen asemakaavan muuttaminen (nro 12372)
779	Asia/3	V 12.12.2018, Bulevardi 14:n asemakaavan muuttaminen (nro 12498)
780	Asia/4	V 12.12.2018, Malmin lentoaseman rakennusten asemakaavan muuttaminen (nro 12450)
781	Asia/5	V 12.12.2018, Vuokrauseriaatteiden määrittäminen asuinrakennustontille (Kumpula, tontti 24926/7)
782	Asia/6	V 12.12.2018, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta
783	Asia/7	V 12.12.2018, Keskusvaalilautakunnan varajäsenen valinta
784	Asia/8	Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelma
785	Asia/9	Palomiesten virkojen perustaminen pelastuslaitokselle kaupunkiympäristön toimialalle
786	Asia/10	Virkojen perustaminen sosiaali- ja terveystoimialalle
787	Asia/11	Helsinki Stadion Oy:n osakkeiden merkintä
788	Asia/12	Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointeja koskevan hankesuunnitelman hyväksyminen
789	Asia/13	Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta
790	Asia/14	Helsingin liikkumishjelma 2018-2021
791	Asia/15	Lausunto Uudenmaan liitolle Uusimaa-kaava 2050 -luonnoksesta
792	Asia/16	Kaupunginvaltuuston 28.11.2018 tekemän päätöksen täytäntöönpano: Keski-Pasilan tornialueen arkkitehtuuri- ja toteutuskilpailun voittajan valinta ja maa-alueiden luovuttaminen
793	Asia/17	Kaupunginvaltuuston 28.11.2018 tekemien päätösten täytäntöönpano
794	Asia/18	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

03.12.2018

Asia/1

§ 777

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Terhi Koulumiehen ja Suldaan Said Ahmedin sekä varatarkastajiksi Anni Sinemäen ja Daniel Sazonovin.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita pöytäkirjantarkastajaksi Veronika Honkasalon sijasta Suldaan Said Ahmedin.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Terhi Koulumiehen ja Veronika Honkasalon sekä varatarkastajiksi Anni Sinemäen ja Daniel Sazonovin.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

03.12.2018

Asia/2

§ 778

V 12.12.2018, Meilahden huvila-alueen asemakaavan muuttaminen
(nro 12372)

HEL 2012-007286 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) kortte-
lia 14489 ja katu-, puisto- ja vesialueita sekä 15. kaupunginosan (Mei-
lahti) kortteleita 15633, 15635, 15637–15639, korttelin 15642 tonttia 3
ja kulttuurihistoriallisia ympäristönsuojelualueita, puisto-, lähivirkistys-,
palstaviljely-, vesi-, venesatama-, liikenne-, katu- ja pysäköintialueita
sekä urheilu- ja virkistyspalvelualueita koskevan asemakaavan muu-
toksen 19.1.2016 päivätyn ja 23.10.2018 muutetun piirustuksen nume-
ro 12372 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.
Asemakaavan muutoksen myötä muodostuu uusi kortteli 15636.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12372 kartta, päivätty 19.1.2016,
muutettu 23.10.2018
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12372 selostus, päivätty
19.1.2016, muutettu 23.10.2018, päivitetty Kylk:n 23.10.2018 päätök-
sen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 20.5.2014, täydennetty 19.1.2016, 23.3.2018 ja
9.10.2018 sekä muistio 20.1.2014
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nrot 6825, 6826 / 9.10.2018)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Museovirasto, kulttuu-

Otteen liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

03.12.2018

Asia/2

riympäristön suojelu
Senaatti-kiinteistöt
Tasavallan presidentin
kanslia

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos koskee Meilahden huvila-alueita, joka sijaitsee Paciuksenkadun ja meren väliin jäävällä alueella. Alueelta on yhteys Seurasaareen. Suurin osa kaava-alueesta on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (Meilahden huvila-alue, RKY 2009). Luonnonympäristön ja maiseman arvot ovat huomattavat. Lisäksi alue on yksi kantakaupungin merkittävimmistä lähivirkistysalueista ja vapaa-ajanviettokohteista.

Asemakaavan tavoitteena on säilyttää ja suojella alueen kulttuurihistorialliset ja puutarhataiteelliset arvot sekä ottaa ne ja alueen erityispiirteet huomioon alueen kehittämisessä. Alueen monipuoliseen virkistyskäyttöön ja huviloiden asuinkäyttöön ei tehdä muutoksia. Kaava selkiyttää huviloiden vuokra-alueiden täydennysrakentamisen periaatteita lähinnä talousrakentamista koskien. Virkistyskäyttöä kehitetään parantamalla kävely- ja pyörätieverkostoa sekä liikuntapuiston palveluita. Lisäksi mahdollistetaan keskeisillä paikoilla olevien rakennusten monipuolinen kulttuuri- ja kahvilakäyttö sekä pienimuotoinen, ympäristöhäiriötä aiheuttamaton liiketoiminta kaikilla asuinkäytössä olevilla vuokraaloilla ja tonteilla.

Kaava-alue on kooltaan noin 89 hehtaaria ja uutta kerrosalaa on yhteensä n. 7 400 k-m². Kulttuurihistoriallisesti ja puutarhataiteellisesti merkittävien asuinrakennusten korttelialueen sekä lähivirkistys- ja asuinalueiden (VLA/s ja A/s) uusi kerrosala on n. 1 640 k-m² (huvilat ja talousrakennukset). Voimakituksen käyttötarkoitus muuttuu sairaalakäyttöön ja tontin rakennusoikeus kasvaa n. 4 400 k-m²:llä. Muuntamon tontin rakennusoikeus kasvaa n. 1 200 k-m²:llä. Liikuntapuiston rakennusoikeus kasvaa 180 k-m²:llä.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta ja on Helsingin uuden yleiskaavan mukainen.

Alueella on voimassa useita eri asemakaavoja vuosilta 1958–2008. Suurinta osaa suunnittelualueesta koskee asemakaava numero 8910, joka on vahvistettu vuonna 1985. Asemakaavan mukaan pääosa alueesta on merkitty kulttuurihistorialliseksi suojelualueeksi, jossa suojelumerkinnöin osoitetut rakennukset ja rakennelmat sekä luonnonympäristö muodostavat arvokkaan kokonaisuuden. Muut alueet on osoitettu lähivirkistystä, urheilu- ja virkistyspalveluja sekä palstaviljelyä varten. Lisäksi alueella on voimassa mm. valtion asuin-, hallinto- ja edustustiloja, sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevia rakennuksia sekä liikuntapuistoa koskevia asemakaavoja.

Asemakaava-alueella on laajoja lähivirkistys ja -puistoalueita. Lähivirkistysalueella on 30 pihapiiriä, joista 26 on asuinkäytössä. Asuinkäytössä olevat huvilat ovat yksityisomistuksessa. Alueella on n. 140 asukasta. Kaupunki omistaa kahvila- ja asuinkäytössä olevan Waarannon huvilan osoitteessa Tamminiementie 3. Ronald McDonald Lastentalosäätiö omistaa rakennukset osoitteessa Oksakoskenpolku 6. Barnavårdsföreningen i Finland rf omistaa päiväkotina toimivat rakennukset osoitteessa Tallbonkuja 3 ja Fastighets Ab Johannesbergsvägen 8 i Helsingfors omistaa Finska läkarsällskapetin käytössä olevat rakennukset. Kaava-alueella sijaitsee myös Suomen valtion hallintoon ja historiaan liittyviä rakennuksia, kuten tasavallan presidentin virka-asunto Mäntyniemi, pääministerin virka-asunto Kesäranta sekä Urho Kekkonen museo. Iho- ja allergiasairaala sijaitsee Paciuksenkadun varressa korkealla mäellä. Sen kaakkoispuolella on Meilahden liikuntapuisto. Meilahden sairaalan entinen voimakeskus on muutettu sairaalakäyttöön. Arboretumin pohjoispuolella on Helenin muuntamorakennus, jonka kautta kulkee alueen halkaiseva voimansiirtolinja.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Helsingin kaupunki omistaa kaava-alueen maan lukuun ottamatta valtion omistamaa Kesärantaa, Mäntyniemeä ja siihen liittyvää paikoitusaluetta, Tamminiemeä sekä HUS:n omistamaa Iho- ja allergiasairaalan aluetta. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Kaavaehdotus pidettiin julkisesti nähtävillä 26.2.–1.4.2016. Kaavaehdotuksesta tehtiin 11 muistutusta ja nähtävilläoloajan ulkopuolella saapui yksi kirje.

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset katsottiin olennaisiksi, joten asemakaavan muutosehdotus asetettiin uudelleen nähtäville. Muutettu kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 6.4.–7.5.2018. Muutetusta kaavaehdotuksesta tehtiin 85 muistutusta, joista yksi oli adressi (yhteensä 19 asutun palstan asukkaan allekirjoitus). Nähtävilläoloajan ulkopuolella saapui viisi kirjettä, joista yksi oli luonteeltaan asiantuntijalausunto.

Ensimmäisen nähtävilläolon aikana esitetyt muistutukset ja kirje

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat talousrakennuksiin ja asuinrakennusten lisärakennusoikeuteen, rakennusten suojelumääräyksiin, rakennusten käyttötarkoitukseen, ulkoilureitteihin, baanaan, luontoarvoihin, liikenteeseen sekä yhdyskuntatekniseen huoltoon. Muistutuksissa katsottiin, että MRL:n 9 §:n edellyttämiä selvityksiä ei ole tehty riittävällä tavalla. Nähtiin myös, että asemakaava ei täytä MRL:n 54 § sisältövaatimusta rakennetusta ympäristöstä ja sen erityisarvoista. Täydennysrakentamisen nähtiin olevan osoitettu tasavertaisen kohtelun vaatimusta loukaten. Kirjeessä esitetyt huomautukset kohdistuivat kallioalueisiin ja niiden käyttöön kiipeilypaikkoina.

Muistutusten referaatit ja niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Ensimmäisen nähtävilläolon aikana saapuneet lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Sähköverkko Oy:n, museoviraston, tasavallan presidentin kanslian, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus), kaupunginmuseon johtokunnan, kiinteistöviraston tonttiosaston, pelastuslautakunnan, yleisten töiden lautakunnan ja ympäristökeskuksen lausunnot.

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat sr-3 -suojelumääräyksen sekä puisto- ja lähivirkistysalueiden määräysten sisältöön, Kesärannan uudisrakennusalaan sekä alueen lisärakentamisen määrään ja vuokra-alojen kokoon. Lausunnoissa huomautettiin myös liito-oravista ja lepakoista sekä jalopuumetsien arvoista. Lisäksi huomautettiin asemakaavan ääneneristysvaatimuksista, sammutusvesiverkostosta, rakentamisrajoituksesta sähkölinjan suojavyöhykkeellä ja ET-tontin tulevista hankkeista.

Helen Oy:llä ei ollut lausuttavaa.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Toisen nähtävilläolon aikana esitetyt muistutukset ja kirjeet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

64 muistutuksessa otettiin kantaa Kaurilan saunan toimintaan. Muissa muistutuksissa, joista 15 on adressin allekirjoittaneiden erillisiä muistutuksia, toistuivat pääosin kaavavalmistelun aikaisemmissa vaiheissa esitetyt huomautukset, joiden aiheita olivat kaavaehdotuksen perusperiaate ja tasavertainen kohtelu, täydennysrakentaminen, rakennusten suojelumääräykset, rakennusten käyttötarkoitukset, luontoarvot, ulkoilureitit, baana, liikenne sekä yhdyskuntatekninen huolto. Muistutuksissa katsottiin edelleen, että MRL:n 9 §:n edellyttämiä selvityksiä ei ole tehty riittävällä tavalla. Edelleen nähtiin myös, että asemakaava ei täytä MRL:n 54 §:n ehtoja asemakaavan sisältövaatimuksista.

Kirjeiden aiheet olivat hyvin saman sisältöisiä kuin muistutuksetkin (neljä koski Kaurilan saunaa). Alueen asukkaat olivat muistutusajan jälkeen pyytäneet myös kannanottoa kaavoitukseen perehtyneeltä asiantuntijalta. Ko. asiantuntija tapasi kaavoituksen edustajat kaksi kertaa. Kommentaarissaan ko. asiantuntija pohtii kaavoituksen yleistarkastelun ohella (kaavan tarkkuus ja rooli useiden ohjausvälineiden joukossa, vuorovaikutuksen mallit ym.) myös kyseisen kaava-alueen erityishaasteita, vuokra-alojen haltijoiden näkemyksiä ja odotuksia sekä kaavaprosessin vaihtoehtoisia etenemispolkuja jatkossa.

Muistutusten referaatit ja niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Toisen nähtävilläolon aikana saapuneet lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Sähköverkko Oy:n, tasavallan presidentin kanslian sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) lausunnot.

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat kaava-alueen läpi kulkevaan sähköjohtolinjaan ja sen vaatimaan suojavyöhykkeeseen, sähköverkon jakeluasemaan ja sen kuljetusreitteihin sekä meluselvityskarttaan. Tasavallan presidentin kanslian lausunnossa ei ollut huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta, mutta lausunnossa pyydettiin huomioimaan tasavallan presidentin virka-asunnon turvallisuuteen liittyvät näkökohdat kaava-alueesta pois rajatun Päivärannan alueen tulevassa suunnittelussa.

Kaupunginmuseolla ja Senaatti-kiinteistöillä ei ollut huomautettavaa.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Liikennesuunnitelma

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

03.12.2018

Asia/2

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nrot 6825 ja 6826, liite 5), jonka mukaan Zaidankadun ja Merikannontien välille linjataan pyöräilyn laatukäytävä baana. Seurasaarentien linjausta on oikaistu bussireitin ja ulkoilutien parantamiseksi. Johannesbergintien liittymä Paciuksenkadulla katkaistaan autoliikenteeltä. Tamminiementien uusi jalankulkyhteys edellyttää katulinjauksen siirtoa noin 70 metrin matkalla. Liikennesuunnitelmassa pysäköintialueiden rajauksia, kaava-alueen bussipysäkkien ja suojateiden sijainteja ja tonttien ajoyhteyksiä on tarkistettu.

Kustannukset

Asemakaavamuutoksen toteuttamisen on arvioitu aiheuttavan kustannuksia yhteensä noin 3-4 miljoonaa euroa:

- Katulinjausten muutostöistä ja niistä aiheutuvista johtosiirroista Seurasaarentiellä sekä uusien pysäköintialueiden toteuttamisesta Heikkiniementielle ja Oksakoskenpolulle pohjanvahvistuksineen on arvioitu aiheuttavan kustannuksia noin 800 000 euroa.
- Puistopolkujen, Tallbonkujan puistoalueen laajennuksen sekä Tamminiementien päätteen katuaukion kustannuksiksi on arvioitu yhteensä noin 3 miljoonaa euroa.

Edellä mainittujen lisäksi, ranta-alueiden mahdollinen ruoppaaminen, vesibussilaiturin rakentaminen (liikuntapalvelut) ja pyöräreitti baana aiheuttavat alueella kustannuksia, jotka liittyvät välillisesti kaavan toteuttamiseen.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin. Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisten nähtävillöiden jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselvityksen toiseksi viimeisessä luvussa.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa kolmatta kertaa nähtäville.

Päätösehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12372 kartta, päivätty 19.1.2016, muutettu 23.10.2018
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12372 selostus, päivätty 19.1.2016, muutettu 23.10.2018, päivitetty Kylk:n 23.10.2018 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 20.5.2014, täydennetty 19.1.2016, 23.3.2018 ja 9.10.2018 sekä muistio 20.1.2014
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nrot 6825, 6826 / 9.10.2018)

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta 9.10.2018
- 2 Ilmakuva 9.10.2018

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Senaatti-kiinteistöt
Tasavallan presidentin kanslia
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunta
Pelastuslautakunta

03.12.2018

Asia/2

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 23.10.2018 § 492

HEL 2012-007286 T 10 03 03

Hankennumero 3341_1, 3341_2

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 19.1.2016 päivätyn ja 23.10.2018 muutetun asemakaavan muutos-ehdotuksen nro 12372 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) korttelia 14489 ja katu-, puisto- ja vesialueita sekä 15. kaupunginosan (Meilahti) kortteleita 15633, 15635, 15637–15639, korttelin 15642 tonttia 3 ja kulttuurihistoriallisia ympäristönsuojelualueita, puisto-, lähivirkistys-, palstaviljely-, vesi-, venesatama-, liikenne-, katu- ja pysäköintialueita sekä urheilu- ja virkistyspalvelualueita (muodostuu uusi kortteli 15636).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.
- kehottaa toimialaa selvittämään mahdollisuuksia kehittää Humallahden ranta-aluetta jatkossa oleskelualueena, jonne esimerkiksi voitaisiin rakentaa uimala tai kahvila.

Käsittely

23.10.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavina olivat yksikön päällikkö Tuomas Eskola ja alue-suunnittelija Aino Leskinen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Kaisa Hernberg: Lisätään päätöstekstiin kohtaan 2 uusi ranskalainen viiva: kehottaa toimialaa selvittämään mahdollisuuksia kehittää Humallahden ranta-aluetta jatkossa oleskelualueena, jonne esimerkiksi voitaisiin rakentaa uimala tai kahvila.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Kaisa Hernbergin vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Mai Kivelä: Lisätään päätöstekstiin: Liito-oravien suojeluun kiinnitetään kaikessa jatkosuunnittelussa erityistä huomiota turvaamalla vakiintuneet ja tiedossa olevat liito-oravan ydinalueet .

Kannattaja: Silvia Modig

Vastaehdotus:

Sirpa Asko-Seljavaara: Lisätään tekstiin: Humallahden baanan suunnittelussa huomioidaan Hernbergin ehdotuksen lisäksi Helsingin kasvavat turistivirrat ja huolehditaan, että pyöräilyreitillä on levähdys- ja harrastamispaikkoja.

Kannattaja: Atte Kaleva

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään päätöstekstiin: Liito-oravien suojeluun kiinnitetään kaikessa jatkosuunnittelussa erityistä huomiota turvaamalla vakiintuneet ja tiedossa olevat liito-oravan ydinalueet .

Jaa-äännet: 7

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Jape Lovén, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 2

Mai Kivelä, Silvia Modig

Tyhjä: 4

Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Tuomas Rantanen, Osmo Soininvaara

Esittelijän ehdotus jäi tältä osin voimaan äänin 7-2 (4 tyhjää).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään tekstiin: Humallahden baanin suunnittelussa huomioidaan Hernbergin ehdotuksen lisäksi Helsingin kasvavat turistivirrat ja huolehditaan, että pyöräilyreitillä on levähdys- ja harrastamispaikkoja.

Jaa-äännet: 6

Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Jape Lovén, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Risto Rautava, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 2

Mai Kivelä, Silvia Modig

Esittelijän ehdotus jäi tältä osin voimaan äänin 6-5 (2 tyhjää).

09.10.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Marina Fogdell, arkkitehti, puhelin: 310 64271

marina.fogdell(a)hel.fi

Taneli Nissinen, tiimipäällikkö, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37447

taneli.nissinen(a)hel.fi

Aino Leskinen, aluesuunnittelija, maisemasuunnittelu, puhelin: 310 20825

aino.leskinen(a)hel.fi

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37482

raila.hoivanen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 17.4.2018

HEL 2012-007286 T 10 03 03

Helsingin kaupunginmuseon johtokunta on lausunut aiemmin Meilahden huvila-alueen asemakaavaehdotuksesta 29.3.2016. Ehdotusta on tämän jälkeen muutettu ja laitettu uudelleen nähtäville. Museo on tutustunut uuteen kaavaehdotukseen ja toteaa siitä seuraavan.

Nyt esillä olevaa asemakaavaehdotusta on muutettu saatujen muistutusten ja lausuntojen osalta joiltain kohdin aiemmasta ehdotuksesta.

Kaavan lähtökohta on kuitenkin säilynyt. Asemakaavan muutoksen taustana on Meilahden valtakunnallisesti merkittävän huvila-alueen kulttuurihistoriallisten, maisema- ja luontoarvojen turvaaminen sekä alueen virkistyskäytön kehittäminen. Asemakaavan laadinta aloitettiin vuonna 2014, koska alueella tapahtunut rakentaminen tapahtui pitkälti voimassa olevan asemakaavan (1985) vastaisesti poikkeamispäätöksin.

Nyt nähtävillä olevassa asemakaavaehdotuksessa on täsmennetty ja tarkistettu mm. vuokra-aloja, tarkennettu joitain määräyksiä ja merkintöjä. Kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta olennaisimpia ovat VLA/s- ja A/s-alueille annettu talousrakennusten rakennusoikeus, jota on muutettu niin, että talousrakennusoikeus voidaan perustellusta syystä jakaa kahteen rakennusmassaan ja siten, että vuokra-aloille saa sijoittaa yhden, enintään 10 m²:n kokoisen kasvihuoneen.

Yksi siirrettävän rakennuksen rakennuspaikka (u-s) on poistettu Seuraasaarentien varresta, ja kaksi uutta vuokra-alaa on lisätty Seuraasaarentien ja Heikinniementien risteykseen. Yksi vuokra-ala on rajattu Ljunganmo-nimiselle huvilalle, jonka kaupunki on hiljattain myynyt. Sen viereen on osoitettu toinen uusi vuokra-ala ja rakennuspaikka u-s, jolle saa siirtää rakennuksen. Lisäksi kahden huvilan vuokra-alojen rakennusaloja on tarkistettu myönnettyjen poikkeamispäätösten ja rakennuslupien mukaisiksi. Päivärannan alue rakennuksineen osoitteessa Mäntyniementie 2 on rajattu pois kaavamuutosalueesta, koska alueen kehittämismahdollisuuksia tutkitaan.

Kaupunginmuseon edustaja on ollut mukana asemakaavan valmistelutyössä kulttuuriympäristön ja rakennussuojelun asiantuntijana. Valmistelun aikana museota on kuultu eikä museolla ole siten huomautettavaa uudelleen nähtävänä olleesta asemakaavaehdotuksesta.

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 01.02.2018 § 8

HEL 2012-007286 T 10 03 03

Hankennumero 3341_1

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12372 pohjakartan kaupunginosissa 14 Taka-Töölö ja 15 Meilahti. Pohjakartta täyttää

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

03.12.2018

Asia/2

maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12372

Kaupunginosa: 14 Taka-Töölö, 15 Meilahti

Kartoituksen työnnumero: 41/2014

Pohjakartta valmistunut: 10.7.2015 (uusintakartoitus, ensitilaus ollut 2014)

Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25

Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31967

merja.kyyro(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 19.04.2016 § 149

HEL 2012-007286 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Asemakaavan tavoitteena on turvata kulttuurihistoriallisesti merkittävän Meilahden huvila-alueen arvot ja kehittää sitä entistä paremmin yleistä virkistyskäyttöä palvelevaksi. Huvila-alueen sekä luontoarvojen suojelumerkintöjä ja -määräyksiä tarkennetaan ja ajanmukaistetaan.

Asemakaavaehdotuksessa on esitetty lukuisia yleisiin alueisiin kohdistuvia muutoksia. Katualueiden osalta merkittävimpiä muutoksia on bus-

siliikenteen reitin parantaminen Seurasaarentien hankalan jyrkkää mutkaa loiventamalla. Loivennus mahdollistaa myös ulkoilureitin rakentamisen kallioleikkauksen ja ajoradan väliin. Seurasaaren sisääntuloaukiolta on poistettu pysäköintipaikat. Niiden tilalle on suunniteltu katuaukio. Korvaavat pysäköintipaikat on sijoitettu Heikinniementien laajennettavalle pysäköintialueelle.

Suurimpia viheralueisiin kohdistuvia muutoksia asemakaavaehdotuksessa on baanayhteyden rakentaminen meren rantaan Humallahdenpuiston edustalle, rantaa seurailevan ulkoilureitin parantaminen ja sen puuttuvien jaksojen rakentaminen sekä ulkoilureitistön parantaminen kaava-alueen sisäosissa. Maila Talvion puistoa on laajennettu nykyisestä siten, että puistosta syntyy parempi yhteys rantamaisemaan ja merelle.

Asemakaavamääräys lähivirkistysalue (VL) tulee muuttaa siten, että alueen ylläpito on jatkossa mahdollista. Määräys tulee muuttaa seuraavasti: Lähivirkistysalue (VL). Alueet tulee ylläpitää luonto- maisema- ja kulttuuriarvot huomioiden.

Kaavan lopputyöstössä on hyvä kiinnittää enemmän huomiota alueella sijaitsevien jalopuustoisten lehtometsien sekä liito-oravan pysyvämmin käyttämien metsiköiden huomiointiin. Tämä tulisi myös merkitä asemakaavassa kaavamerkintöihin myös VP-alueilla sekä tarkentaa VLA/s alueen osalta myös sisältämään luonnonarvot. Arvokkaiden lehtokohteiden tunnistamisen kannalta merkittävää aineistoa paikkatietomuodossa löytyy mm. Helsingin rakennusviraston parhaillaan työstämän Meilahden hoito- ja kehittämissuunnitelman luonnonhoitoaineistoista.

Asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu rakennusvirastolle kustannuksia yhteensä 3 - 4 miljoonaa euroa. Katulinjausten muutostöistä Seurasaarentiellä sekä uusien pysäköintialueiden toteuttamisesta Heikinniementielle ja Oksakoskenpolulle arvioidaan aiheutuvan kustannuksia noin 800 000 euroa. Puistopolkujen, Maila Talvion puiston laajennuksen sekä Seurasaaren aukion kustannuksiksi ovat yhteensä noin 3 miljoonaa euroa. Jalankulku- ja pyöräreittien parantamisesta sekä baanan rakentamisesta aiheutuvia kustannuksia arvioidaan myöhemmin laadittavan erillisen liikennesuunnitelman sekä baanan jatkosuunnittelun yhteydessä. Nämä kustannukset eivät siis ole mukana aikaisemmin mainitussa 3 - 4 miljoonan euron kustannusarviossa.

Käsittely

19.04.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijän muutos: Lisätään lausuntoehdotuksen viidenneksi kappaaleeksi seuraava teksti:

03.12.2018

Asia/2

- "Asemakaavamääräys lähivirkistysalue (VL) tulee muuttaa siten, että alueen ylläpito on jatkossa mahdollista. Määräys tulee muuttaa seuraavasti: Lähivirkistysalue (VL). Alueet tulee ylläpitää luontomaisema- ja kulttuuriarvot huomioiden."

Vastaehdotus:

Pörrö Sahlberg: Lisätään lausuntoehdotuksen kuudenneksi kappaleeksi seuraava teksti:

- "Kaavan lopputyöstössä on hyvä kiinnittää enemmän huomiota alueella sijaitsevien jalopuustoisten lehtometsien sekä liito-oravan pysyvämmiin käyttämiin metsiköiden huomiointiin. Tämä tulisi myös merkitä asemakaavassa kaavamerkintöihin myös VP-alueilla sekä tarkentaa VLA/s alueen osalta myös sisältämään luonnonarvot. Arvokkaiden lehtokohteiden tunnistamisen kannalta merkittävää aineistoa paikkatietomuodossa löytyy mm. Helsingin rakennusviraston parhaillaan työstämän Meilahden hoito- ja kehittämissuunnitelman luonnonhoitoaineistoista."

Kannattaja: Antti Möller

12.04.2016 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi
Olli Haanperä, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi

Kiinteistövirasto 18.4.2016

HEL 2012-007286 T 10 03 03

Kiinteistövirasto on kaavoitustyön edetessä keskustellut asemakaavan muutoksesta kaupunkisuunnitteluviraston kanssa ja antanut asiassa edellisen lausunnon 14.1.2015.

Uudesta lausunnosta on jätetty pois kohdat, jotka on huomioitu muutetussa kaavaehdotuksessa sekä huomiot jotka koskivat kaavaehdotuksesta poistettuja alueita. Muuten lausunto on samansuuntainen aiemman lausunnon kanssa.

03.12.2018

Kiinteistövirasto kannattaa sekä uusien yksittäisten rakennuspaikkojen että uusien asuin- ja toimistotonttien muodostamista alueelle. Lisärakentamista pitäisi kuitenkin olla huomattavasti enemmän.

Luovutettaessa rakennuspaikkoja siirrettäville rakennuksille, tonttiosastolla on ollut tarkoitus kilpailuttaa rakennuspaikkojen hakijat. Tämä on mahdollista vain niiltä osin kun rakennuspaikat ovat kaupungin vapaassa hallinnassa.

Uusien rakennuspaikkojen pihapiirin tulisi vastata nykyisten uusien omakotitalotonttien pinta-alaa (n. 300 - 600 m²).

Asemakaavan muutoksen yhteydessä myös jo vuokratuille määräaloille olisi hyvä määritellä asemakaavassa nykyisiä sopimuksia pienemmät pihapiirit. Tällöin maanvuokrasopimukset voitaisiin muuttaa kaavan mukaisiksi sitä mukaa kun vanhat sopimukset päättyvät ja vuokra-alueita siinä vaiheessa mahdollisesti pienennetään.

Lisätiedot

Risto Lehtonen, kiinteistölakimies, puhelin: 310 36617
risto.lehtonen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 05.04.2016 § 146

HEL 2012-007286 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antoi ympäristökeskus.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi
Raimo Pakarinen (luontovaikutukset), ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 29.03.2016 § 28

HEL 2012-007286 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 12.2.2016

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginmuseon johtokunta antoi seuraavan lausunnon:

Meilahden huvila-alueen asemakaavan lähtökohtana on valtakunnallisesti merkittävän huvila-alueen kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttäminen, alueen ja sen virkistyskäytön kehittäminen sekä luontoarvojen turvaaminen. Alueen luonne ei muutu olennaisesti kaavamuutoksessa, sillä alueen käyttötarkoitus ei muutu eikä alueelle sijoiteta merkittävästi uutta rakentamista. Kaavoitettava alue on suurelta osin Meilahden huvila-alueen valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Uudenmaan maakuntakaavassa ja Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa Meilahden kaava-alue on virkistysaluetta ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta. Yleiskaavassa 2002 alue on pääosin virkistysaluetta. Huvilavyöhyke ja arboretum on osoitettu kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi, jota kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja. Suurinta osaa suunnittelualueesta koskee kuitenkin asemakaava, joka on vahvistettu vuonna 1985. Kaavassa pääosa alueesta on merkitty kulttuurihistorialliseksi ympäristönsuojelualueeksi, jolla sijaitsevat suojelumerkinnöin osoitetut rakennukset ja rakennelmat sekä luonnonympäristö muodostavat arvokkaan ympäristökokonaisuuden. Muut alueet on osoitettu valtion asuin-, edustus- ja hallintorakennusten alueeksi, puistoksi ja lähivirkistysalueeksi, palstaviljelyyn ja urheilu- ja virkistyspalvelualueeksi.

Nykyisen, voimassa olevan asemakaavan aikana alueella tapahtunut rakentaminen on tapahtunut suurelta osin asemakaavan vastaisesti, poikkeamispäätösten nojalla. Tilanteen ratkaisemiseksi laaditaan uusi asemakaava. Asemakaavan uudistaminen aloitettiin vuonna 2014, jolloin kaupunkisuunnitteluvirasto laati alueen suunnitteluperiaatteet ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman. Kaupunginmuseo lausui 19.12.2014 huvila-alueen asemakaavaluonnoksesta. Kaavaehdotus ei poikkea luonnoksesta olennaisesti, mutta joitakin asioita on täsmennetty kaavaehdotukseen. Kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta on olennaista että alueen arvot säilyvät jatkossakin ja että asemakaava pyrkii ottamaan riittävällä tavalla huomioon nämä tavoitteet. Kaavoituksen pohjaksi on tehty vuonna 2014 valmistunut Meilahden huvila-alueen ympäristöhistoriallinen selvitys (Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2014:1). Alueen huviloiden ja muiden niihin liittyvien rakennusten ja pihapiirien suojelumerkintöjä on tarkistettu. Rakennusten suojelumerkinnät ja -määräykset on päivitetty erilaisin sr-1-, sr-2- ja sr-3 -merkinnöistä tehdyin variaatioin. Myös alueelle myöhemmin siirretyille,

kulttuurihistoriallisille huviloille on annettu suojelumerkintä. Huviloiden arvokkaimmat pihapiirien osat on myös osoitettu s-1-merkinnällä.

Kaavassa osoitetaan kuusi uutta rakennuspaikkaa muualta siirrettäville huviloille sekä näiden ohjeelliset vuokratontit. Lisäksi aiemmasta asemakaavasta poiketen on tonteille annettu määritelty rakennusoikeus talousrakennusten rakentamiseksi. Huvilatontilla saa rakentaa 40 m² yksikerroksisen talousrakennuksen. Tämän lisäksi tontille ei saa rakentaa muita rakennuksia eikä rakennelmia.

Asemakaavassa on osoitettu pyöräilyväylä baana ohjeellisena kaava-merkintänä pp = jalankululle ja polkupyöräilylle varattu likimääräinen alueen osa. Toteutuessaan baanarakentaminen Humallahdenpuistoon ja sen rantaan tai vesistön päälle sijoittuen saattaa muodostua riskitiridaksi RKY-kulttuuriympäristön vaalimisen kanssa.

Kaavaehdotuksessa ei ole valtakunnallisesti merkittävän Meilahden huvila-alueen rakennetun kulttuuriympäristön (RKY 2009) rajausta, mutta RKY-status on merkitty kaavaehdotuksen kaavakarttaan.

Kaupunginmuseon edustaja on ollut mukana asemakaavan valmistelutyössä kulttuuriympäristön ja suojelun asiantuntijana ja museota on kuultu näissä asioissa, eikä museon johtokunnalla ole kaavasta siten huomautettavaa. Museovirasto lausuu erikseen asemakaavaehdotuksesta liittyen valtion omistamiin kohteisiin Mäntyniemeen, Kesärantaan ja Tamminiemeen.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 15.03.2016 § 37

HEL 2012-007286 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Meilahden (15.ko) asemakaavan muutoksesta nro 12372, Meilahden huvila-alue:

Alueella on useita kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia. Aluetta suunniteltaessa on otettava huomioon riittävän tuottoisan sammutusvesiverkoston rakentaminen. Nykyisin alueella oleva 100-110 mm sam-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

03.12.2018

Asia/2

mutusvesiverkosto tuottaa noin 15l/s, kun tarve sammutustilanteessa on noin 30 l/s.

Esittelijä

vs. pelastuskomentaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Markku Holopainen, palomestari, puhelin: 310 30224
markku.holopainen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 02.02.2016 § 40

HEL 2012-007286 T 10 03 03

Ksv 3341_1

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 19.1.2016 päivätyn 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) korttelin 14489 ja katu-, puisto- ja vesialueiden sekä 15. kaupunginosan (Meilahti) kortteleiden 15633, 15635, 15637–15639, korttelin 15642 tontin 3 ja suojelualueiden, puisto-, lähivirkistys-, palstaviljely-, vesi-, venesatama-, liikenne-, katu- ja pysäköintialueiden sekä urheilu- ja virkistyspalvelualueen asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä. Alueelle muodostetaan uusi kortteli 15636.

Samalla lautakunta päätti

- asettaa ehdotuksen nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti
- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.

26.01.2016 Pöydälle

19.01.2016 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

03.06.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

20.05.2014 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Marina Fogdell, arkkitehti, puhelin: 310 64271
marina.fogdell(a)hel.fi
Anu Kuutti, projektipäällikkö, puhelin: 310 37154
anu.kuutti(a)hel.fi
Riitta Salastie, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37218
riitta.salastie(a)hel.fi
Niina Strengell, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37458
niina.strengell(a)hel.fi
Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 37403
juha-pekka.turunen(a)hel.fi
Inga Valjakka, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37087
inga.valjakka(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 18.11.2015 § 52

HEL 2012-007286 T 10 03 03

Arkkitehti Marina Fogdell esitteli Meilahden huvila-alueen suunnitelmia ja nimistötarpeita.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

Johannesberginpuisto–Johannesbergsparken (puisto)
Perustelu: Liitynnäinen, Johannesbergintien ja Johannesberg-nimisen huvilan mukaan;

Meilahden rantapuisto–Mejlans strandpark (puisto)
Perustelu: Liitynnäinen, Meilahden ja Meilahdenpuiston mukaan;

ja

Mississippipuisto–Mississippiparken (puisto)
Perustelu: Liitynnäinen, Mississipinraitin mukaan.

Lisäksi nimistötoimikunta esittää, että seuraavat asemakaavassa olevat nimet korjataan uudessa asemakaavassa nykyisten oikeinkirjoitussuositusten mukaisiksi:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

03.12.2018

Kesärannantie–Bjälbovägen

ja

Meilahdensilta–Mejlans bro.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 8.1.2015

HEL 2012-007286 T 10 03 03

Meilahden huvila-alueen asemakaavan muutoksen tavoitteena on huvila-alueen valtakunnallisesti merkittävien kulttuurihistoriallisten arvojen sekä luontoarvojen säilyttäminen ja huomioon ottaminen alueen kehittämisessä. Alueen virkistyskäyttöä aktivoidaan ja kävely- ja pyöräily-yhteyksiä parannetaan. Alueelle osoitetaan muutamia rakentamiskoja siirrettäviä huviloita varten pääosin paikoille, joilla on aikaisemmin ollut rakennuksia.

Asemakaavaluonnoksessa on tehty katualueisiin seuraavia muutoksia verrattuna voimassa oleviin asemakaavoihin: Paciuksenkadun rakenteilla olevan alikulun kohta on muutettu katualueeksi. Seurasaarentien päänsähtäalueen osa on muutettu aukioksi. Maila Talvion puiston itäpuolella olevaa Seurasaarentien mutkaa on loivennettu, jolloin samalla muodostuu tila ulkoilureitille kadun ja ulkokaarten vieressä olevan kallioleikkauksen väliin. Liikuntapuiston kaakkoispuolella olevan rakentamattoman yleisen pysäköintialueen sijaintia on muutettu etäämmälle Seurasaarentiestä. Yleiselle pysäköintialueelle johtanut ajoyhteys on muutettu kaduksi. Lisäksi katualueisiin on tehty joitakin vähäisempiä muutoksia.

Viheralueiden merkittävimpiä muutoksia on Maila Talvion puiston laajentaminen lounaaseen. Huvilatonttien pihapiirien rajautumista yleisiin alueisiin on selkiytetty ohjeellisella määräalan tai muu vuokrattavan alueen merkinnöillä. Viheralueille on merkitty uusia jalankulku-, pyöräily- ja ajoyhteyksiä.

Asemakaavamuutoksessa on osoitettu kolmella eri kaavamerkinnällä alueet, joissa on liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Kaavamerkinnöillä on kielletty toteuttamasta alueilla sellaisia toimenpiteitä, jotka aiheuttavat liito-oravien elinympäristön heikentymisen tai häviämi-

sen. Lisäksi olemassa oleva puusto on säilytettävä siten, että sallitaan vain luonnon- tai maisemanhoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet.

Kaava-alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee liito-oraville tärkeitä yhteyksiä Kuusipuiston kautta Keskuspuiston suuntaan sekä Pikku-Huopalahden molemmilla rannoilla Paciuksenkadun yli. Pikku-Huopalahden suun kapeimmalla kohdalla Saunalahdessa on mahdollinen salmen ylityspaikka, jonka rantapuuston säilyttäminen molemmin puolin on erityisen tärkeää.

Liito-oravan kannalta on tärkeää turvata sille soveliaita elinympäristöjä koko kaava-alueella sekä yhteydet kaava-alueen ulkopuolisille alueille. Urbaani sijainti lisää liito-oravien liikkumista. Kaavakarttaan olisi hyvä merkitä liito-oravan kannalta oleellimmat leviämisreitit eli Pikku-Huopalahden rantapuusto ja Paciuksenkadun ylityspaikat.

Alueiden hallintavastuun selvytyden vuoksi rakennusvirasto esittää, että Sy-merkityillä alueilla yleiset alueet ja pihapiirit erotetaan selkeämmin merkinnöillä toisistaan. Lisäksi kaavamääräyksissä on hyvä olla määräys vuokrattavien alueiden rajaamisesta maastossa aidalla tai istutuksilla.

Kaavaluonnoksen mukaan ohjeellinen ulkoilutie -merkinnän mukaisia ulkoiluteitä ei saa asfaltoida. Paikoittain ulkoilutiet sijoittuvat hyvin jyrkään maastonkohtaan, joissa asfaltointi on tarpeellista paikoittain toistuvien eroosioaurioiden välttämiseksi. Kaavamerkintää on aiheellista täydentää tältä osin.

Seurasaarentien katuaukion länsipuolella on Helsingin kaupungin omistamaa maata, joka on merkitty YE-v/s2 merkinnällä, joka tulee muuttaa VP-alueeksi.

Rakennusvirasto esittää, että kaikille viheralueille annetaan nimet.

Istutettavan puurivin merkinnän tulee olla ohjeellinen.

Luonnonmuistomerkkinä rauhoitettu mänty Seurasaarentien varrelta tulee merkitä kaavakarttaan.

Kaavakartan spp-merkinnältä puuttuu selitys.

27.1.2014 Lausunto annettu

Lisätiedot

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi

Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

03.12.2018

Asia/2

tuuli.ylikotila(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 19.12.2014

HEL 2012-007286 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 24.11.2014

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Meilahden huvila-alueen asemakaavan muutosluonnoksesta. Kaupunginmuseo on antanut lausunnon hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 4.2.2014.

Asemakaavaluonnoksen suunnittelun lähtökohtana on ollut alueen virkistyskäytön, merkittävien luonnonarvojen ja huvila-alueen kulttuurihistoriallisten arvojen turvaaminen ja huomioiminen alueen kehittämisessä. Alueelle suunnitellaan vähäistä lisärakentamista. Kaavoituksen pohjaksi on tehty vuonna 2014 valmistunut Meilahden huvila-alueen ympäristöhistoriallinen selvitys (Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2014:1). Suunnittelualue on suurelta osin Meilahden huvila-alueen valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Suunnittelualue on merkitty kaavaluonnoksessa pääosin Sy-merkinnällä kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi huvila-alueeksi, jolla maisemalliset arvot ja pihapiirien arvokkaat ominaispiirteet tulee säilyttää, sekä puistoksi ja lähivirkistysalueeksi. Kaavaluonnoksesta puuttuu valtakunnallisesti merkittävän Meilahden huvila-alueen rakennetun kulttuuriympäristön (RKY 2009) rajaus, vaikka RKY-alue on selvennetty kaavamuutoksen liiteaineistossa. Rajaus tulee merkitä kaavakarttaan etenkin, kun RKY-alueen sisään on merkitty lähivirkistys-, puisto- ja ryhmäviljelyalueita sekä jalankululle ja polkupyöräilylle varattuja alueen osia. Nämä kaavamerkinnot eivät sellaisenaan riitä turvaamaan kulttuuriympäristön arvojen säilymistä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden edellyttämällä tavalla.

Kaavakarttaan on merkitty kuusi ohjeellista rakennuspaikkaa, joihin saa sijoittaa siirtämällä säilytettävän, kulttuurihistoriallisesti merkittävän, alueen arvoon ja ominaispiirteisiin sopivan huvilarakennuksen. Uusien rakennuspaikkojen sijoittelussa on pyritty huomioimaan alueelta purettujen rakennusten paikat.

Rakennusten suojelumerkinnot ja -määräykset on päivitetty erilaisin sr-1-, sr-2- ja sr-3 -merkinnöistä tehdyin variaatioin. Sr-merkintöjen mää-

03.12.2018

Asia/2

räysosaan tulee lisätä lause, joka edellyttää neuvottelemaan rakennusten korjaus- ja muutostöistä museoviranomaisen kanssa.

Valtion omistamien Mäntyniemen, Kesärannan ja Tamminiemen osalta asiassa lausunnonantajana toimii Museovirasto.

4.2.2014 Lausunto annettu

Lisätiedot

Aura Kivilaakso, tutkija, puhelin: 09 310 22017
aura.kivilaakso(a)hel.fi

03.12.2018

Asia/3

§ 779

V 12.12.2018, Bulevardi 14:n asemakaavan muuttaminen (nro 12498)

HEL 2016-004833 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 4. kaupunginosan (Kamppi) korttelin 87 tontin 13 asemakaavan muutoksen 13.2.2018 päivätyn ja piirustuksen numero 12498 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12498 kartta
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12498 selostus, päivätty 13.2.2018, täydennetty 30.5.2018
- 3 Vuorovaikutusraportti 13.2.2018, täydennetty 30.5.2018
- 4 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Päätösehdotus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos koskee Kampissa, osoitteessa Bulevardi 14 sijaitsevan korttelin 87 tonttia 13. Kaavaratkaisu mahdollistaa nykyisin liike- ja toimistokäytössä olevan rakennuksen 3.-5. kerroksen sekä ullakon muuttamisen asuinkäyttöön. Kaavaratkaisun kokonaiskerrosala on 6 560 k-m², josta uutta asuinkerrosalaa on noin 4 900 k-m² ja liike- ja toimistokerrosalaa noin 1 700 k-m². Kaavaratkaisun myötä tontin kerrosala kasvaa noin 500 k-m². Toimitilan osuus vähenee 4 900 k-m². Tontin tehokkuusluku $e = 4,32$.

Esittelijän perustelut

Helsingin uudessa yleiskaavassa alue sijaitsee kantakaupungin C2-alueella, liike- ja palvelukeskustan C1-alueen tuntumassa. Alue on keskusta, jota yleiskaavan mukaan kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena.

Tontilla sijaitsee Waldemar Aspelinin suunnittelema vuonna 1896 valmistunut uusrenessanssityylinen rakennus, jossa on ollut säätyläisperinteen mukaisia asuinhuoneistoja edustustiloineen.

Voimassa olevassa asemakaavassa (v. 1976) tontti on osoitettu liikerrakennusten korttelialueeksi ja kerrosalaa on osoitettu 6 068 k-m². Katujen puoleiset osat on suojeltu ark-merkinnällä: rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten rakennusala.

Kaavamuutoksella pyritään mahdollistamaan rakennuksen historialliset arvot huomioon ottava kunnostaminen eri käyttötarkoituksiin siten, että ympäristön monipuolinen toiminnallinen rakenne säilyy osin. Rakennuksen suojelumääräyksiä päivitetään ja sille asetetaan korkeimman luokan suojelumääräys (sr-1). Suojelu koskee pääasiassa rakennuksen julkisivuja, mutta osittain myös sisätiloja (mm. porrashuoneet ja -tasa-
teet sekä alkuperäisenä säilyneet huonejaot ja tilasarjat).

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Korttelialue on yksityisomistuksessa. Kaavoitustyö on tullut vireille maanomistajan hakemuksella. Kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaupunki saa yksityisessä omistuksessa olevan tontin osalta maankäyttökorvauksia. Maankäyttökorvauksista on sovittu maanomistajan

kanssa käytävissä maapoliittisissa neuvotteluissa. Sopimuksen mukaan maanomistaja sitoutuu suorittamaan kaupungille 1 365 000 euron korvauksen osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavan muutosehdotus on pidetty julkisesti nähtävillä 2.3.-3.4.2018.

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) sekä kaupungin museon lausunnot.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esitti lausunnossaan, että aluetta palvelevat vesihuoltolinjat on rakennettu valmiiksi, eikä kaavamuuutos edellytä vesihuollon lisärakentamista eikä rakennettujen vesihuoltolinjojen siirtämistä.

ELY-keskuksen ja kaupungin museon lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat rakennukset suojeluarvoihin sekä melumääräykseen.

Helen Sähköverkko Oy:llä ja Helen Oy:llä ei ollut huomautettavaa kaavamutoksesta.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä lausuntoihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Kaavaehdotusta ei ole tarpeen muuttaa julkisen nähtävilläolon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta. Kaavakarttaan on tehty joitakin teknisluonteisia tarkistuksia. Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Päätösehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12498 kartta
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12498 selostus, päivätty 13.2.2018, täydennetty 30.5.2018
- 3 Vuorovaikutusraportti 13.2.2018, täydennetty 30.5.2018
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Ilmakuva
- 2 Sijaintikartta
- 3 Sopimus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit Tonttipäällikkö 25.09.2018 § 51

HEL 2016-004833 T 10 03 03

Bulevardi 14

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Tonttipäällikkö päätti tehdä tontin 91-4-87-13 (Kamppi) omistajan Kiinteistö Oy Bulevardi 14 (Y-tunnus 0117464-3) kanssa liitteen 1 mukaisen maankäytösopimuksen.

Samalla tonttipäällikkö päätti oikeuttaa hallinto- ja tukipalveluiden kiinteistölakimiehen allekirjoittamaan edellä mainitun sopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä korjauksia ja tarkennuksia.

(MA14-15)

Päätöksen perustelut

Sopimuksen kohde

Sopimus koskee Kampin kaupunginosassa osoitteessa Bulevardi 14 sijaitsevaa rakennettua liike- ja toimistorakennusten korttelialueen (AL) tonttia 4087/13. Tontin pinta-ala on 1 517 m², ja rakennusoikeus 6 560 k-m². Tontilla sijaitsee vuonna 1 898 valmistunut 6 744 k-m²:n suurinen toimistorakennus.

Vireillä oleva asemakaavan muutos

Tontilla on vireillä asemakaavan muutosehdotus nro 12345, joka mahdollistaa rakennuksen osittaisen muuttaminen asuinkäyttöön. Muutoksen mukainen asuinrakennusala on noin 4 920 k-m² ja liike- ja toimistorakennusten kerrosala noin 1 640 k-m².

Maankäytösopimus ja -korvaus

Kaavamuutos korottaa tontin arvoa merkittävästi, joten maanomistajan kanssa on käyty kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut.

Neuvottelujen tuloksena on laadittu liitteenä 1 oleva sopimus.

Sopimuksen mukaan maanomistaja sitoutuu suorittamaan kaupungille 1 365 000 euron korvauksen osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin. Korvaus on maksettava neljän kuukauden kuluessa siitä, kun asemakaavan muutos on saanut lainvoiman. Korvausta korotetaan sen nykyarvon säilyttämiseksi sopimuksen allekirjoittamishetkestä maksupäivään saakka kahdella prosentilla vuodessa.

Toimivalta

Kaupunkiympäristölautakunnan 26.9.2017 (115§) tekemän päätöksen mukaan tonttipäällikkö päättää maankäytösopimuksen hyväksymisestä ja siihen liittyvistä aluejärjestelyistä 1 500 000 euron kokonaisarvoon saakka.

03.12.2018

Asia/3

Lisätiedot

Kirsi Federley, vs. tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi
Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Asemakaavoitus 30.5.2018

HEL 2016-004833 T 10 03 03

Hankenumero 3221_7

Asemakaavoituspalvelu on tarkistanut 13.2.2018 päivättyä 4. kaupunginosan (Kamppi), korttelin 87 tontin 13 asemakaavan muutosehdotusta nro 12498.

Asemakaavoituspalvelu toteaa, ettei kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ole tehty muutoksia julkisen nähtävilläolon jälkeen, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos koskee tonttia, joka sijaitsee Kampin kaupunginosassa Vanhan kirkon puistoa vastapäätä Bulevardin ja Annankadun kulmauksessa osoitteessa Bulevardi 14. Kaavaratkaisu mahdollistaa nykyisin liike- ja toimistokäytössä olevan rakennuksen 3.–5. kerroksen ja ullakon muuttamisen asuinkäyttöön. Hankkeeseen liittyen on laadittu hankekohtainen esiselvitys käyttötarkoituksen muutoksen arviointia varten.

Kaavamuutoksella pyritään mahdollistamaan rakennuksen historialliset arvot huomioon ottava kunnostaminen eri käyttötarkoituksiin siten, että ympäristön monipuolinen toiminnallinen rakenne säilyy osin. Rakennuksen suojelumääräyksiä päivitetään ja sille asetetaan korkeimman luokan suojelumääräys (sr-1). Suojelu koskee pääasiassa rakennuksen julkisivuja, mutta osittain myös sisätiloja (mm. porrashuoneet ja -tasa-teen sekä alkuperäisenä säilyneet huonejaot ja tilasarjat).

Uutta asuntokerrosalaa on noin 4900 k-m² ja liike- ja toimistokerrosalaa noin 1700 k-m². Asukasmäärän lisäys on noin 109 asukasta (1 as / 45 k-m²). Toimitilan määrä vähenee 4900 k-m². Tontin tehokkuus on 4,32.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566

Kaavaratkaisu on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja voimassa olevan oikeusvaikutteisen Yleiskaava 2002:n mukainen.

Uuden yleiskaavan (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) mukaan kanta-kaupunkia kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena alueena ja liike- ja palvelukeskustaa palvelu-, liike- ja toimitila-alueena. Kaupunkistrategian mukaan työpaikkamäärien tulisi kasvaa asukasmäärän kasvun mukaisesti, tämän osalta toimitilan määrän väheneminen ei ole tavoitteiden mukaista.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on voimassa asemakaava nro 7474 vuodelta 1976. Kaavan mukaan tontti on liikerakennusten korttelialuetta (AL). Kerrosalaa tontille on osoitettu 6 068 m². Annankadun ja Bulevardin puoleiset osat on suojeltu ark-merkinnällä: rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten rakennusala.

Korttelialue on yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta, ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia.

Kaupungille kohdistuu yksityisessä omistuksessa olevan tontin osalta maankäyttökorvauksia. Maankäyttökorvauksista sovitaan maanomistajan kanssa käytävissä maapoliittisissa neuvotteluissa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 2.3.–3.4.2018

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 13.2.2018 ja lautakunta päätti 13.2.2018 asettaa kaavaehdotuksen nähtäville.

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 30 päivän ajan.

Muistutukset

Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Viranomaisten lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat rakennukset suojeluarvoihin sekä melumääräykseen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY).

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavaehdotusta ei ole tarpeen muuttaa julkisen nähtävilläolon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta.

Kaavakarttaan on tehty joitakin teknisluonteisia tarkistuksia.

Aineistoon tehdyt muut täydennykset on esitetty kaavaselostuksen viimeisessä luvussa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueeseen tai sen osaan liittyy maankäytösopimusmenettely, joka tulee saattaa päätökseen ennen kaavan hyväksymistä.

Lisätiedot

Hanna Kiema, arkkitehti, puhelin: (09) 310 37478

[hanna.kiema\(a\)hel.fi](mailto:hanna.kiema@hel.fi)

Hanna Pikkarainen, tiimipäällikkö, puhelin: 31037027

[hanna.pikkarainen\(a\)hel.fi](mailto:hanna.pikkarainen@hel.fi)

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 5.4.2018

HEL 2016-004833 T 10 03 03

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön asemakaavapalvelu on pyytänyt Helsingin kaupunginmuseon lausuntoa koskien Bulevardi 14 asemakaavamuutoksen kaavaehdotusta. Kaupunginmuseo on katselmoinut rakennuksessa ja osallistunut kohteen ennakkoneuvotteluihin. Kohteesta on valmistunut rakennushistoriallinen selvitys lisäliitteineen. Mu-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

seo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta, ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Rakennushistoriaa

Kaupunginmuseo on antanut lausunnon Bulevardi 14 kaavamuutos-hankkeen oas-vaiheesta 23.8.2017, jossa on tiivistetty kohteen rakennushistorian päävaiheet sekä arvotus. Bulevardi 14 tontin ensimmäinen rakennusvaihe liittyy empiren asemakaavan toteuttamiseen 1820-luvun jälkipuolella. Empire-tyylisen puurakennuksen rakennutti valtioneuvos Jakob Meinander. Hän myi tontin ja rakennuksen yliopiston kemian ja fysiikan professori Adolf Mobergille vuonna 1862. Moberg toimi myöhemmin Aleksanterin Yliopiston rehtorina vuosina 1872-75. Hänen kuoltuaan vuonna 1895, tontin omistus siirtyi viereisen tontin Bulevardi 12 rakennuttajille, Agneta Charlotta Wilhelmina Mellinin perikunnalle.

Perikuntaan kuulunut Mellinin vävy Waldemar Ekelund toimi Bulevardi 14 rakennuttajana. Tontin empire-rakennukset väistyivät ja uuden ajan monikerroksinen kivirakennus korvasi sen. Uusrenessanssia edustava rakennus valmistui vuonna 1897 ja sen suunnitteli arkkitehti Waldemar Aspelin. Kohteella on huomattavan korkea rakennus- ja kulttuurihistoriallinen arvo. Rakennus liittyy Vanhan kirkon puiston etelälaidan yhtenäiseen rakennusrivistöön ja kuuluu Museoviraston kokoaman Valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen listauksen RKY 2009 piiriin (Bulevardin varren katurakennus osana kohdetta Esplanadi-Bulevardi).

Rakennus on muuttunut asumisesta toimistokäyttöön 1960-70 -lukujen mittaan. Asemakaavamuutos toimistokäyttöön on tehty vuonna 1978. Bulevardi 14 rakennus säilytti kuitenkin hyvin alkuperäiset rakennus- ja kulttuurihistorialliset arvonsa aina vuoteen 2008 saakka, jolloin kaupunginmuseon kielteisestä lausunnosta ja vetoamuksista huolimatta rakennuksen arvokas tilarakenne purettiin huoneiden ja huoneistojen välisiä seiniä avaamalla; asiaa käsitteli aina Eduskunnan oikeusasiamiehen toimisto. Muutos avotilatoimistoksi toteutettiin siten että alkuperäiset seinärakenteet edelleen ilmenevät tilojen nurkissa ja alakaton rakenteissa, jolloin muutokset ovat periaatteessa palautettavissa. Kymmenen vuotta toimistomuutoksen ehdoin tehdyn purkamisen jälkeen kohde muutetaan asumiseen, joka jälleen on kriittinen toimenpide rakennuksen arvojen säilymiseksi.

Bulevardi 14 asuntorakennus

Vuonna 1897 valmistunut Bulevardi 14 edustaa vanhinta säilynyttä asuntoarkkitehtuurin perinnettä Helsingissä. Asuntotyypit kohteessa edustivat rakennusajan sääty-yhteiskunnan ylimmän luokan asumisen malleja ja ne ovat poikkeuksellisella huolellisuudella suunniteltuja. Ta-

loon sisältyi myös joukko pienasuntoja, joiden asukkaat kuuluivat työväkeen. Talon rakennuttajana toimi tohtori Waldemar Ekelund, joka oli rakennuttamassa myös viereistä Bulevardi 12 rakennusta, jossa myös asui. Waldemar Ekelundin poika Gustaf omisti Bulevardi 14 kiinteistöä isänsä kuoleman jälkeen vuoteen 1905 saakka. Vuonna 1910 rakennuksesta muodostettiin kiinteistöyhtiö.

1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa rakennuksessa asui lukuisia säätyläisperheitä. Alkuperäisiin asukkaisiin kuului myös monia suomalaisen ja venäläisen sotaväen korkeita upseereita, usein sotilasuran jälkeen. Uuden ajan tuulet ilmenivät varhaisen suomalaisen liike-elämän sekä pankki- ja vakuutusalan johtajien asetuttua taloon, näiden joukkoon lukeutui mm. Nokia-yhtiön perustaja Fredrik Idestam. Myös lääkäreiden osuus asukkaista oli huomattava, olihan alkuperäinen rakennuttaja myös yhteiskunnallisesti valveutunut lääkäri.

Bulevardi 14 oli huomattavan arvokas asuntokohde sijaintinsa ja asuntokantansa johdosta aina toisen maailmansodan jälkeiseen aikaan. Tällöin kaupunkirakenteen ja yhteiskunnan muutokset ohjasivat asumista vähitellen pois keskustasta, jolloin asunnot löysivät uutta käyttöä. Tänä päivänä kysyntä laadukkaalle keskusta-asumiselle on jälleen olemassa, jolloin Bulevardi 14 huolellisesti suunniteltuna voi tarjota mahdollisuuksia asumisen laadun ja monimuotoisuuden lisäämiseen kaupungissa. Edellytyksenä on kuitenkin kohteen alkuperäisten arvojen säilyminen muutoksessa. Asuntomuutos ei saisi johtaa kohtuuttomaan purkamiseen ja muutokseen muuten säilyneessä kohteessa.

Suojelumääräykset

Kaavaehdotuksen suojelumääräys sr-1 kohdentuu rakennuksen julkisivuun sekä arvokkaisiin sisätiloihin, joita ovat mm. arvokkaat porrashuoneet. Myös alkuperäisen pohjakaavan arvot on pyritty suojelumääräyksessä huomioimaan: Arvokkaissa sisätiloissa tulee korjaamisen lähtökohtana olla alkuperäisten huonemuotojen ja huoneiden muodostamien tilasarjojen sekä rakenteiden yksityiskohtien, materiaalien ja pintakäsittelyiden säilyttäminen. Alkuperäisten asuntojen tilajako muodostuu kadunpuolen julkisista edustavista tiloista sekä rauhalliselle pihan puolelle sijoittuneista yksityisistä tiloista. Alkuperäisten asuntojen historiallinen arvo on korkea. 1800-luvun eurooppalaisen asuntoarkkitehtuurin esimerkit alkuperäisessä käytössä ovat kaupungissa harvinaisia, eikä tällaisia asuntoja tulisi jakaa pienasunnoiksi. On tärkeää, että tilarakenteeltaan muuttuneet asunnot palautuvat alkuperäisiin muotoihin mahdollisimman vähäisin muutoksin, silloin kun kohde palautetaan toimintokäytöstä asumiseen. Tämä edellyttäisi asuntopohjien uudelleenarviointia. Esitetyn viitesuunnitelman mukaan kiinteistön asunnoista ainoastaan kaksi säilyy alkuperäisessä laajuudessaan. Viitesuunnitelma ei

asuntopohjien osalta ole kehittynyt rakennussuojelutavoitteen mukaisesti.

Kaavan suojelumääräyksissä huomioidaan lisäksi myös professori Aarno Ruusuvuoren v. 1990 suunnitteleman ullakkokerroksen arvojen säilyminen. Lisäksi suojelumääräyksissä annetaan ehtoja sisäpihan puolelle avautuvien parvekkeiden rakenteesta. Asuntoparvekkeiden määrä on esitetty viitesuunnitelman pohjapiirustuksissa. Pihalle avautuvien parvekkeiden määrä tulee rajoittaa välttämättömään, eikä rakennuksen pihajulkisivua tule muuttaa viitesuunnitelman esittämässä määrin, joka muuttaa rakennuksen ominaispiirteitä.

Asuntorakentamisen uudiskohteiden teknistä tasoa ei vanhassa historiallisesti arvokkaassa kiinteistössä kaikilta osin voida saavuttaa, kohteen arvo rakentuu muista lähtökohdista. Rakennuksen muuttaminen asutukseen on poikkeuksellisen vaativa korjausrakentamisen suunnittelukohte.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupungin museo Kulttuuriperintöyksikkö 23.8.2017

Lisätiedot

Mikko Lindqvist, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 36972
mikko.lindqvist(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 13.02.2018 § 76

HEL 2016-004833 T 10 03 03

Hankenumero 3221_7

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- asettaa 13.2.2018 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12498 julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti. Asemakaavan muutos koskee 4. kaupunginosan (Kamppi) korttelin 87 tonttia 13
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteeseen ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

03.12.2018

- että asemakaavoituspalvelu pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa asemakaavoituspalvelun tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijalta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - KOy Bulevardi 14 c/o Taitokaari Oy: 5 000 euroa

Samalla lautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- asemakaavan muutosehdotuksen nro 12498 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aiheutta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkiympäristölautakunnassa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Hanna Kiema, arkkitehti, puhelin: (09) 310 37478
hanna.kiema(a)hel.fi
Hanna Pikkarainen, tiimipäällikkö, puhelin: 31037027
hanna.pikkarainen(a)hel.fi
Juuso Helander, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37134
juuso.helander(a)hel.fi
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi
Hanna-Mari Tuominen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37255
hanna-mari.tuominen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 20.12.2017 § 59

HEL 2016-004833 T 10 03 03

Hankenumero 3221_7

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12498 pohjakartan kaupunginosassa 4 Kamppi.

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12498
Kaupunginosa: 4 Kamppi
Kartoituksen työnumero: 48/2017
Pohjakartta valmistunut: 21.11.2017
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi
Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Pelastuslaitos Pelastustoimen osasto Pelastusjohtaja
16.08.2017 § 14

HEL 2016-004833 T 10 03 03

Päätös

Pelastuslaitos katsoo, että rakennuksen poistumis- ja savunpoistoratkaisuihin tulee jatkosuunnittelussa kiinnittää huomiota ja ne tulee neuvotella pelastusviranomaisen kanssa.

Päätöksen perustelut

Asemakaavan muutos koskee yhtä tonttia Vanhan kirkkopuiston etelälaidalla, osoitteessa Bulevardi 14 / Annankatu 15. Tavoitteena on mahdollistaa nykyisin toimistokäytössä olevan rakennuksen kerrosten 3–5 ja ullakon muuttaminen asuinkäyttöön. Ensimmäinen kerros jää liiketila-

03.12.2018

ja toinen kerros toimistokäyttöön. Kaavamuutoksella pyritään mahdollistamaan rakennuksen historialliset arvot huomioon ottava kunnostaminen eri käyttötarkoituksiin siten, että ympäristön monipuolinen toiminnallinen rakenne säilyy.

Rakennuksen suojelumääräyksiä päivitetään ja sille osoitetaan korkeimman luokan suojelumääräys (sr-1). Suojelu tulee koskemaan pääasiassa rakennuksen julkisivuja, mutta osittain myös sisätiloja (mm. porrashuoneet).

Lisätiedot

Katja Seppälä, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31236
katja.seppala(a)hel.fi

§ 780

V 12.12.2018, Malmin lentoaseman rakennusten asemakaavan muuttaminen (nro 12450)

HEL 2016-010897 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Marcus Rantala: Pöydälle viikoksi

Vastaehdotus:

Mika Raatikainen: Vastaehdotus

Edellinen kaupunginvaltuusto päätti Helsingin ilmastotavoitteista uudessa kaupunkistrategiassa syyskuussa 2017. Helsingin ilmastotavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä ja vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 60 prosenttia vuosina 1990-2030. Kaupunkistrategian mukaan Helsinki ottaa vastuunsa ilmastonmuutoksen torjunnassa vakavasti ja torjuu ilmastonmuutosta kunnianhimoisesti.

On selvää, että Malmin lentoasemarakennusten kohdalla kaupungin toiminta ei ole ollut kaupungin ilmastotavoitteiden ja kaupunkistrategian mukaista. Samaan aikaan, kun suojeltavaksi esitettyä lentokonehallia pidetään tyhjillään ja lämmitetään kaukolämmöllä, hallin vuokrasopimukset on irtisanottu ja kentän nykyiset käyttäjät on ajettu ulos hallista. Tästä johtuen muun muassa Nord Stream-kaasuyhtiön helikopteria joudutaan säilyttämään dieselpuhaltimella lämmitetyssä pressuteltassa.

Hallin aiemmat vuokratulot olivat vuositasolla noin 160 000 euron luokkaa, mutta tällä hetkellä vuokratulot ovat noin 5000 euroa vuodessa. Kaupunkistrategiaan osana kuuluvan kiinteistöstrategian yhtenä keskeisenä tavoitteena on tyhjiksi jääneiden arvorakennusten parempi hyödyntäminen. Lentokonehallin vuokraamatta jättämisestä varsinaiseen käyttötarkoitukseensa silloin, kun vuokraaja olisi lentotoiminnan yhä jatkuessa, ei voida pitää tämän tavoitteen mukaisena toimintana, vaan lähinnä kiusantekona.

Koska kaupungin talouden ja kaupunkistrategian mukaisten tavoitteiden kannalta ei ole järkevää pitää suurehkoa hallia tyhjillään ja maksaa siitä lämmityskustannuksia samaan aikaan, kun lentokalustoa joudutaan säilyttämään ulkosalla, teen seuraavan vastaehdotuksen:

Lisätään kohtaan 8 lause "Lentokonehallia voidaan käyttää ja vuokrata alkuperäiseen ja varsinaiseen käyttötarkoitukseensa niin kauan, kun lentotoiminta Malmin lentokentällä jatkuu, jotta lentokoneita ei tarvitsisi säilyttää ulkona tai helikopteria dieselkäyttöisellä puhaltimella varustetussa teltassa."

Vastaehdotusta ei käsitelty asian käsittelyn keskeyttämisen vuoksi.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 38. kaupunginosan (Malmi, Malmin lentokenttä) lentokenttäaluetta koskevan asemakaavan muutoksen 21.11.2017 päivätyn ja 5.6.2018 muutetun piirustuksen numero 12450 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutoksen myötä muodostuvat uudet korttelit 38340 ja 38341.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos koskee Malmin lentoaseman rakennuksia. Lentoasemarakennus, lentokonehalli ja autohalli suojellaan kaupunkikuvallisesti, rakennustaiteellisesti ja historiallisesti arvokkaina rakennuksina sr-1 ja sr-2 -merkinnöin.

Rakennukset osoitetaan toimitilakäyttöön. Tavoitteena on mahdollistaa rakennusten mahdollisimman monipuolinen käyttö. Rakennuksiin saa sijoittaa julkisia palvelutiloja, liike-, toimisto-, opetus-, varasto- ja näyttelytiloja, kokoontumistiloja, kahvila- ja ravintolatiloja sekä liikunta- ja vapaa-ajan toimintaa palvelevia tiloja.

Suojeltavien rakennusten yhteenlaskettu rakennusala on 7 500 k-m².

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaavaratkaisu on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaava on Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteiden mukainen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi Malmin lentokentän alueen kaavarungon 13.12.2016 ([439 §](#)) jatkossa laadittavien asemakaavojen, asemakaavamuutosten ja poikkeamispäätösten pohjaksi.

Alueella on Malmin lentoaseman keskeisimmät rakennukset. Rakennukset toimivat nykyisin enää osittain alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan. Lentokonehallin määräaikaiset vuokrasopimukset ovat päättyneet 31.8.2017 ja tilat ovat osittain tyhjiillään. Halli ja sitä ympäröivä alue on suunnattu monipuoliseen kaupunkilaisten virkistys- ja tapahtumakäyttöön.

Kaava-alue on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua ympäristöä (RKY 2009, Malmin lentoasema).

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Helsingin kaupunki omistaa alueen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Kaavaehdotus pidettiin julkisesti nähtävillä 15.12.2017–22.1.2018, ja siitä saatiin 20 muistutusta.

Muistutukset

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat rakennusten säilymiseen lentokäytössä, vaikutusten selvittämiseen, RKY-alueen sekä kansainvälisen merkityksen huomioimiseen, vuorovaikutukseen, tarkoituksenmukaisuuteen, yleiskaavan 1992 vastaisuuteen, elinkeinoelämän toimintaedellytysten huomioimiseen sekä asuttopulan ratkaisemiseen.

Muistutusten referaatit ja niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), museoviraston, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) ja kaupunginmuuseon lausunnot.

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat suojelun ulottamiseen koko lentokenttäalueelle sekä rakennusten sisätiloihin, lentome-

03.12.2018

lun huomioimiseen rakennuksissa sekä sähkönjakelumuuntamovaruuk-
sen lisäämiseen asemakaava-alueelle.

Helen Oy ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden
referaatit sekä niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (lii-
te 3).

Kustannukset

Asemakaavan toteuttamisen yhteydessä tulee varautua maaperän pi-
laantuneisuuden kunnostuskustannuksiin, joiden arvo on noin kaksi
miljoonaa euroa.

Lentoasemarakennusten kunnostus- ja muutostöiden kustannukset
ovat riippuvaisia niiden laajuudesta ja laatutasosta sekä rakennusten
lopullisista käyttötarkoituksista. Mahdollisista haitta-ainekunnostuksista
aiheutuvat kustannukset tulee myös arvioida erikseen.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Muistutuksissa ja lausunnoissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaa-
van tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin. Kaavaeh-
dotukseen on tehty muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaa-
vaselostuksen toiseksi viimeisessä luvussa.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen
asettaa uudelleen nähtäville.

Päätösehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan tarkistetun esityksen
mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12450 kartta, päivätty 21.11.2017, muu-
tettu 5.6.2018
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12450 selostus, päivätty 21.11.2017,
muutettu 5.6.2018 (päivitetty Kylk:n 5.6.2018 päätöksen mukaiseksi)
- 3 Vuorovaikutusraportti 21.11.2017, täydennetty 29.5.2018 ja muistiot
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

03.12.2018

Asia/4

- 1 Ilmakuva
- 2 Kuvaliite suojelukohteista

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 05.06.2018 § 296

HEL 2016-010897 T 10 03 03

Hankenumero 4844_5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

21.11.2017 päivätyn ja 5.6.2018 muutetun asemakaavan muutosehdotuksen nro 12450 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 38. kaupunginosan (Malmi, Malmin lentokenttä) lentokenttäaluetta (muodostuvat uudet korttelit 38340 ja 38341).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

05.06.2018 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Muutetaan kohdan 2 ensimmäiseksi virkkeeksi:

"21.11.2017 päivätyn ja 5.6.2018 muutetun asemakaavan muutosehdotuksen nro 12450 hyväksymistä siten, että asemakaavan muutos astuu voimaan siinä vaiheessa kun lentotoiminta alueella päättyy."

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Muutetaan kohdan 2 ensimmäiseksi virkkeeksi:

"21.11.2017 päivätyn ja 5.6.2018 muutetun asemakaavan muutosehdotuksen nro 12450 hyväksymistä siten, että asemakaavan muutos astuu voimaan siinä vaiheessa kun lentotoiminta alueella päättyy."

Jaa-äännet: 10

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mai Kivelä, Jape Lovén, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Mikko Särelä

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva

Esittelijän ehdotus jäi voimaan äänin 10-3.

29.05.2018 Pöydälle

21.11.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pia Kilpinen, arkkitehti, puhelin: 310 37443

[pia.kilpinen\(a\)hel.fi](mailto:pia.kilpinen(a)hel.fi)

Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217

[sakari.mentu\(a\)hel.fi](mailto:sakari.mentu(a)hel.fi)

Mikko Juvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37252

[mikko.juvonen\(a\)hel.fi](mailto:mikko.juvonen(a)hel.fi)

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 18.12.2017

HEL 2016-010897 T 10 03 03

Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa asemakaavoitukselle seuraavan lausunnon.

Malmin lentoaseman lentoterminaalia, lentokonehallia ja autotallin muodostamaa kokonaisuutta koskevassa asemakaavan muutoksessa rakennukset suojellaan kaupunkikuvallisesti, rakennustaiteellisesti ja historiallisesti arvokkaina rakennuksina sr-1 ja sr-2 –merkinnöin ja ne osoitetaan toimitilakäyttöön. Tavoitteena on mahdollistaa rakennusten mahdollisimman monipuolinen julkinen käyttö. Rakennuksiin saa sijoittaa julkisia palvelutiloja, liike-, toimisto- ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia teollisuustiloja, opetus-, studio ja näyttelytiloja sekä liikunta- ja vapaa-ajan toimintaa palvelevia tiloja. Rakennusten kerrosala ei muutu.

Tontilla sijaitsee nykyisin kolmikerroksinen lentoterminaalirakennus, jossa on lennonjohto-, toimisto- ja ravintolatiloja, lentokoneiden säilytystilana toimiva yksikerroksinen, kylmä hangaarihalli sekä autotalli. Alue on Helsingin kaupungin omistuksessa.

Kaavatilanne:

Voimassa olevassa asemakaavassa (1964) alue on merkitty lentokenttäalueeksi. Voimassa olevassa Uudenmaan maakuntakaavassa (YM 8.11.2006) alue on liikennealuetta, jonka toissijainen käyttötarkoitus on taajamatoimintojen alue. Lentokenttärakennus on merkitty kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeäksi kohteeksi. Voimassa olevassa Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa (YM 30.10.2014) kentän alue on kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeä alue (RKY 2009).

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen, sen kokonaisuus ja identiteetti ja turvattava merkittävien maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen. Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa Malmin kentän alue on ensisijaiselta maankäyttömuodoltaan taajamatoimintojen alue ja lisäksi kaavakartalla on valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY 2009) rajaus. Kaupunkisuunnittelulautakunnan 29.11.2016 hyväksymässä Malmin kaavarungossa alue on merkitty suojelumerkinnällä P/SR. Laadittu kaavaluonnos on kaavarungon mukainen.

Alueesta on laadittu Malmin lentoasema, ympäristöhistoriaselvitys (Arkkitehtitoimisto Freese Oy, Arkkitehtitoimisto Schulman Oy, 2016) ja Malmin lentoasema, uusiokäytön ideasuunnitelma (Arkkitehtitoimisto Freese Oy, Arkkitehtitoimisto Schulman Oy, 2016)

Kaupunginmuseon lausunto:

Kaupunginmuseo toistaa luonnosvaiheessa antamia arvoperusteluja lentokenttärakennusten suojeluarvojen varmistamiseksi. Malmin lentokenttä on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu ympäristö (RKY 2009). Lentokenttä on myös listattu kansainvälisen World Monument Fundin uhanalaisten kulttuuriympäristöjen joukkoon. Lisäksi se on Europa Nostra Finlandin 2015 listaama Suomen uhanalaisin kulttuuriperintökohde.

On valitettavana, että suunnittelualue käsittää suppeasti ainoastaan lentokenttärakennusten tontin. Rakennuksen jäävät irrallisiksi yhteydestään lentokenttään. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan kenttää ja vähintään osaa kiitoteistä tulisi tarkastella yhtäaikaista lentokenttärakennusten kanssa. Malmin lentoaseman uusiokäytön ideasuunnitelmassa lentokenttä on muutettu asuinalueen puistiksi ja vanhimmat kiitotiet ja asematasot säilytetty pintoineen ja yksityiskohtineen. Avotilan keskellä puiston maamerkinä olisi restauroitu terminaalirakennus. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan edellä mainitun kaltaisen uusiokäyttö mahdollistaisi alueen kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilymisen ja säilyttäisi muuttuneenakin paikan erityisyyden.

Lentoasemarakennuksen ovat suunnitelleet arkkitehdit Martti Välikangas, Dag Englund, Onni Ermala ja Vera Rosendahl (valmistui vuonna 1938). Sen keskiosa on kolmikerroksinen ja sivuille avautuvat siipirakennukset yksikerroksisia. Alun perin julkisivut olivat vaaleaksi terastirapattua betonia. Myöhemmin kolmikerroksinen sylinterinmuotoinen osa on pinnoitettu maalatulla pellillä ja matalat siipirakennukset puh-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

taaksimuuratulla kahitiilellä. Sisätilat ovat hyvin säilyttäneet arkkitehtuurin alkuperäiset ominaispiirteet ja yksityiskohdat.

Lentokonehallin eli hangaarin ovat suunnitelleet arkkitehdit Dag Englund, Onni Ermala ja Yrjö Sadeniemi (valmistui vuonna 1937). Rakennus sisältää korkean yhtenäisen lentokonehallin, sekä lisäksi toimistoja ja koulutustiloja. Julkisivut ovat vaaleaksi slammattua betonia, kentän puoleista julkisivua hallitsevat kookkaat kerroksen korkuiset liukuovet. Hangaarirakennus on niin ikään säilyttänyt hyvin alkuperäiset ominaispiirteensä niin ulko- kuin sisätiloissaan.

Puinen autotallirakennus on toiminut aikaisemmin myös paloasemana. Nykyään se sisältää ajoneuvojen suoja- ja huoltotiloja. Rakennuksen on suunnitellut arkkitehti Antero Pernaja 1940-luvulla. Rakennus on säilyttänyt ominaispiirteensä hyvin.

Lentoasemarakennus ja lentokonehalli suojellaan merkinnällä sr-1: "Kaupunkikuvallisesti, rakennustaiteellisesti ja historiallisesti huomattavan arvokas rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen rakennustaiteellisia, historiallisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Korjaamisen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai niihin verrattavien rakenteiden säilyttäminen. Mikäli alkuperäisiä rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistöiden mukaisesti. Rakennuksen alkuperäiset puuikkunat ja ovet tulee säilyttää eikä huonejakoa saa oleellisesti muuttaa. Lennonjohtotornin, sääaseman ja lennonvalmisteluhuoneen tilat tulee säilyttää nykyisessä asussaan nähtävyykäytössä."

Autotallirakennus suojellaan sr-2 määräyksellä: "Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen historiallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä." Lentoasemarakennuksen pääsisäänkäynnin edustalla sijaitsee kokonaisuuteen liittyvä pyöreä suihkulähde, joka on niin ikään merkitty suojeltavaksi.

Kaupunginmuseo pitää rakennuskohtaisia suojelumääräyksiä pääosin riittävinä. Täsmennyksenä suojelumääräykseen kaupunginmuseo tuo esiin vielä seuraavaa: Terminaalirakennuksessa erityistä huomiota vaatii rakennuksen keskushallin säilyttäminen lattia, seinä- ja kattoratkaisuineen, alkuperäisine pintoineen ja yksityiskohtineen. Toisen kerroksen ravintolatila on säilytettävä. Porrashuoneet A ja B sekä ravintolan porras on säilytettävä.

Hangaarirakennuksen ulkoarkkitehtuuri yksityiskohtineen, sen osana erityisesti hallin liukuovet ja ikkunat teknisine ratkaisuneen ja yksityis-

03.12.2018

kohtineen ovat säilytettäviä. Rakennusrunko eli kantavat seinät sekä katon teräsristikot niitä kannattavine rakenteineen ovat julkisivujen ohella keskeinen osa rakennuksen ominaisuuksia, mukaan lukien sisäkaton levytyksen alkuperäinen ilme. Hallin betonilattia on säilytettävä alkuperäisen mukaisena. Hangaarin sisätiloissa olevat alkuperäiset teräs- ja puurakenteiset ovet yksityiskohtineen, huonetilojen säilyneet alkuperäiset lattia- ja seinälaatoitukset ovat nekin suojelutarpeen piirissä. Hallin vuonna 1943 suunniteltu tarkkailuhuone, samoin alkuperäisinä säilyneet varoituskyltit, monikieliset tekstimaalaukset ja muut yksityiskohdat ovat olennainen osa tilakokemusta. Hangaarin toimistosiivessä on suojeltava porrashuone ala-auloineen ja sisäänkäynteineen sekä sivukäytävä säilyneine ovineen.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Lisätiedot

Sari Saresto, kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 04.10.2017 § 36

HEL 2016-010897 T 10 03 03

Hankenumero 4844_5

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12450 pohjakartan kaupunginosassa 38 Malmi Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12450
Kaupunginosa: 38 Malmi
Kartoituksen työnnumero: 8/2017
Pohjakartta valmistunut: 21.3.2017
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

03.12.2018

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911

merja.kyyro(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 05.04.2017 § 27

HEL 2016-010897 T 10 03 03

Nimistötoimikunta käsitteli Malmin lentokentän osa-alueella valmisteilla olevan ensimmäisen asemakaavan nimistöä arkkitehti Pia Kilpisen esittelyn pohjalta. Kaavoitettava alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä eli RKY-aluetta.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle nimeä

Malmin lentoaseman aukio–Malms flygplats torg
(aukio)

Perustelu: Vuonna 1936 toimintansa aloittaneen ja vuoteen 1952 asti (vuosia 1944–1946 lukuun ottamatta) Helsingin päälentoasemana toimineen Malmin lentoaseman ja sen vuonna 1938 valmistuneen terminaalirakennuksen mukaan. Nimen ruotsinkieliseen vastineeseen on valittu äänteellisistä syistä perusosa torg suomenkielistä aukiota yleensä vastaavan perusosan plats sijaan.

Nimistötoimikunta suosittaa käyttämään Malmin lentoasemasta (asemarakennuksesta ja sen ympäristöstä sekä suunnittelualueesta kokonaisuutena) johdonmukaisesti ruotsinkielistä vastinetta Malms flygplats (ei: *Malms flygstation).

Malmin lentokentän hallinnollisen ja tilastollisen osa-alueen (385) ruotsinkielisen nimen vastineena on käytössä vuonna 1959 vahvistettu nimi Malms flygfält.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386

johanna.lehtonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

03.12.2018

Asia/4

Kiinteistövirasto Tonttiosasto 8.2.2017

HEL 2016-010897 T 10 03 03

Kiinteistöviraston tonttiosasto antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle Malmin lentoaseman koskevan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1270-16 seuraavat kommentit:

Tonttiosaston näkemyksen mukaan olisi tarkoituksenmukaista osoittaa VP/s-alue katuaukioiksi ja osittain pysäköimisalueeksi, jollaisena se toiminut koko lentokentän toiminnan aikana. Ottaen huomioon lentoasemarakennuksen laajuus autopaikoille on tarvetta asemakaavamuutosalueella jotta toiminnan tarvitsemien autopaikkojen määrä täytyisi. Lisäksi kulku entiselle lentokenttäalueelle tapahtuu osittain tässä kohtaa olevan portin kautta. Tonttiosasto pyytää kaupunkisuunnitteluvirastoa harkitsemaan onko tähän kohtaa myös tarvetta osoittaa kulkuyhteys. Lentokonehallin edustalla entisellä asematasolla on tarkoitus järjestää erilaisia tapahtumia ja tämä vaatii pääsyn alueelle. Tässä kohtaa oleva lipputankorivistö voidaan merkitä kaavan säilytettäväksi vaikka alue olisi osaa laajempaa katuaukiota.

Asemakaavamerkinnot ja -määräykset tulisi selventää tulkinnanvaraisista KTY/s merkintää joko siten että liiketiloiksi ei lueta kahvila- ja ravintolatiloja tai siten, että merkittävästi nostetaan liiketilan osuutta kerroslasta. Muuten rakennuksen nykyinen kahvila/ravintolatoiminta joudutaan lopettamaan.

Tonttiosasto pyytää kaupunkisuunnitteluvirastoa korjaamaan selostuksessa kohdassa "Maanomistus" oleva virheellinen tieto rakennusten omistusoikeudesta. Asemakaavamuutosalueen rakennukset ovat olleet kaupungin omistuksessa 16.12.2014 lähtien.

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 17.1.2017

HEL 2016-010897 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 8.12.2016

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on laatimassa Malmin lentoaseman lentoterminaalille, lentokonehallille sekä autotallille asemakaavan muutosta, jossa rakennukset suojellaan kaupunkikuvallisesti, rakennustaiteellisesti ja historiallisesti arvokkaina rakennuksina sr-1 ja sr-2 –merkinnöin ja ne osoitetaan toimitilakäyttöön. Tavoitteena on mahdollistaa rakennusten mahdollisimman monipuolinen julkinen käyttö. Rakennuksiin saa sijoittaa julkisia palvelutiloja, liike-, toimisto- ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia teollisuustiloja, opetus-, studio ja näyttelytiloja sekä liikunta- ja vapaa-ajan toimintaa palvelevia tiloja. Rakennusten kerrosala ei muutu.

Tontilla sijaitsee nykyisin kolmikerroksinen lentoterminaalirakennus, jossa on lennonjohto-, toimisto- ja ravintolatiloja, lentokoneiden säilytystilana toimiva yksikerroksinen, kylmä hangaarihalli sekä autotalli. Alue on Helsingin kaupungin omistuksessa. Rakennukset siirtyivät Finnavialta Helsingin kaupungin omistukseen 1.1.2017.

Kaavatilanne:

Voimassa olevassa asemakaavassa (1964) alue on merkitty lentokenttäalueeksi. Lentokenttäalueella on voimassa oikeusvaikutukseton Helsingin yleiskaava 1992. Helsingin uudessa yleiskaavassa (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) alue on merkitty asuntovaltaiseksi alueeksi (A2), jota kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön ja jolla korttelitehokkuus on pääasiassa 1,0 - 2,0. Voimassa olevassa Uudenmaan maakuntakaavassa (YM 8.11.2006) alue on liikennealuetta, jonka toissijainen käyttötarkoitus on taajamatoimintojen alue. Lentokenttärakennus on merkitty kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeäksi kohteeksi. Voimassa olevassa Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa (YM 30.10.2014) kentän alue on kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeä alue (RKY 2009). Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen, sen kokonaisuus ja identiteetti ja turvattava merkittävien maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen. Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa Malmin kentän alue on ensisijaiselta maankäyttömuodoltaan taajamatoimintojen alue ja lisäksi kaavakartalla on valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY 2009) rajausta. Kaupunkisuunnittelulautakunnan 29.11.2016 hyväksymässä Malmin kaavarungossa alue on merkitty suojelumerkinnällä P/SR. Laadittu kaavaluonnos on kaavarungon mukainen.

Alueesta on laadittu Malmin lentoasema, ympäristöhistoriaselvitys (Arkkitehtitoimisto Freese Oy, Arkkitehtitoimisto Schulman Oy, 2016) ja Malmin lentoasema, uusiokäytön ideasuunnitelma (Arkkitehtitoimisto Freese Oy, Arkkitehtitoimisto Schulman Oy, 2016)

Kaupunginmuseon kannanotto:

Malmin lentokenttä on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu ympäristö (RKY 2009). Lentokenttä on myös listattu kansainvälisen World Monument Fundin uhanalaisten kulttuuriympäristöjen joukkoon. Lisäksi se on Europa Nostra Finlandin 2015 listaama Suomen uhanalaisin kulttuuriperintökohde.

Kaupunginmuseo pitää valitettavana, että suunnittelualue käsittää suppeasti ainoastaan lentokenttärakennusten tontin. Rakennuksen jäävät irrallisiksi yhteydestään lentokenttään. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan kenttää ja kiitoteitä tulee tarkastella yhtäaikaisesta lentokenttärakennusten kanssa.

Kaupunginmuseo korosti kaavarunkolausunnossaan, että uuden rakentamisen ja kentän ja sen rakennusten säilyttäminen tulee sovittaa yhteen siten, että rakennettu kulttuuriympäristö säilyy historiallisesti ymmärrettävänä. Kulttuuriympäristön; rakennetun ympäristön ja maiseman vaalimisen näkökulmasta pyrkimyksenä tulisi olla lentokenttäalueen rakennuksien ja kiitoratojen säilyttäminen kokonaisuutena esimerkiksi virkistys- ja viheralueena. Alueen laajemmassa suunnittelussa on erittäin valitettavaa ja ympäristöä köyhdyttävää, jos sen olennaiset kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot unohdetaan. Säilyttämisen rajoituksessa ainoastaan rakennuksiin käsitys kokonaisuudesta hämärtyy.

Kaupunginmuseo pitää rakennuskohtaisia suojelumääräyksiä pääosin riittävinä. Kuitenkin ilmailuun liittyvien alkuperäisessä käytössään näihin päiviin asti olleiden tilojen osalta tulee vielä tutkia, olisiko niitä mahdollista säilyttää autenttisina muistumina lentoaseman toiminnasta ja pitkästä historiasta. Näitä tiloja ovat lennonjohtotorni, sääasema ja lennonvalmisteluhuone.

Malmin lentoaseman uusiokäytön ideasuunnitelmassa lentokenttä on muutettu asuinalueen puistoksi ja vanhimmat kiitotiet ja asematasot säilytetty pintoineen ja yksityiskohtineen. Avotilan keskellä puiston maamerkinä olisi restauroitu terminaalirakennus. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan edellä mainitun kaltainen uusiokäyttö mahdollistaisi alueen kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilymisen ja tekisi paikasta erityisen.

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 503756846

03.12.2018

Asia/4

sari.saresto(a)hel.fi

Rakennusvirasto 11.1.2017

HEL 2016-010897 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osalistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1270-00/16. Määräaika on 23.1.2017.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on suojella kaupunkikuvallisesti, rakennustaiteellisesti ja historiallisesti arvokkaat lentokenttärakennukset. Lentokenttäalue kuuluu valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY-alue). Lentoasemarakennus on valittu suomalaisen modernismin merkkiteosten valikoimaan (DoCoMoMo).

Nykyinen kaavaluonnoksessa ehdotettu korttelien ja yleisten alueiden rajausta ei tue alueen kokonaisvaltaista käyttöä ja sen kehittämistä. Asemakaavan muutoksessa katuaukioksi osoitettu, nykyisin pääosin pysäköintialueena toimiva rakennusten välinen aukio tulee liittää osaksi korttelialueita. Myös kaava-alueen pohjoisreunassa sijaitseva, suojeltavaksi ehdotettu puistoalue on nykyisin pääosin pysäköintikäytössä eikä alueella ole nykytilanteessa puistohistoriallisia arvoja, jotka edellyttävät suojelua. Puistoalue tulee osoittaa osaksi lentokenttärakennusten välisiä aukioita. Aukioalueen rajausta voidaan tarkentaa, kun lentokenttärakennusten pohjoispuolelle sijoittuvan alueen asemakaavoitus etenee.

Korttelialueiden ja yleisten katu- ja viheralueiden rajaukset tulisi määrittellä osana laajempaa ympäristöä. Rajauksissa tulee ottaa huomioon rakennusten mahdollinen tuleva käyttö ja kehittäminen, pysäköinti sekä alueen kunnossapito. Asemakaavamuutosalueen eteläreunassa sijaitseva puistoalue liittyy laajempaan puistoaluekokonaisuuteen ja on luontevasti osa yleistä viheraluetta. Puurivien paikat on hyvä määrittellä ohjeellisiksi, vaikka tavoitteena onkin edistää miljöönsäilymistä ja hyödyntää nykyisiä sijainteja.

Lisätiedot

Anni Tirri, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Heikki Takainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38977
heikki.takainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

03.12.2018

Asia/5

§ 781

**V 12.12.2018, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuinrakennus-
tontille (Kumpula, tontti 24926/7)**

HEL 2018-008103 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää vahvistaa Helsingin kaupungin kaupunginosan 24. (Kumpula) korttelin 24926 tontin 7 vuokrausperiaatteet myöhemmin päätettävästä ajankohdasta alkaen 31.12.2015 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Asemakaavan muutos nro 10277

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Helsingin kaupunki omistaa Kumpulassa tontin 24926/7 osoitteessa Kauhavankuja 7. Tontti on vuokrattu pitkäaikaisella maanvuokrasopimuksella, jotka päättyy 1.1.2020. Tontilla sijaitsee paritalo.

Tontille on tarkoitus rakentaa uusi paritalo. Uudisrakentamisen vuoksi tontin voimassa olevan maanvuokrasopimuksen mukaista vuokra-aikaa on tarpeen pidentää ja määritellä tontille uudet vuokrausperiaatteet. Uutta maanvuokraa esitetään perittäväksi uuden rakennuksen rakentamistöiden alkamisesta lukien, kuitenkin viimeistään piirustusten tarkastamisesta lähtien. Tontin uusi vuokra-aika on noin 55 vuotta.

Maanvuokra vastaa tontin nykyarvon (6/2018, ind. 1950) yksikköhintaa noin 897 euroa/k-m². Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on noin 3,59 euroa/kk/m².

Esittelijän perustelut

Voimassa oleva maanvuokrasopimus

Kaupungin ja vuokralaisen välillä voimassa oleva maanvuokrasopimus nro 11526 Kumpulassa sijaitsevasta tontista 24926/7 päättyy 1.1.2020.

Vuokra-alueella sijaitseva paritalo on erittäin huonokuntoinen ja se on tarkoitus purkaa. Rakennukselle on myönnetty 16.5.2017 (174 §) purkamislupa. Purettavan rakennuksen tilalle on tarkoitus rakentaa uusi paritalo. Uudelle paritalolle on 5.6.2018 (331 §) myönnetty rakennuslupa. Uuden rakennuksen on tarkoitus valmistua loppuvuodesta 2019. Uudisrakentamisen vuoksi tontin vuokra-aikaa on tarpeen pidentää ja tontille määritellä uudet vuokrausperiaatteet. Tontti esitetään vuokrattavaksi uusilla vuokrausperiaatteilla noin 55 vuodeksi.

Vuokrausperiaatteiden hyväksymisen jälkeen laadittavassa maanvuokrasopimuksessa tullaan käyttämään kaupungin vakioehtoja ja maanvuokrasopimukseen sisällytetään mahdollisesti tarvittavat lisäehdot.

Asemakaava- ja tonttitiedot

Kaupunginvaltuuston 29.5.1996 vahvistaman ja 19.7.1996 voimaantulleen asemakaavan muutoksen nro 10277 mukaan tontti on asuinrakennusten korttelialuetta. Asemakaavan mukaan tontille saa rakennusalan ulkopuolelle sijoittaa enintään 2,5 metriä korkeita ja pinta-alaltaan enintään 18 m²:n suuruisia katoksia ja talousrakennuksia. Katosten ja talousrakennusten yhteenlaskettu pinta-ala saa olla enintään 0,025 kertaa tontin pinta-ala, kuitenkin enintään 36 m².

Tontin rakennusoikeus on 165 k-m² ja pinta-ala 504 m². Tontti on rekisteröity kiinteistörekisteriin 30.4.1982.

Asemakaavakartta on liitteenä 2.

Ehdotetut vuokrausperiaatteet

Vuokrausperiaatteiden määrittelyssä on huomioitu samalle tai vastaavalle alueelle aiemmin vahvistetut vuokrauserusteet, tontin sijainti, talotyyppi ja alueen maanarvon kehittyminen sekä ulkopuolisten asian-
tuntijoiden arviot alueen rakennusoikeuden markkina-arvosta pyrkien yhdenmukaiseen ja johdonmukaiseen hinnoitteluun.

Vertailutiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginvaltuusto on 14.11.2007 (306 §) päättänyt oikeuttaa aiemman kiinteistölautakunnan vuokraamaan 27. kaupunginosan (Vanha-kaupunki) asemakaavan muutokseen nro 10950 sisältyvät asuinrakennusten tontit (A) 27925/1 ja 27926/1 pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 =100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 40 euroa.

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 (238 §) päättänyt oikeuttaa aiemman kiinteistölautakunnan vuokraamaan 28. kaupunginosan (Oulunkylä, Maunula) erillispientalotontit (AO) 28318/8 - 17, 28325/1 - 4, 28326/1 - 8, 28329/1 - 8 ja 28328/1 - 18 pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 33 euroa.

Kaupunginvaltuusto on 29.5.2013 (209 §) päättänyt oikeuttaa aiemman kiinteistölautakunnan vuokraamaan 34. kaupunginosan (Pakila, Länsi-Pakila) asuinpientalotontit (AP) 34117/ 3 ja 34130/4 pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 35 euroa. Tonteille on rakennettu vapaarahoitteisia omistusasuntoja Hitas II -ehdoin.

Kaupunginvaltuusto on 20.5.2015 (129 §) päättänyt oikeuttaa aiemman kiinteistölautakunnan vuokraamaan 26. kaupunginosan (Koskela) erillispientalotontin (AO/s) 26987/17 pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 36 euroa. Tontin vuokra on määrätty päättyvien maanvuokrasopimusten mukaiselle tasolle, sillä tontilla ollut asuinrakennus oli tuhoutunut tulipalossa korjauskelvottomaksi.

Kaupunginvaltuusto on 12.10.2016 (265 §) päättänyt oikeuttaa aiemman kiinteistölautakunnan vuokraamaan 28. kaupunginosan (Oulunkylä) asuntotontin (A) 28105/32 pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 35 euroa.

Vuokrausperiaatteet

Ottaen huomioon edellä mainitut vertailutiedot, tontin sijainti, talotyyppi ja alueen maanarvon kehittyminen sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden arviot alueen rakennusoikeuden markkina-arvosta esitetään, että tontin 24926/7 vuosivuokra määritellään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana asuin-kerrosneliömetrihintana vähintään 46 euroa.

Tontin laskennallinen kerrosneliömetrihinta kesäkuun 2018 hintatasossa (ind. 1950) olisi noin 897 euroa. Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin olisi tällöin noin 3,59 euroa/as-m²/kk.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta ei perittäisi vuokraa.

Pientalotonttien maanvuokriin ei ole vuoden 1993 jälkeen myönnetty arava- tai korkotukialennusta. Tämä ei kuitenkaan estä korkotukilainan myöntämistä, koska korkotukilainoituksen ehtona oleva enimmäishinta taikka maanvuokra ei koske pientalotontteja. Päätösehdotuksen mukaan maanvuokraan ei myönnetä arava- eikä korkotukialennusta.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia 18) mukaisesti asuntontin vuosivuokra on 4 % tontin laskennallisesta hinnasta, mikä määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Maanvuokraa esitetään perittäväksi käytetyn rakennusoikeuden mukaisesti, kuitenkin vähintään 165 k-m²:n mukaan. Vuokralaisen rakennusluvan yhteydessä esittämien ja maanomaisuuden kehittäminen ja tonttipalvelun tarkistamien piirustusten mukaan tontille rakennettavan asuinrakennuksen kerrosala on 187 k-m².

Uutta maanvuokraa perittään vakiintuneen käytännön mukaisesti uuden rakennuksen rakentamistöiden alkamisesta lukien, kuitenkin viimeistään piirustusten tarkastamisesta lähtien.

Vuokra-ajaksi ehdotetaan noin 55 vuotta, siten että maanvuokrasopimus on voimassa 31.12.2075 saakka.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Asemakaavan muutos nro 10277

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

03.12.2018

Asia/5

Kaupunkiympäristölautakunta 25.09.2018 § 447

HEL 2018-008103 T 10 01 01 02

Kauhavankuja 7

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunki vuokraa Helsingin kaupungin kaupunginosasta 24. (Kumpula) korttelin 24926 tontin 7 kaupunkiympäristön toimialan toimivaltaisen viranhaltijan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2075 saakka liitteestä 1 ilmenevin periaattein.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anne Björn, tonttiasiamies, puhelin: 310 32870
anne.bjorn(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

03.12.2018

Asia/6

§ 782

V 12.12.2018, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2018-012176 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Matti Silvoselle eron käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta ja
- valitsee Anita Hellmanin käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 20.11.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut
Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 21.6.2017 (294 §) Matti Silvosen (SDP) käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päätty-

väksi toimikaudeksi. Matti Silvonen pyytää 20.11.2018 eroa kärjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta kotikunnan vaihtumisen vuoksi.

Kärjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee kärjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastavaksi ajaksi. Kärjäoikeuden lautamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Kärjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää kärjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 20.11.2018

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut
Helsingin kärjäoikeus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

03.12.2018

Asia/7

§ 783

V 12.12.2018, Keskusvaalilautakunnan varajäsenen valinta

HEL 2018-012011 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Oskar Yrjölälle eron keskusvaalilautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Jussi Aaltosen varajäseneksi keskusvaalilautakuntaan vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eronpyyntö 15.11.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Oskar Yrjölän (FP) 7.6.2017 (§ 263) varajäseneksi keskusvaalilautakuntaan (sijaantulojärjestyksessä neljäs varajäsen) vuonna 2021 päättyväksi toimikaudeksi. Oskar Yrjölä pyytää

15.11.2018 eroa keskusvaalilautakunnan jäsenen luottamustoimesta kotikunnan vaihtumisen vuoksi.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björkstén, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eronpyyntö 15.11.2018

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Keskusvaalilautakunta
Taloushallintopalveluliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.11.2018 § 764

HEL 2018-012011 T 00 00 02

Päätös

03.12.2018

Asia/7

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

26.11.2018 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle puheenjohtajan ehdotuksesta.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

03.12.2018

Asia/8

§ 784

Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelma

HEL 2018-003594 T 11 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat ympäristöjohtaja Esa Nikunen ja ympäristötarkastaja Jari Viinanen.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Esa Nikunen, ympäristöjohtaja, puhelin: 310 32000
esa.nikunen(a)hel.fi
Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31519
jari.viinanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

A

Kaupunginhallitus hyväksyy Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman ohjeellisena asiakirjana käynnistämään tarvittavat toimenpiteet kaupunkistrategiassa 2017-2021 asetettujen päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi.

Samalla kaupunginhallitus toteaa, että toimenpideohjelmaa tulee sen yksittäisiä toimenpiteitä koskevasta ohjeellisuudesta huolimatta toteuttaa kunnianhimoisesti ja määrätietoisesti. Teknologian kehittymisen, lainsäädännön muuttumisen sekä ilmastonmuutosta koskevan tiedon ja ymmärryksen lisääntymisen takia toimenpideohjelman on elettävä ajassa. Mikäli esimerkiksi jokin ohjelmassa esitetyistä toimenpiteistä osoittautuu kustannuksiltaan tai teknologialtaan epätarkoituksenmukaiseksi, on tilalle löydettävä tehokkaampia keinoja asetettujen tavoitteiden saa-

vuttamiseksi. Vastaavasti, jos syntyy uusia tehokkaampia keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi, voidaan harkita luopumista jostakin ohjelmassa mainitusta, mutta vertailussa tehottomammaksi todetusta keinoista.

B

Kaupunginhallitus päättää, että Helsingin kaupunki liittyy uudistettuun EU:n kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopöytäkirjaan (Covenant of Mayors for Climate & Energy), jossa sitoudutaan vähentämään kasvihuonekaasuja 40 prosentilla vuoteen 2030 mennessä ja sitoutumaan yhteisiin periaatteisiin ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi.

Tiivistelmä

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 asetettiin tavoitteeksi päästöjen vähentäminen 60 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ja hiilineutraali Helsinki vuoteen 2035 mennessä. Hiilineutraalius edellyttää kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä Helsingissä 80 prosenttia vuodesta 1990. Jäljelle jäävä 20 prosenttia kompensoidaan. Helsingin kasvihuonekaasupäästöjen merkittävimmät lähteet ovat rakennusten lämmitys, sähkönkäyttö ja liikenne. Ilmastotavoitteet koskevat kaupunkiorganisaation lisäksi kaupunkilaisia ja Helsingissä toimivia organisaatioita. Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelma on esitys siitä, miten päästövähennykset voidaan käytännössä saavuttaa ja millaisiin toimiin tulee ryhtyä tällä valtuustokaudella.

Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelma (HNH 2035 –ohjelma) sekä Helen Oy:n kehitysohjelma ja sen jatko toteuttavat yhdessä kaupungin päästövähennystavoitteet. Helen Oy:n kehitysohjelma koskee keskitetyn energiantuotannon toimia, kun taas Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmassa on tarkasteltu muita kuin keskitetyn energiantuotannon toimia. Ohjelmat tukevat toisiaan.

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma sisältää katsauksen Helsingin kaupungin toteutuneisiin ilmastotoimiin 1990-2017, kasvihuonekaasupäästöjen kehityssuunnitelmien vuosille 2030 ja 2035 sekä tarvittavat toimet hiilineutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2035 mennessä. Ohjelmassa on yhteensä 147 toimenpidettä, jotka on jaoteltu liikenteen, rakentamisen ja rakennusten käytön, kuluttamisen, hankintojen ja jakamis- ja kiertotalouden sekä Smart & Clean -kasvun toimenpidekokonaisuuksiin. Lisäksi ohjelmassa on kuvattu mm. Helen Oy:n kehitysohjelmaa ja lähivuosien toimia, hiilinieluja ja päästöjen kompensointia.

Ilmastomuutoksen torjuntaan käytetyt teknologiat kehittyvät jatkuvasti. Tästä syystä laaditun toimenpideohjelman on elettävä ajassa. Mikäli jo-

kin ohjelmassa esitetyistä toimenpiteistä osoittautuu kustannuksiltaan tai teknologialtaan epätarkoituksenmukaiseksi, on vastaavasti löydettyä tilalle muita tehokkaampia keinoja asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Vastaavasti, jos syntyy uusia tehokkaampia keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi, voidaan jostain ohjelmassa linjatusta mutta vertailussa tehottomaksi todetusta keinosta luopua. Tarve uudelleen tarkastella ohjelman esityksiä voi syntyä myös esim. tieteen uusista saavutuksista tai lainsäädännön muutoksista.

Päästövähennystavoitteiden saavuttaminen edellyttää päästövähennystyön etenemistä kaikilla sektoreilla. Toimenpiteitä tulee tehdä laajalaisesti ja toimeen on ryhdyttävä ripeästi. Toimenpiteiden toteutusjärjestyksessä ja mahdollisessa priorisoinnissa tulee huomioida niiden vaikuttavuus, kustannustehokkuus ja elinkeinopoliittiset vaikutukset.

Toimenpideohjelman keskeisin seurantanakana on vuosittainen ympäristöraportointi. Ympäristöraportoinnin yhteydessä kaupunginvaltuustolle esitellään vuosittain kokonaiskuva toimenpideohjelman tavoitteiden etenemisestä.

Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelma on liitteenä 1.

Toimenpideohjelman elinkeinovaikutuksia on arvioitu erillisessä raportissa, joka on liitteenä 2.

Elinkeino vaikutusten arvioinnin yhteydessä saaduista lausunnoista on koostettu yhteenveto, joka on liitteenä 3. Helen Oy:n lausunto on liitteenä 4 ja Helsingin Sataman lausunto liitteenä 5.

Motivan analyysi liikennettä koskevien toimien vaikuttavuudesta on liitteenä 6.

Esittelijän perustelut

Ilmastonmuutos on aikamme suurin ja vakavin kysymys.

Hallitustenvälisen ilmastopaneelin IPCC:n hiljattain julkaiseman raportin mukaan ilmaston lämpenemisen rajoittaminen 1,5 asteeseen on vielä mahdollista, mutta se vaatii kauaskantoisia ja ennennäkemättömiä muutoksia.

Helsinki on kaupunkistrategiassaan asettanut tavoitteekseen erottautua kansainvälisesti verkottuneena, globaalin vastuun paikallisen toteuttamisen edelläkävijänä. Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelma on olennainen osa tätä työtä.

Helsinki pyrkii strategiansa mukaisesti vahvistamaan kansainvälistä toimintaansa kärkinään erityisesti digitalisaatio ja ilmastonmuutoksen tor-

Junta, jotka yhdistävät kaikkia johtavia kaupunkeja, ovat voimakkaimpia globaaleja muutostekijöitä ja siten luontevia kansainvälisen toiminnan profiloitumisalueita. Toimenpideohjelman ensisijaisena tehtävänä on määritellä millä toimenpiteillä Helsinki vähentää päästöjään ja saavuttaa hiilineutraalisuuden vuoteen 2035 mennessä. Sen avulla sekä muilla toimenpiteillä Helsinki pyrkii kuitenkin vaikuttamaan myös maantieteellistä aluettaan laajemmin globaalin ilmastonmuutoksen torjunnassa.

Kaupunkien merkitys aikamme suurten globaalien haasteiden ratkaisijoina kasvaa. Kaupungit ovat ratkaisukeskeisiä, pragmaattisia ja ketteriä etsiessään vastauksia aikamme suuriin kysymyksiin. Ilmastonmuutoksen torjuntaan vakavasti ja kunnianhimoisesti suhtautuvat kaupungit voivat innovaatioillaan ja esimerkillään vaikuttaa omaa osuuttaan olennaisesti merkittävämmällä tavalla ihmiskunnan tulevaisuuteen. Kaupunkien välisellä yhteistyöllä on mahdollisuus löytää ratkaisuja moniin globaaleihin haasteisiin. Tässä kehityksessä Helsinki haluaa toimia ensimmäisten joukossa.

Kansainvälisen toiminnan vaikuttavuutta vahvistetaan monin tavoin ja eri yhteistyömuodoilla. Kunnianhimoisen ja käytännönläheisen ilmasto-ohjelma luo pohjan myös Helsingin tavoitteelle päästä jäseneksi maailman johtavien kaupunkien C40-ilmastoverkostoon.

Kaupunkistrategia ja siihen pohjautuva HNH 2035 -ohjelma toimivat myös kimmokkeena Helsingin päätökselle aloittaa YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -tavoitteiden toteutumisen raportointi paikallistaloudella ensimmäisenä kaupunkina Euroopassa ja toisena maailmassa. Vaikka Agenda 2030 on valtiotasoinen sitoumus, ohjelman onnistuminen on pitkälti kiinni käytännön toimeenpanosta kaupungeissa ja muissa yhteisöissä.

Vapaaehtoinen toimeenpanoraportointi yhdistää YK:n kestävän kehityksen tavoitteet Helsingin kaupunkistrategian toimenpiteisiin. Kokonaisvaltaisen taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen kestävyuden varmistaminen on kasvavan kaupungin tärkeimpiä tavoitteita. Kestävän kehityksen tavoitteiden toimeenpanoraportti tekee näkyväksi Helsingin kehityksen ja mahdollistaa YK:n maailmanlaajuisiin mittareihin perustuvan vertailun sekä avaa kaupungin kestävän kehityksen edistymistä suhteessa näihin mittareihin. Helsinki pyrkii yhteistyössä New Yorkin kaupungin kanssa rohkaisemaan myös muita kaupunkeja aloittamaan paikallisen raportoinnin.

Helsingin tavoitteena on toimia tehokkaana testialustana kansainvälisten ratkaisujen kehittämiseksi. Kaupungin tavoitteena on myös jakaa tuloksia ja parhaita käytäntöjä muille ja kehittää yhteistyömalleja muiden kaupunkien kanssa.

Hiilineutraali Helsinki 2035 –ohjelma sekä Helsingin muut sitoumukset kestävän kehityksen edistämiseksi rakentavat Helsingistä aitoa edelläkävijää kaupunkien kansainvälisessä yhteistyössä ilmastomuutoksen ja muiden kestävän kehityksen haasteiden ratkaisemisessa.

Toimenpideohjelman laadinta, vuorovaikutus ja viestintä

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman laatimisesta on vastannut kansliapäällikön asettama työryhmä, johon kuuluivat kaupungin toimialojen lisäksi jäsenet Helen Oy:stä, HSL- ja HSY -kuntayhtymistä sekä Smart & Clean -säätiöstä. Työryhmän esitys valmistui 28.2.2018. Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma laadittiin avoimesti kaikkien asiakirjojen ollessa julkisesti saatavilla ja kommentoitavissa www.stadinilmasto.fi -nettisivustolla. Ohjelmaan kerättiin yhdeksästä työpajasta ehdotukset päästövähennystoimenpiteiksi, jotka ohjausryhmä ja kaupungin asiantuntijat muokkasivat lopulliseen muotoonsa. Eri tilaisuuksiin osallistui yhteensä yli 300 kaupungin työntekijää ja sidosryhmien edustajaa.

Jo valmisteluvaiheessa Gaia Consulting Oy ja WSP Finland Oy toteuttivat arviot liikenteen ja rakentamisen toimenpiteiden päästövähennysvaikutuksista ja kustannuksista. Muiden toimenpiteiden toteutettavuutta ja kustannuksia on arvioitu kaupungin asiantuntijatyönä.

Kooste keskeisten toimenpidekokonaisuuksien kustannuksista ja hyödyistä on esitetty erillisenä taulukkona liitteessä 2. Toimenpideohjelmaan liittyvistä Gaia Consulting Oy:n ja WSP Finland Oy:n selvityksistä saatiin lisätukea sille, että Helsinki pystyy saavuttamaan hiilineutraalisuuden vuoteen 2035 mennessä. Työryhmän esityksestä pyydettiin lausunnot Helen Oy:ltä ja Helsingin Satamalta keväällä 2018. Elinkeinolämältä pyydettiin lausunnot syksyllä 2018 ja VTT laati elinkeinovaiikutusten arvioinnista raportin. Motiva Oy laati syksyllä 2018 selvityksen, jossa tarkastellaan Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmaan ja Helsingin kaupungin ilmansuojelusuunnitelmaan (2017–2024) kirjattuja liikennettä koskevia toimenpiteitä ja niiden vaikuttavuutta. Arvioinnin painopiste oli ajoneuvoteknologiassa ja sen kehityksessä.

Ohjelmaa on esitelty lukuisissa tilaisuuksissa Suomessa ja ulkomailla. Ohjelmaa muokattiin raportin valmistumisen jälkeen keväällä 2018 Helenin ja Sataman lausuntojen perusteella sekä syksyllä 2018 elinkeinovaiikutusten arvioinnin yhteydessä saadun palautteen ja lausuntojen perusteella. Tällöin sinne lisättiin neljä uutta toimenpidettä sekä muokattiin 12 toimenpidettä ja perustelutekstejä.

Hiilineutraali Helsinki 2035 ei synny pelkästään kaupungin toimilla. Toimenpideohjelman toteuttamiseen tarvitaan laajaa asukkaiden osallistamista sekä yhteistyötä yritysten ja tutkimuslaitosten kanssa.

Toimenpideohjelman sisältö

Toimenpideohjelma on jaettu kahdeksaan lukuun. Suurin osa toimenpiteistä koskee kahta ensimmäistä lukua, jotka ovat 1) liikenne sekä 2) rakentaminen ja rakennusten käyttö. Nämä muodostavat myös valtaosan kaupungin tilastoiduista kasvihuonekaasupäästöistä. Muut luvut ovat 3) Kuluttaminen, hankinnat, jakamis- ja kiertotalous, 4) Smart & Clean –kasvu 5) Helenin kehitysohjelma, 6) Hiilinielut ja päästöjen kompensointi, 7) Viestintä ja osallistaminen sekä 8) Ilmastotyön koordinaatio, seuranta ja arviointi.

Vaikka kaupunki tuottaa vain pienen osan kaupunkialueen päästöistä itse, ohjelmassa on tunnistettu lukuisia keinoja, joilla kaupunki pystyy vaikuttamaan päästöihin. Kaupunki pystyy suoraan vähentämään omistamiensa rakennusten ja kaluston päästöjä sekä vaikuttamaan omistamiensa yritysten ja yhteisöjen valintoihin. Hankinnat ja investoinnit ovat keskeinen asia, joilla kaupunki voi vaikuttaa suorien päästöjen ohella myös välillisiin päästöihin. Kaavoituksella ja tontinluovutuksella sekä rakentamisen ohjauksella voidaan vaikuttaa rakennus- ja liikennesektorin päästöihin. Liikennejärjestelmän kehittämällä voidaan vaikuttaa liikenteen päästöihin. Koulutuksella, sidosryhmäyhteistyöllä ja viestinnällä voidaan vaikuttaa asukkaiden ja yritysten päästöihin. Lisäksi kaupungilla on rooli testialustojen tarjoamisessa uusien ratkaisujen kehittämiseksi. Oikein suunnatuilla kannustimilla kaupunki pystyy ohjaamaan kuluttajien valintoja, joista vähäpäästöisten ajoneuvojen etuudet ovat hyvä esimerkki.

Toimenpideohjelmaa varten tehdyn taustaselvityksen (WSP) mukaan liikenteen päästöjen vähentäminen 69 prosenttia vuodesta 2005 vuoteen 2035 mennessä voidaan saavuttaa. Tämä edellyttää kuitenkin huomattavaa määrää toimenpiteitä, joita kaupungin tulee tehdä sekä itse että yhteistyössä muiden kanssa. Liikenteen päästövähennystavoitteet voidaan saavuttaa, jos kaikki tässä toimenpideohjelmassa tunnistetut päästövähennystoimet, tai vaikutuksiltaan vastaavia uusia toimenpiteitä toteutetaan.

Suurin osa helsinkiläisten päästöistä syntyy rakennusten lämmityksestä ja sähkön käytöstä. Rakennusten energiankäytön päästövähennystavoite on 82 prosenttia vuosina 1990-2035. Tavoitteen taustaoletuksena on toimenpideohjelman lisäksi Helenin kehitysohjelmasta seuraava kaukolämmön tuotannon päästöjen väheneminen sekä Suomen energia- ja ilmastostrategian vaikutus sähkön tuotannossa syntyvien päästöjen vähenemiseen. Tavoite on taustaselvityksen (Gaia Consulting) mukaan mahdollista saavuttaa, mutta edellyttää toimenpiteiden nopeaa ja laajamittaista käynnistämistä sekä nykyisessä että uudessa, rakennettavassa rakennuskannassa. Toimenpiteiden teknistaloudellinen

energiansäästöpotentiaali olisi vuoteen 2035 mennessä jopa 2300 GWh, kun huomioidaan lämmön- ja sähkönkulutus. Säästö vastaa noin 20 prosenttia Helsingin kaupunkialueen sähkö- ja lämmönkulutuksesta vuonna 2015.

Helsingin suoran päästövaikutuksen ohella toimenpideohjelmassa on tunnistettu keskeiset toimenpiteet, joissa kaupunki voi välillisesti vaikuttaa päästöjen vähentämiseen. Näistä keskeisimpiä ovat hankinnat, joita Helsinki tekee vuosittain yli kahden miljardin euron arvosta ja joista puolet ovat rakentamiseen liittyviä. Helsingin kaupunki voi suurena hankkijana vaikuttaa markkinoiden kehittymiseen vähäpäästöiseen suuntaan. Kokonaistaloudelliset, koko elinkaaren huomioivat hankinnat voivat nostaa kustannuksia lyhyellä aikavälillä, mutta pitkällä aikavälillä niillä arvioidaan olevan potentiaali päästöjen vähentämiseen, laadun parantamiseen ja taloudellisiin säästöihin.

Vaikka päästölaskentaan ei voida vielä sisällyttää kaupunkilaisten koko hiilijalanjälkeä, pidettiin tärkeänä nostaa tähän toimenpideohjelmaan myös kuluttamisen elinkaari- ja päästöjä vähentäviä toimia. Näitä ovat muun muassa ruoan hiilijalanjäljen pienentäminen sekä jakamistalouden ja kiertotalouden edistäminen. Helsingiläisten kulutukseen perustuva hiilijalanjälki on hieman yli kaksinkertainen verrattuna ns. suoriin päästöihin.

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma, Helen Oy:n kehitysohjelma ja sen jatko toteuttavat yhdessä kaupungin päästötavoitteet. Toimenpideohjelma käsittelee energian kuluttajapäässä tehtävää energiatehokkuuden parantamista ja uusiutuvan energian käyttöä. Helen Oy:n kehitysohjelman 40 prosentin päästövähennystavoite vuoteen 2025 mennessä on linjassa kaupungin vuodelle 2030 asetetun 60 prosentin päästövähennystavoitteen kanssa. Helen Oy valmistelee kehitysohjelman jatkolinjauksia.

Hiilineutraali Helsinki 2035 tarkoittaa, että Helsingin alueella syntyviä käyttöperusteisia kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään vähintään 80 prosenttia vuoden 1990 tasosta. Mahdollisesti jäljelle jäävät päästöt (enintään 20 prosenttia) kompensoidaan. Näin saavutetaan hiilineutraalisuus, eli nettopäästöt vuoden 2035 tarkastelujaksolla ovat nolla. Kaupunki selvittää seuraavien vuosien aikana tarkemmin päästökompensaation mahdollisuuksia.

Vaikutusten arviointi

a) Keskeisten toimenpidekokonaisuuksien kustannukset ja hyödyt

Toimenpiteiden kustannuksia ja hyötyjä on arvioitu rakennusten osalta Gaia Consulting Oy:n ja liikenteen osalta WSP Finland Oy:n toimesta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

osana päästövähennyslaskentaa. Arvioita kustannuksista ja hyödyistä on tarkennettu kaupungin omana asiantuntijatyönä. Kooste keskeisten toimenpidekokonaisuuksien toteuttamiseen liittyvistä kustannuksista, hyödyistä ja käytetyistä laskentaoletuksista sekä tiivistelmä toimenpidekokonaisuuksien laskennallisista päästövähennyksistä on esitetty toimenpideohjelmaraportin liitteinä.

Laskennallisesti Helenin kehitysohjelmalla arvioidaan saavutettavan noin 32 % ja Helsingin Sataman toimilla noin 2 % tavoiteltavasta päästövähennyksestä vuoteen 2035 mennessä. Keskeisten toimenpidekokonaisuuksien päästövähennyspotentiaalien osalta voidaan todeta, että päästövähennysten saavuttaminen edellyttää laajaa keinovalikoimaa, sillä vain muutamilla toimenpidekokonaisuuksilla on laskennallisesti-kaan suurempi kuin 5 % vaikutus kokonaispäästövähennykseen. Lisäksi toimenpiteistä riippuen kaupungin vaikutusmahdollisuus vaihtelee. Sitä välilliset keinot kuten ohjaus, neuvonta ja viestintä ovat merkittävässä asemassa. Myös kaupungin hankinnoissaan asettamien kriteerien merkitys korostuu.

Hiilineutraali Helsinki edellyttää helsinkiläisten, yritysten, tutkimuslaitosten ja kaupunkiorganisaation välistä laajaa ja moniulotteista yhteistyötä useilla eri sektoreilla. Kokonaisuuden kannalta vaikuttavimpia toimia Helenin toimien toteuttamisen jälkeen ovat lämmön kokonaiskulutuksen vähentäminen, paikallisesti tuotetun lämmön ja sähkön osuuden lisääminen sekä sähköautojen osuuden kasvu.

Rakennuksiin kohdistuvista päästövähennystoimista valtaosa on pitkällä aikavälillä taloudellisesti kannattavia rakennusten omistajille. Useissa tunnistetuissa toimenpidekokonaisuuksissa tarvitaan kehitystyötä vaikutusten arvioinnin kehittämiseksi. Vuoden 2019 aikana kaupunkiympäristön toimialalla on tarkoitus kehittää ja ottaa käyttöön toimenpideohjelman toteutumisen ja vaikutusten arvioinnin työkalu.

b) Elinkeinovaikutukset

VTT on Helsingin kaupungin toimeksiantona suorittanut elinkeinovaikutusten arvioinnin. Arviointi perustuu VTT:n asiantuntijoiden arviointiin, sidosryhmien antamiin lausuntoihin ja yrityshaastatteluihin. Saatujen lausuntojen määrä oli 26 kpl ja haastatteluja tehtiin 33 kpl.

Kaikki toimenpideohjelman arviointiin osallistuneet tahot näkevät ohjelmassa merkittäviä elinkeinovaikutusmahdollisuuksia. Samalla erityisesti sidosryhmien lausunnoissa nostetaan esille kehitystä hidastavia tekijöitä. Haastatteluihin osallistuneet yritysedustajat suhtautuvat pääasiassa positiivisesti toimenpideohjelmaan ja näkevät siinä selvästi enemmän mahdollisuuksia kuin uhkia. He toivovat kaupungilta rohkeaa panostamista ohjelman toteuttamiseen. Vaikutusten merkittävyys riippuu

ohjelman toteutustavasta, tavoitetasosta ja tavoitteiden toteutumisesta. Tähän kaupunki voi vaikuttaa monella tavalla. Lyhyellä tähtämellä kaupunki voi sääntelyn muutosten ja julkisten hankintojen kautta luoda edellytyksiä yritysten liiketoiminnalle ja työllisyyden parantamiselle. Keskipitkällä aikavälillä kaupunki voi välillisesti vaikuttaa yritysten liiketoimintaan vaikuttamalla asukkaiden käyttäytymiseen ja kulutustottumuksiin. Pitkällä tähtämellä kaupunki voi luoda edellytyksiä tulevaa liiketoimintaa varten. Innovatiivisten hankintojen, pilottien ja markkinakoelujen kautta kaupunki tukee uuden liiketoiminnan syntymistä. Onnistuessaan liiketoiminnan kasvussa ja kansainvälistymisessä uudet yritykset voivat vaikuttaa merkittävästi alueen työllisyyteen.

VTT:n tekemän arvioinnin mukaan liikenteen hinnoittelujärjestelmä on investointi, jolla voi olla selkeitä vaikutuksia kuluttajatottumuksiin. Tätä kautta kaupunki voi lisätä kustannuksia autoilulle ja vastaavasti suosia kestävämpiä liikkumismuotoja. Liikenteen hinnoittelujärjestelmän käyttöönottoon liittyy yritysten näkökulmasta selkeitä riskejä. Yritykset pelkäävät, että järjestelmä vaikeuttaa ja vähentää liikkumista kaupungissa. Arvioinnissa koettiin myös tärkeänä, että mahdolliset ratkaisut tehdään tiiviissä yhteistyössä lähialueen kaupunkien ja kuntien kanssa, jotta Helsinki ei joudu eri asemaan muihin nähden.

Erityisesti logistiikkapuolen nuorissa yrityksissä koettiin markkinaehtoisien olosuhteiden luominen tärkeäksi. Tällä yritykset tarkoittavat, että niillä tulisi olla riittävästi tilaa luoda kannattavaa liiketoimintaa. Innovatiiviset hankinnat ja pilotit ovat hyviä keinoja testata uusia ratkaisuja, mutta ne eivät ole riittäviä toimenpiteitä markkinaolosuhteiden luomiselle. Näiden yritysten näkökulmasta toimenpideohjelmassa tulisi olla riittävästi numeerisia tavoitteita, jotta yritykset voivat laskea oman ratkaisunsa merkittävyyttä tavoitteisiin nähden ja tätä kautta päätellä millaisia panostuksia markkinat mahdollistavat. Innovatiivisten hankintojen ja pilottien jälkeen kaupungin tulisi pystyä nopeaan päätöksentekoon hankintojen toteuttamisessa ja markkinoiden avaamisessa. Yrityksissä koettiin, että vain markkinaehtoinen liiketoiminta on riittävä referenssi yritysten kansainvälistymisen tueksi.

Rakennetun ympäristön hiilineutraaliuden tavoittelussa hajautetuilla uusiutuviin energioihin pohjautuvilla ratkaisuilla ja niiden liiketoimintamalleilla on oleellinen merkitys. Kiinteistöt voivat muuntautua osin energiaomavaraisiksi, ja kiinteistöt voisivat myös muuntautua passiivisesta kuluttajasta tuottajakuluttajaksi pyrkien liiketoiminnallisesti hyödyntämään energiainvestointia. Muutoksilla voi olla hyvin merkittävä positiivinen vaikuttavuus yritysten liiketoimintaan ja teknisten ratkaisujen ja palvelujen kysyntään.

Kaupungilla on tärkeä rooli energiatehokkaan korjausrakentamisen edistämässä kaavoituksen, neuvonnan, esimerkkien ja kannusteiden avulla. Sekä tilaajat että palveluntarjoajat tarvitsevat vielä paljon uutta objektiivista tietoa ja neuvontaa. Kaupungin rooli tiedon tuottajana on tärkeä. Taloyhtiöiden päättäjiä ja asukkaiden neuvonnan lisäksi tarvitaan verkostoja ja aktiivista ammatillista tukea rakentamisen ammattilaisille. Taloudellisilla kannusteilla voi olla suuri ja nopea vaikutus energiaremonttien vauhdittamiseen. Onnistuneet ja vahvasti viestitetyt demonstroitukset ovat yksi keskeisistä toimenpiteistä ohjelman toteuttamisessa.

Toimenpideohjelman tavoitteet eivät saisi johtaa monimutkaisiin lupaprosesseihin. Vaatimuksien ja säätelyn pitäisi aina kohdistua lopputuotteen haluttuun päästövähennystasoon, energiatehokkuuteen ja muuhun haluttuun toimivuuteen.

Smart&Clean osa-alueen keinovalikoimaa pidettiin hyvänä ennen kaikkea siksi, että Helsingin maine kansainvälisesti houkuttelevana sijoituskohteena kasvaa ja yritysten, tutkimuksen ja muun julkisen sektorin yhteistyön tiivistäminen luo kansainvälisesti houkuttelevan kokeilu ympäristön. Elinkeino- ja ilmastopolitiikan yhdistäminen on tärkeä edistysaskel, joka luo päästövähennysten ohella talouskasvua ja työpaikkoja.

Toimenpideohjelman tavoitteiden toteuttaminen jakautuu kaupungin organisaatiossa hyvin monille toimijoille. Onnistuneen toteutuksen kannalta on tärkeää varmistaa, että kaikilla toimijoilla on samanlainen päämäärätietoisuus ohjelman tavoitteiden toteuttamiseen. Erityisen tärkeää on myös varmistaa hankinnan rooli kunnianhimoisten vaatimusten esittäjänä ja toteuttajana

Suosittelavaa on, että ohjelmaa kehitettäisiin eteenpäin kokonaisvaltaisena kehitysohjelmana. Erityisen tärkeää olisi toimenpiteiden yhteydessä miettiä ja ratkaista rahoitusvaihtoehdot. Ohjelma tarvitsee lähitulevaisuudessa organisatorisen toteutussuunnitelman, seurannan mittarit ja raportointisuunnitelman.

Elinkeino vaikutusten seuranta nähdään tärkeänä sekä kaupungin että yritysten puolella. Sopivien indikaattorien kehittäminen on syytä toteuttaa kaupungin ja yritysten välisessä yhteistyössä. Tällä tavalla taataan, että yritykset ovat valmiita mittaamaan ja raportoimaan seurannan kannalta oleellisia asioita.

c) Liikennettä koskevien toimenpiteiden vaikuttavuus

Motiva Oy laati syksyllä 2018 selvityksen, jossa tarkasteltiin liikennettä koskevien toimenpiteiden vaikuttavuutta (liitteenä 6). Arvioinnin painopiste oli ajoneuvoteknologiassa ja sen kehityksessä. Analyysin mukaan

toimenpideohjelman laskelmissa käytetty 30 % sähköauto-osuus Helsingissä saattaa tuoreimpien ennusteiden mukaan olla hyvinkin mahdollinen, samoin raskaan ajokaluston päästövähennystavoite, jos laadukasta uusiutuvaa polttoainetta on saatavilla riittävän edullisesti.

Jotta toimenpiteillä saavutettaisiin haluttu päästövähennys (-69%) liikenteen osalta, kaikkien ohjelmassa kuvattujen toimenpiteiden, tai vaihtoehtoisesti vastaavan vaikutuksen omaavien uusien toimenpiteiden, tulisi toteutua. Suurimmaksi riskiksi tunnistettiin se, että suuri osa vaikutuksista perustuu sekä helsinkiläisten että lähiseudun asukkaiden merkittäviin käyttäytymismuutoksiin, ei pelkästään Helsingin kaupungin päätettävissä oleviin asioihin.

Ohjelman seuranta ja päivitys

Toimenpideohjelmassa esitetään, että kaupunkiin perustetaan ohjausryhmä vastaamaan ilmastoasioiden ja ympäristöjohtamisen toteutumisesta. Ryhmän tehtävänä on raportoida kaupungin johtoryhmälle päästövähennysten ja toimenpideohjelman toteutumisesta sekä arvioida mahdollisia uusia ja korvaavia toimenpiteitä. Toimenpideohjelman keskeisin seurantakanava on nykyinen ympäristöraportointi. Ympäristöraportoinnin yhteydessä kaupunginvaltuustolle annetaan vuosittain kokonaiskuva toimenpideohjelman tavoitteiden etenemisestä.

Ohjelman laadinnassa hyödynnettyä avoimuusperiaatetta on tarkoitus jatkaa myös toimeenpanovaiheessa. Toimenpiteiden käytännön toteutuminen voi vaihdella olosuhteiden muuttuessa, tiedon lisääntyessä ja tekniikan kehittyessä. Avoin osallisuus toimeenpanovaiheessa mahdollistaa uusien näkökulmien ja uuden tiedon keräämisen.

Toimenpideohjelman etenemistä seurataan säännöllisesti. Kaupungille perustettava ohjausryhmä vastaa seurantatiedon sekä palautteen ja ideoiden hyödyntämisestä toimenpideohjelman päivittämisessä. Ryhmä varautuu toiminnassaan siihen, että päästövähennysohjelmaa päivitetään strategiakausittain.

Saadut lausunnot

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmasta pyydettiin Helen Oy:n ja Helsingin Sataman lausunnot keväällä 2018. Lisäksi syksyllä 2018 tehdyn elinkeinovaikutusten arvioinnin yhteydessä saatiin yhteensä 26 lausuntoa mm. yrityksiltä ja muilta sidosryhmiltä.

Toimenpideohjelmaa on päivitetty syksyllä 2018 elinkeinovaikutusten arvioinnista saatujen lausuntojen perusteella lisäämällä neljä uutta toimenpidettä ja kahtatoista toimenpidettä sekä perustelutekstejä muokkaamalla. Elinkeino-vaikutusten arvioinnin yhteydessä saatuja lausunto-

ja sekä niiden perusteella tehtyjä päivityksiä on kuvattu kohdassa "Elinkeinovaikutukset". Kooste elinkeinovaikutusten arvioinnin yhteydessä saaduista lausunnoista on liitteenä 3.

Helen Oy toteaa lausunnossaan, että Helsingin hiilineutraalisuustavoite vuoteen 2035 mennessä ja hallituksen energia- ja ilmastostrategia tarkoittavat, että Helen päättää kehitysohjelman jatkosta, kun kaikki Hana-saaren voimalaitoksen korvaavat investoinnit on saatu toteutettua tai niistä on tehty investointipäätös. Samalla Helen toteaa, että hallituksen päätös kieltää kivihiili energiakäytössä vuoteen 2029 mennessä asettaa aikatauluhaasteita korvaavien investointien toteuttamisen osalta etenkin energiantuotantoon soveltuvien tonttien rajallisuuden sekä laitosprojektien pitkän keston näkökulmasta. Nopeutetussa aikataulussa myös mahdollisuudet uuden teknologian ja markkinoiden tulevaisuudessa tuomien uusien ratkaisujen hyödyntämiseen ovat rajalliset. Lausunnossaan Helen toteaa, että kivihiilen korvaaminen hajautetummalla energiantuotannolla tarvitsee nykyistä enemmän tilaa. Helen toivoo kaupungin tukea kehitysohjelman toimeenpanemiseksi nykyisten energiantuotantoalueiden säilyttämisen ja useiden, eri puolille kaupunkia sijoittuvien, uusien alueiden kaavoittamisen muodossa.

Lisäksi Helen tuo lausunnossaan esiin, että hallituksen päätös kieltää kivihiili energiakäytössä vuoteen 2029 mennessä aiheuttaa energiajärjestelmän muutoksen, voimalaitosten ennenaikaisen alasajon ja polttoainemuutosten myötä merkittäviä ylimääräisiä kustannuksia. Muutos heikentäisi Helenin asemaa kilpailluilla energiamarkkinoilla verrattuna markkinaehtoiseen etenemiseen. Tämän vuoksi Helen pitää erityisen tärkeänä kaupunkistrategiassa kivihiilen käytön kieltämisen yhteydessä esitettyä mainintaa valtion johdonmukaisesta tuesta korvaavan energiajärjestelmän osan kehittämisessä.

Lausuntonsa lopuksi Helen toteaa, että kaupungin asettamat kunnianhimoiset ilmastotavoitteet tuovat lisää kysyntää Helenin kehittämille uusille asiakaspään energiaratkaisuille ja tarjoaa otollisen ympäristön innovoida niitä lisää. Helenin lausunto on liitteenä 4.

Helsingin Satama Oy pitää päästövähennystavoitteita tärkeinä ja toteaa pyrkivänsä edistämään mm. satamien kautta kulkevan liikenteen vähäpäästöisyyttä. Samalla Satama kuitenkin muistuttaa, että hiilineutraalisuustavoite satama-alueilla vuoteen 2035 mennessä on erittäin haastava, sillä satamien alueilla syntyvät päästöt ovat yli 90 prosenttisesti muita kuin Helsingin Satama Oy:n toiminnasta aiheutuvia päästöjä, jolloin myös sataman vaikutusmahdollisuudet ovat hyvin rajallisia. Satama toteaa, että alusten päästörajoituksia säätelee kansainvälinen IMO-järjestö (International Maritime Organization), jonka meriympäristön suojelukomitea asetti 13.4.2018 ensimmäisen sitovan tavoitteen kan-

sainvälisen meriliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 50 % vuoteen 2050 mennessä vuoden 2008 tasosta. Satama esittää, että mikäli IMO:n asettama tavoite ei riitä saavuttamaan Helsingin Sataman alusliikenteen päästöjen osalta toimenpideohjelmassa esitettyä 30 % vähenemistä vuoteen 2035 mennessä, tulisi kompensatiota voida käyttää lisätoimenpiteenä Hiilineutraali Satama 2035 -päästövähennysohjelmassa.

Lisäksi Satama toteaa lausunnossaan, että Länsisataman ja Helsingin keskustan muiden satamien liikenteen toimivuus ja sujuvuus vaikuttavat osaltaan myös päästöjen määrään turhien pysähdysten ja odotusaikeiden vähentyessä. Satama myös painottaa, että päästövähennysohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden toimeenpanossa tulee huomioida Helsingin satamien riittävän toiminnallisen tilan ja sujuvien liikenneyhteyksien turvaaminen. Nykyinen keskustan satamien toimintamalli, jossa tavaraliikenne ja matkustajaliikenne on yhdistetty, on kustannus- ja energiatehokas ratkaisu sekä vähentää päästöjä verrattuna malliin, jossa tavaraliikenne on kokonaan eriytetty omaksi kuljetusketjukseen. Sataman lausunto on liitteenä 5.

Toimenpideohjelmaa on keväällä 2018 muokattu Helenin ja Sataman lausuntojen keskeisten näkökulmien osalta. Sataman osalta Hiilineutraali Satama -päästövähennystoimenpiteet koskevat sataman omaa toimintaa, jolloin oletuksena on ollut, että satamatoiminnassa liikenteen päästöt alenevat politiikkatoimien eli valtioneuvoston ja Helsingin tavoitteiden mukaisesti.

Covenant of Mayors ja Compact of Mayors

Helsingin kaupunginhallitus päätti 9.1.2009 liittymisestä EU:n Covenant of Mayors - ilmasto- ja energiasopimukseen, jossa kaupungit sitoutuivat hillitsemään ilmastonmuutosta vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjään vähintään 20 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä.

Vuoden 2015 alussa sopimuksen tavoitteet uudistettiin. Sopimus laajeni kattamaan myös ilmastonmuutokseen liittyvät sopeutumistoimet. Uudistunut sopimus edellyttää siihen liittyviä kaupunkeja vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään vähintään 40 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä ja laatimaan sopeutumissuunnitelman. Helsingin uudet ilmastotavoitteet ylittävät sopimuksen edellyttämän tason.

Vuoden 2015 marraskuussa Helsinki liittyi kaupunginjohtaja Pajusen allekirjoituksella Compact of Mayors -ilmastositoumukseen, joka pitää sisällään hillinnän ja sopeutumisen asiat. Sitoumus edellytti hillinnän ja

03.12.2018

Asia/8

sopeutumisen toimenpideohjelmien laatimista kolmen vuoden sisällä allekirjoituksesta.

Vuoden 2017 alussa Covenant of Mayors ja Compact of Mayors yhdistyivät Global Covenant of Mayors for Climate & Energy -sitoumukseksi.

Esittelijän kannanotot

Jos kaupunginhallitus hyväksyy päätösesityksen, kansliapäällikkö asettaa ohjelmassa mainitun kaupunkitasoisen ohjausryhmän.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Esa Nikunen, ympäristöjohtaja, puhelin: 310 32000
esa.nikunen(a)hel.fi

Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31519
jari.viinanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hiilineutraali Helsinki toimenpideohjelma
- 2 Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman elinkeinovaikutusten arviointi, VTT
- 3 Yhteenveto elinkeinovaikutusten arvioinnin osalta annetuista lausunnoista
- 4 Helen Oy:n lausunto
- 5 Helsingin Satama Oy:n lausunto
- 6 Vähäpäästöisysselvitys, MOTIVA Oy

Muutoksenhaku

- A Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
- B Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Helen Oy
Pääkaupunkiseudun S&C -säätiö
HSL
HSY

Tiedoksi

03.12.2018

Asia/8

Päästövähennysohjelmatyöryhmän jäsenille

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

03.12.2018

Asia/9

§ 785

Palomiesten virkojen perustaminen pelastuslaitokselle kaupunkiympäristön toimialalle

HEL 2018-011673 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus perusti kymmenen palomiehen virkaa pelastuslaitokselle kaupunkiympäristön toimialalle 1.1.2019 alkaen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Nordenswan Henri, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi
Inkeri Rehtilä, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 70262
inkeri.rehtila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan. Kuntalain 11 luvun 87 § mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa. Pelastuslain (379/2011) mukaisten tehtävien hoitaminen edellyttää virkasuhdetta. Pelastustehtävissä toimivalta henkilöllä on oikeus antaa yksilöä tai yhteisöä koskevia kieltoja ja käskyjä tai oikeus päästä kotirauhan piiriin kuuluviin tiloihin taikka kajoata toisen omaisuuteen.

Perustettaviksi esitettävät uudet virat tarvitaan vuoden 2019 alusta pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun valmiuden riittävyuden varmistamiseksi. Ensihoitopalvelun valmiuden lisäämisestä on sovittu palvelun tilaajan (HUS) kanssa. Pelastuslaitokselle on varattu määrärahat talousarvioon uusille viroille.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaatuvuusluokittelusta ja siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai

03.12.2018

Asia/9

ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle. Perustettaviksi esitettävien palomiesten virkojen tehtäväkohtainen palkka on 1 956,82 euroa ja hoitotason ensihoitotehtävissä 2 370,39 euroa kuukaudessa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Nordenswan Henri, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi
Inkeri Rehtilä, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 70262
inkeri.rehtila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Pelastuslaitos
Taloushallintopalveluliikelaitos
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

03.12.2018

Asia/10

§ 786

Virkojen perustaminen sosiaali- ja terveystoimialalle

HEL 2018-011154 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus perusti liitteen 1 mukaiset virat sosiaali- ja terveystoimialalle 1.1.2019 alkaen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari Torres, henkilöstöasiantuntija, puhelin: 310 24109
sari.torres(a)hel.fi
Inkeri Rehtilä, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 70262
inkeri.rehtila(a)hel.fi

Liitteet

1 Perustettavat virat sosiaali- ja terveystoimialalle

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan. Kuntalain 11 luvun 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Perustettavaksi esitettävien virkojen tehtävissä käytetään julkista valtaa. Virkasuhdetta edellyttäviä tehtäviä ovat sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukainen palvelutarpeen arviointi ja päätökset, jotka koskevat asiakkaan taikka hänen huolenpidostaan vastaavan henkilön tarvitsemia sosiaalipalveluja, toimeentulotukipäätösten tekeminen sekä potilaan tahdosta riippumattomaan hoitoon määrääminen.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtajaa lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt

tehtävää muulle viranhaltijalle. Henkilöstöjohtaja on päättänyt perustettavaksi esitettävien virkojen tehtäväkohtaisesta palkasta tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella.

Virkasuhteeseen ottaminen edellyttää julkista hakumenettelyä (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 304/2003). Henkilöiden kanssa, joiden tehtäviin, asemaan ja sijoittumiseen muutoksella on olennaista vaikutusta, on käyty henkilökohtainen yhteistoimintakäsittely. Osa perustettaviksi esitettävistä viroista tulee täytetyn työsuhteisen tehtävän tilalle.

Perustettaviksi esitetään yhteensä 16 virkaa, joille on määräraha sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2019 talousarviossa.

Terveys- ja päihdepalveluiden palvelukokonaisuuteen esitetään perustettavaksi seitsemän virkaa, joiden työpanos kohdentuu toimeentulotukipäätösten tekemiseen.

Perhe- ja sosiaalipalvelut palvelukokonaisuuteen esitetään perustettavaksi yhteensä kuusi virkaa. Näistä kahden Helsingin vastaanottokeskukseen sijoittuvan sosiaalityöntekijän viran täyttämiseksi tulee huomioitavaksi toiminnan määräaikainen luonne. Neljällä muulla viralla vahvistetaan sosiaalityötä vammaisten sosiaalityössä sekä jälkihuollon toteuttamisessa. Erikoislääkärin virka tarvitaan kehitysvammapoliklinikalle korvaamaan ostopalveluja ja ehkäisemään kriisijaksojen tarvetta.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut palvelukokonaisuuteen esitetään perustettavaksi kaksi kotihoidon ohjaajan virkaa lähiesimiestyöhön ja sosiaaliohjaajan virka asiakasohjaukseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari Torres, henkilöstöasiantuntija, puhelin: 310 24109
sari.torres(a)hel.fi
Inkeri Rehtilä, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 70262
inkeri.rehtila(a)hel.fi

Liitteet

1 Perustettavat virat sosiaali- ja terveystoimialalle

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala

Taloushallintopalveluliikelaitos
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

03.12.2018

Asia/11

§ 787

Helsinki Stadion Oy:n osakkeiden merkintä

HEL 2018-011622 T 02 07 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa talous- ja suunnitteluosaston talous- ja konserniohjauksen käyttämään talousarvion kohdalta 8 06 03, Arvopaperit, Helsingin Stadion Oy:n osakepääoman merkitsemiseksi vaihtovelkakirjalainasopimuksen mukaisesti 299 000,71 euroa, joka vastaa kaupungin yhtiölle myöntämän lainan 31.12.2018 erääntyvää lyhennyksen määrää.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Helsinki Stadion Oy

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Talousarvion kohtaan 8 06 03, arvopaperit, on varattu 300 000 euron määräraha Helsinki Stadion Oy:n osakkeiden merkitsemiseen. Helsingin kaupunki omistaa merkinnän jälkeen yhtiön osakekannasta 80,5 % ja äänivallasta 96,9 %. Merkintä perustuu kaupunginvaltuuston 9.5.2001 tekemään päätökseen Töölön jalkapalloareenan vastaanottamisesta aiheutuvista toimenpiteistä ja vaihtovelkakirjalainan muuttamisesta osakepääomaksi vuosittain lainan lyhennystä vastaavalla määrällä. Määrärahan käyttämisestä tehdään päätös vuosittain. Vuoden 2018 osalta lainan lyhennys on 299 000,71 euroa.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

03.12.2018

Asia/11

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Helsinki Stadion Oy

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Talous- ja suunnitteluosasto

03.12.2018

Asia/12

§ 788

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointeja koskevan hankesuunnitelman hyväksyminen

HEL 2018-010212 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Pia Pakarisen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy 9.4.2018 päivätyn Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointien hankesuunnitelman siten, että hankkeen rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 9 830 000 euroa lokakuun 2017 kustannustasossa.

Tiivistelmä

Helsingin Tukkutorin käytössä oleva pakastamo pitää purkaa sen turvallisuusriskiksi todetun kylmäjärjestelmän sekä huonon teknisen kunnon johdosta. Pakastamon kylmäaineena käytetty ammoniakki on riski ympäristölle eikä se sovellu käytettäväksi asutuksen lähellä. Pakastamosta ei saada korjausinvestoinneinkaan toiminnallisesti, energiankäytöllisesti ja elintarvikevalvonnallisesti toimivaa kokonaisuutta. Pakastamon tilat eivät vastaa muunneltavuudeltaan ja varastointiteknologialtaan nykypäivän vaatimuksia. Jotta Tukkutori voi säilyä ja kehittyä aktiivisena elintarvikekaupan alueena, tarvitaan pakastamolle korvaavat tilat alueelta ennen kuin nykyinen pakastamo voidaan purkaa.

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestoinnit -hanke toteutetaan esirakentamishankkeena. Hanke käsittää nykyisen pakastamoraken-

nuksen purun ja purun aiheuttamat muutostyöt muissa rakennuksissa, jotka tukeutuvat pakastamorakennuksen teknisiin järjestelmiin. Lisäksi hanke käsittää Tukkutorin alueen ajoneuvoliikenteen siirron kulkemaan asemakaavamääräysten mukaisesti keskitetysti Vanhan talvitien kautta sekä muut toimenpiteet, jotka Tukkutorin alueella on tehtävä, kun vanha pakastamo puretaan. Edellytysinvestointeihin sisältyvät myös uuden pakastamon rakentamisen edellyttämät purkutyöt, pilaantuneen maan poisto sekä lämpö- ja viemäriinjojen ja kaapeleiden siirto rakennuspalkalta. Nykyisille torimyynti- ja autopaikoille toteutetaan korvaava sijoitus Tukkutorin alueella.

Esittelijän perustelut

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestoinnit -hankkeen hankesuunnitelman lähtökohtana on velvollisuus poistaa pakastamorakennuksesta sen ympäristöriskiksi todettu kylmäjärjestelmä.

Pakastamorakennus pitää purkaa myös koska rakennuksen tekninen kunto, käyttöominaisuudet, energiankulutus ja elintarviketurvallisuus ovat huonot, rakennus on elinkaarensa päässä eikä siitä saada korjausinvestoinneinkaan toiminnallisesti, energiankäytöllisesti ja elintarvikevalvonnallisesti toimivaa kokonaisuutta. Pakastamon tilat eivät ole muunneltavuudeltaan ja varastointiteknologialtaan ajan tasalla. Pakastamon tavaraliikenne kulkee suurelta osin, asemakaavamääräysten vastaisesti, Sörnäistenkadun ajoneuvoliittymistä ja estää koko Tukkutorin ajoneuvoliikenteen ohjaamisen Vanhan talvitien kautta. Pakastamon purku mahdollistaa Tukkutorin alueen liikenteen ajan tasalle saattamisen.

Jotta Tukkutori voi säilyä ja kehittyä aktiivisena elintarvikekaupan alueena, pakastamotoiminnalle tarvitaan korvaavat tilat alueelta ennen kuin nykyinen pakastamo voidaan purkaa. Nykyisen pakastamon korvaavaa rakennusta Tukkutorin alueelle suunnitellaan perustettavan keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön lukuun ja omistukseen. Kiinteistöosakeyhtiö toteuttaa rakennushankkeen ja vastaa rakennuksen ylläpidosta. Kiinteistöosakeyhtiön osakkaina olisivat Helsingin kaupunki sekä alueella toimivia yksityisiä elintarvikealan yrityksiä. Tukkutorin uuden pakastamon hankesuunnitelma tuodaan päätöksentekoon, kun keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön osakkaiksi tulevien yrittäjien sitoutuminen on varmistettu esisopimuksella. Uudisrakennushankkeen tavoiteaikataulun mukaan rakentaminen alkaa 4/2019 ja työ valmistuu 12/2020.

Uuden pakastamon sijoituspaikka on voimassa olevan asemakaavan mukaisella Tukkutorin alueen keskellä sijaitsevalla rakennusalalla. Pakastamorakennuksen käyttäjinä tulevat olemaan omat varastohuoneistonsa omistavat kiinteistöosakeyhtiön osakkaat sekä kaupungin omista-

mista pakkasvarasto- tai kylmävarastohuoneistosta pienvarastopalveluja ostavat yrittäjät.

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestoinnit -hanke toteutetaan esirakentamishankkeena. Hanke käsittää nykyisen pakastamorakennuksen purun sekä purun aiheuttamat muutostyöt muissa rakennuksissa, jotka tukeutuvat pakastamorakennuksen teknisiin järjestelmiin. Lisäksi hanke käsittää Tukkutorin alueen ajoneuvoliikenteen siirron kulkemaan asemakaavamääräysten mukaisesti keskitetysti Vanhan talvitién kautta, kun nykyinen pakastamo Sörnäistenkadun varrella voidaan purkaa. Edellytysinvestointeihin sisältyy pakastamotoiminnan korvaavan uuden pakastamon rakentamisen edellyttämät purkutyöt, pilaantuneen maan poisto sekä lämpö- ja viemäriinjojen ja kaapeleiden siirto rakennuspaikalla. Nykyisin paikalla oleville torimyynti- ja autopaikoille toteutetaan korvaava sijoitus Tukkutorin alueella.

Osa edellytysinvestoinneista on tehtävä ennen uuden pakastamorakennuksen työmaan aloitusta, osa tehdään työmaan aikana ja osa siten kun uusi pakastamorakennus on valmistunut.

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestoinnit -hankesuunnitelma käsittää muihin rakennuksiin tarvittavat muutokset. Nykyiseen pakastamoon on sijoitettu Tukkutorin kiinteistövalvonnan ja kulunvalvonnan keskusyksiköt. Nykyisestä pakastamosta syötetään sähköä rakennukseen 1 ja 18 sekä kylmäliuosta rakennukseen 1. Tämä edellyttää edellytysinvestointina tehtäviä muutoksia nykyisiin järjestelmiin sekä pakastamosta teknisiltä järjestelmiltään riippuvaiseen rakennukseen 1 oman muuntajan, pääkeskuksen ja kylmälaitoksen toteuttamista.

Nykyinen pakastamo, sen kylmäjärjestelmä sekä pakastamosta viereisiin rakennuksiin kylmän siirtoa varten rakennettu vanha huoltosilta puretaan. Pakastamon pakkas- ja kylmätilojen purku voidaan tehdä vasta sitten, kun korvaavat tilat ovat käytettävissä. Tällöin tuotteet voidaan siirtää uuteen pakastamoon. Ammoniakin poisto tehdään ennen pakastamorakennuksen purkua.

Koko Tukkutorin aluetta palveleva jäteasema toimii nykyisen pakastamorakennuksen osana ja se täytyy purkaa ennen uuden pakastamon työmaan alkua. Pakastamon uudisrakennuksen yhteydessä toteutetaan Tukkutorin aluetta palveleva uusi pysyvä jäteasema. Jäteasemakustannukset sisältyvät Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointihankkeen kustannuksiin.

Edellytysinvestointihankkeeseen sisältyy asemakaavamääräysten edellyttämä Tukkutorin Sörnäistenkadun ajoneuvoliittymien poisto. Nykyisen pakastamon tavaraliikenne tukeutuu suurelta osin Sörnäistenkadun ajoneuvoliittymiin. Kun pakastamo puretaan, Tukkutorin ajoneuvoliitty-

mät keskitetään Vanhalle talvitielle. Tukkutorin alueen liikenteen ajan tasalle saattaminen käsittää Tukkutorin sisäisen, Vanhalta talvitieltä kulkevan pääajoreitin ajoratamaalausten, liikennemerkkien ja suojatiejärjestelyiden uusimista sekä rakennusten 1 ja 18 lastauslaitureihin kohdistuvia muutoksia.

Korvaavan uuden pakastamon rakennuspaikalla suoritettiin pilaantuneen maan tutkimuksia kesällä 2017. Koko tutkimusalueen laajuudella todettiin kynnyсарvot ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia. Rakennuspaikan maaperää tullaan puhdistamaan erillisten suunnitelmien ja ympäristöluvan mukaisesti hankkeen maanrakennustöiden yhteydessä edellytysinvestointeihin kuuluvana esirakentamistyönä. Rakennuspaikalla tehdään myös lämpö- ja viemäriinjojen ja kaapeleiden siirtotöitä sekä puretaan paikalla oleva pieni rakennus.

Edellytysinvestointihanke on osa Tukkutorin alueen kehittämistä aktiiviseksi elintarvikekaupan alueeksi. Vanhan, elinkaarensa päässä olevan pakastamokokonaisuuden purkaminen ja sen korvaaminen uudella nykyaikaisella pakastamolla jatkaa Tukkutorin alueen yrittäjien toimintamahdollisuuksia ja on yksi edellytys alueen tukkutoritoiminnan säilymiselle ja kehittymiselle. Tukkutorin alueella toimivien yritysten toiminta edellyttää nykyaikaisia varastointipalveluja ja -tiloja. Uuden pakastamon avulla pakastamotoiminta tehostuu ja elintarviketurvallisuus paranee. Uusi pakastamo on bruttoalaltaan vanhaa pakastamoaa pienempi, mutta tilavuudeltaan tehokkaampi.

Uudelle pakastamolle osoitettu rakennuspaikka on tällä hetkellä asvaltoitu alue, jossa on Tukkutorin henkilöautopaikkoja. Lisäksi alueella on noin 80 torimyyntipaikkaa, joita Tukkutori vuokraa myyjille kevästä syksyyn ajoittuvan myyntikauden aikana. Paikkoja käytetään aamun myyntiajan ulkopuolella pysäköintipaikkoina. Näitä paikkoja korvaava torimyynti- ja autopaikka-alue rakennetaan edellytysinvestointina Tukkutorin alueen luoteiskulmaan.

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestoinnit -hanke luo edellytykset Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 toteuttamiselle. Strategian mukaan tiivis ja toiminnallisesti sekoittunut kaupunkirakenne luo pohjan urbaanille elämälle. Strategian mukaan Helsingin kaikissa kaupunginosissa on edellytykset hyvälle arjelle, toimivalle liikenteelle, monipuolisille lähipalveluille ja elinkeinoille. Helsinki haluaa tarjota yrityksille monipuolisia sijaintimahdollisuuksia hyvin saavutettavilla alueilla. Kun vanha ammoniakkaa kylmäjärjestelmässään käyttävä pakastamorakennus puretaan, voidaan viereiset asuntorakennustontit osoittaa strategian mukaiseen asuntotuotantotavoitetta toteuttavaan käyttöön.

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestoinnit -hankesuunnitelma on laadittu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan rakennetun omaisuuden hallinta -palvelun ja tilapalvelun kanssa. Pilaantuneen maan osalta asiantuntijana on kuultu maaomaisuusyksikön rakentamiskelpoisuustiimin edustajia. Uuden pakastamon hankesuunnitteluvaiheessa on kuultu asiantuntijoina asemakaavoituksen, rakennusvalvonnan, ympäristökeskuksen ja pelastuslaitoksen edustajia.

Kustannukset

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestoinnit -hankkeen kustannusarvion mukaan rakennuskustannukset ovat lokakuun 2017 hintatassossa arvonlisäverottomana yhteensä 9 830 000 euroa.

Vuokravaikutus

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointien hankesuunnitelmassa sisäisen vuokran periaate koskee Tukkutorin alueen uutta jäteasemaa. Jäteaseman huoneistoala on 161 htm², joka on sisäisen neliövuokran perusteena. Käsittelyohjeiden mukaan määritelty sisäinen vuokra on noin 12,85 euroa/htm², 2 069 euroa/kk ja noin 24 826 euroa/v. Tästä pääomavuokran osuus on 10,50 euroa/htm²/kk ja ylläpito- vuokran osuus on 2,35 euroa/htm²/kk. Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan toteutuneiden kustannusten mukaan. Ylläpito vuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpito vuokraa vastaavaksi.

Rahoitus

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestoinnit toteutetaan esirakentamishankkeena ja rahoitetaan talousarvion alakohdasta 8 01 03 01, Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi. Rahoitusvaraus on jakautunut seuraavasti: vuosi 2018 430 486 euroa, vuosi 2019 3 986 234 euroa, vuosi 2020 4 057 417 ja vuosi 2021 1 355 863 euroa.

Toteutus ja aikataulu

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointien hankesuunnitelman tavoiteaikataulun mukaan rakentamisen oli tarkoitus alkaa lokakuussa 2018. Käytännössä rakentaminen aloitetaan heti kun päätös on lainvoimainen. Työn on tarkoitus valmistua tavoiteaikataulun mukaan vuoden 2020 joulukuussa. Tukkutorin alueen omistaa Helsingin kaupunki. Hankkeen toteutusvastuu on kaupunkiympäristön toimialalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointien hankesuunnitelma
9.4.2018

Oheismateriaali

1 Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointien hankesuunnitelman liitteet

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 23.10.2018
§ 115

HEL 2018-010212 T 10 06 00

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle 9.4.2018 päivätyn Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointien hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 9 830 000 euroa lokakuun 2017 kustannustasossa.

B

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hankepäätöstä.

Esittelijä

tekninen johtaja
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

03.12.2018

Asia/12

Tarja Lehto, projektinjohtaja, puhelin: 310 31822
tarja.lehto(a)hel.fi

Päivi Etelämäki, projektinjohtaja, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 789

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta

HEL 2018-011617 T 03 00 00

STM090:00/2018 ja STM3291/2018

Päätös

Helsingin kaupunginhallitus antoi sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta:

Vaikutukset asiakkaiden asemaan (yleisperustelut kohta 3.1)

Helsingin kaupunki katsoo, että ehdotettu muutos ei vaikuttaisi olennaisesti asiakkaan asemaan, koska kuntouttava työtoiminta olisi edelleenkin aktivointiehdon täyttävälle asiakkaalle velvoittava sosiaalipalvelu silloin, kun lain ehdot täyttyvät. Laki edellyttää, että kuntouttava työtoiminta sosiaalipalveluna määritellään aktivointisuunnitelman tai monialaisen työllistymissuunnitelman yhteydessä, jolloin palvelu määritellään yhdessä työ- ja elinkeinotoimiston (jatkossa TE-toimisto) virkailijan, kunnan työntekijän ja asiakkaan kanssa. Muutoksena nykyiseen lainsäädäntöön asiakkaan saama tuki ja ohjaus sisältyisi aktivointisuunnitelmaan. Tarkoituksena on selkeyttää kuntouttavaa työtoimintaa sosiaalipalveluna. Tarkennuksella veloitetaan kuntia kiinnittämään huomio asiakas- ja palveluprosesseihin, jotta tuki ja ohjaus palvelun aikana toteutuisi. Asiakkaan asemaan vaikuttaa paljon se, että kuntouttava työtoiminta on myös työllistymistä edistävää palvelua, johon asiakas on veloitettu osallistumaan, kun viranomaiset näkevät sen tarpeelliseksi. Kuntouttavan työtoiminnan velvoittavuus korostaa palvelun työllistymistä edistävää tehtävää, vaikka siihen halutaan nyt lisätä sosiaalipalvelun elementtejä eli tukea ja ohjausta.

Ehdotus on kuitenkin osin ongelmallinen: Sosiaalihuoltolain 45 §:n mukaan asiakkaalla on oikeus saada kirjallinen päätös sosiaalipalvelujen järjestämisestä. Kuntouttavan työtoiminnan sisältö ratkaistaan aktivointisuunnitelmassa tai monialaisessa työllistymissuunnitelmassa, mikä ei ole sama asia kuin sosiaalihuoltolain mukainen päätös. Lakimuutos ei toisi tähän asiaan edelleenkään selvyyttä.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan (yleisperustelut 3.2)

Ongelmana tällä hetkellä on, että TE-toimisto haluaa ohjata suuren osan vaikeasti työllistyvistä henkilöistä kunnan järjestämisvastuulla ole-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

vaan kuntouttavaan työtoimintaan ilman, että muita palveluja on asiakkaalle edes tarjottu. Tälläkin hetkellä TE-toimisto voisi tarjota kuntouttavan työtoiminnan asiakkaalle työhönvalmennusta tai uravalmennusta.

Ehdotetun muutoksen jälkeenkin asiakkaan tarvitsemat kuntouttavan työtoiminnan palvelukokonaisuuteen kuuluvat toimenpiteet jäisivät yksin kunnan vastuulle huolimatta siitä, että esityksen 13 a §:n 2 momentti velvoittaa järjestämään henkilön tarvitsemien sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelujen lisäksi myös julkiset työvoimapalvelut.

Taloudelliset vaikutukset (yleisperustelut 3.3)

Lakiesityksessä esitetään kuntouttavaan työtoimintaan lisäpalveluja, tukea ja ohjausta, jotka lisäävät palvelun kustannuksia. Helsingissä pääosin kaikki kuntouttava työtoiminta on jo nyt sisältänyt tukea ja ohjausta. Lakiesityksessä kuitenkin painotetaan palvelun hyvää laatua, joten tuen ja ohjauksen määrää on syytä lisätä. Palvelua on nyt järjestetty myös niin sanottuina yksittäispaikkoina erilaisissa järjestöissä ja kunnan eri toimialoilla, kuten kirjastossa ja liikuntatoimessa. Näiden työtoimintapaikkojen yhteyteen tulisi palkata enemmän ohjaavaa henkilöstöä, mikä lisää kuntouttavan työtoiminnan henkilöstömenoja. Jos lisähenkilöstöä ei saada palkattua, työtoimintapaikkavalikoima kaventuu ja keskitytään työpajatoiminnan tyyppiseen palveluun. Tämä vähentää asiakkaiden mahdollisuuksia olla kuntouttavassa työtoiminnassa järjestöissä ja normaalia työelämää lähellä olevissa työpaikoissa. Lakimuutos tulisi myös lisäämään kuntouttavan työtoiminnan ostopalvelujen päivähintaa. Uudistus ei saa nostaa kuntien kustannuksia ja kuntien saamaa valtionkorvausta tulee nostaa nykyisestä (10,09 euroa/toteutunut päivä).

Säännösehdotukset

13 §: Kuntouttavan työtoiminnan tuottaminen

Luonnokseen on jäänyt 13 §:n 3 momenttiin edelleen voimassa olevan 6 §:n 3 momenttia vastaava säännös, jonka mukaan kunta vastaa riippumatta kuntouttavan työtoiminnan järjestämistavasta siitä, että toiminta järjestetään tämän lain mukaisesti. Tarkoituksena oli yleisperustelujen mukaan nimenomaan erottaa järjestäminen ja tuottaminen toisistaan, joten säännös tulee muuttaa kuulumaan: Kunta vastaa riippumatta kuntouttavan työtoiminnan toteuttamistavasta siitä, että toiminta järjestetään tämän lain mukaisesti. Myös lainkohdan yksityiskohtainen perustelu on syytä kirjoittaa uudelleen.

13 a §: Kuntouttavan työtoiminnan sisältö

Lakiesityksessä on kuvattu tuki ja ohjaus, jota voidaan antaa henkilökohtaisena tai ryhmässä toteutettuna palveluna. Esityksen perusteella jää epäselväksi, onko tuki ja ohjaus esimerkiksi työhön liittyvää ohjaamista, sosiaalialan ammattilaisen antamaa sosiaaliohjausta vai työllistymisen edistämiseen liittyvää valmennusta avoimille työmarkkinoille. Asiaa on syytä täsmentää lakiesityksessä.

Lakiesityksessä ei nouse esille kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden tarve oppia taitoja ja vahvistaa valmiuksia osallistua ammatilliseen koulutukseen. Lakiesityksestä ei myöskään käy ilmi kuntouttavan työtoiminnan tehtävä työ- ja toimintakyvyn arvioinnin paikkana. Monelta asiakkaalta puuttuu tuore työkokemus, joten arviota työelämävalmiuksista on vaikea tehdä ilman systemaattista arviointimallia. Asiakkaan oma kokemus osaamisestaan ja työelämävalmiuksista lisääntyy kuntouttavan työtoiminnan aikana. Tätä tietoa tulee hyödyntää, kun kuntouttavan työtoiminnan jakso päättyy. Perusteluissa mainittu moniammatillisen tiimin arvion hyödyntäminen jää vielä epäselväksi.

Kuntouttava työtoiminta ja julkiset työvoimapalvelut

Hallituksen esityksen yleisperusteluissa todetaan, ettei kuntouttavaa työtoimintaa ole tarkoitettu henkilöille, jotka kykenisivät osallistumaan työsuhteiseen työhön tai julkisiin työvoimapalveluihin. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvat tarvitsevat enemmän tukea ja ohjausta (sivu 8). Edelleen kuntouttavan työtoiminnan julkisten työvoimapalveluiden suhteesta mainitaan sivulla 9 seuraavasti: ”Sosiaali- ja terveysministeriö on eri yhteyksissä korostanut kuntouttavan työtoiminnan tavoitteita ja työllisyyspalvelujen ensisijaisuutta kuntouttavaan työtoimintaan nähden. Toiminnan tavoitteena tulee olla asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn parantaminen siten, että he voisivat osallistua julkisiin työvoimapalveluihin tai työhön. Kuntouttavaa työtoimintaa ei ole tarkoitettu niille työttömille, jotka kykenisivät osallistumaan julkisiin työvoimapalveluihin tai työhön.”

Edellä olevan yleisperustelun kanssa on ristiriitaisesti ehdotettu kokonaan uusi 13 a §, jonka 2 momentin mukaan kuntouttava työtoiminta on sovittava yhteen henkilön tarvitsemien sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelujen, julkisten työvoimapalvelujen sekä muiden palvelujen ja tukitoimien kanssa. Kyseisen säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että se tarkentaisi kuntouttavan työtoiminnan oikeaa kohdentumista henkilöille, jotka eivät kykene osallistumaan julkisiin työvoima- ja yrityspalveluihin tai työhön. Kuntouttavan työtoiminnan ja työvoimapalvelujen välisen suhteen osalta luonnosta on syytä täsmentää.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

03.12.2018

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö - stm
- 2 Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministe-
riö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa 14.12.2018 mennessä kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta (liitteet 1 ja 2).

Lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että tarkennetaan kuntouttavan työtoiminnan järjestämistä ja tuottamista koskevaa sääntelyä sekä kuntouttavan työtoiminnan sisällön määrittelyä koskevaa säännöstä. Kuntouttavalla työtoiminnalla tarkoitetaan kunnan järjestämisvastuulle kuuluvaa palvelua, jonka tarkoituksena on parantaa henkilön elämänhallintaa sekä luoda edellytyksiä työllistymiselle, ja jossa ei synny virkasuhdetta eikä työsuhdetta henkilön ja toimintaa järjestävän tai tuottavan tahon välille.

Sosiaali- ja terveystoimiala huolehtii sosiaalisesta kuntoutuksesta. Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun asiakkaat saavat kuntouttavan työtoiminnan aikana ohjausta ja tukea sosiaalityöntekijältä tai uraohjaajalta.

Annettava lausunto on valmisteltu yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan sekä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston sekä elinkeino-osaston kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö - stm
- 2 Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveystoimiala-
riö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystoimiala 16.11.2018

HEL 2018-011617 T 03 00 00

STM090:00/2018, STM/3291/2018

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala esittää lausuntonaan seuraavaa:

Vaikutukset asiakkaiden asemaan (yleisperustelut kohta 3.1)

Sosiaali- ja terveystoimialan käsityksen mukaan ehdotettu lakimuutos ei vaikuttaisi olennaisesti asiakkaan asemaan, koska kuntouttava työtoiminta olisi edelleenkin aktivointiehdon täyttävälle asiakkaalle velvoittava sosiaalipalvelu silloin, kun lain ehdot täyttyvät. Laki edellyttää, että kuntouttava työtoiminta sosiaalipalveluna määritellään aktivointisuunnitelman tai monialaisen työllistymissuunnitelman yhteydessä, jolloin palvelu määritellään yhdessä työ- ja elinkeinotoimiston (jatkossa TE-toi-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

misto) virkailijan, kunnan työntekijän ja asiakkaan kanssa. Muutoksena nykyiseen lainsäädäntöön asiakkaan saama tuki ja ohjaus sisältyisi aktivointisuunnitelmaan. Lain laatijan tarkoituksena on selkeyttää kuntouttavan työtoiminnan roolia sosiaalipalveluna. Tarkennuksella veloitetaisiin kuntia kiinnittämään huomio asiakas- ja palveluprosesseihin, jotta tuki ja ohjaus palvelun aikana toteutuisi. Asiakkaan asemaan vaikuttaa paljon se, että kuntouttava työtoiminta on myös työllistymistä edistävää palvelua, johon asiakas on veloitettu osallistumaan, kun viranomaiset näkevät sen tarpeelliseksi. Kuntouttavan työtoiminnan veloitavuus korostaa palvelun työllistymistä edistävää roolia, vaikka siihen halutaan nyt lisää sosiaalipalvelun elementtejä eli tukea ja ohjausta.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala katsoo, että asiakkaan asemaan liittyen lakiesitys on osin ongelmallinen: Sosiaalihuoltolain 45 §:n mukaan asiakkaalla on oikeus saada kirjallinen päätös sosiaalipalvelujen järjestämisestä. Kuntouttavan työtoiminnan sisältö ratkaistaan aktivointisuunnitelmassa tai monialaisessa työllistymissuunnitelmassa, mikä ei ole sama asia kuin sosiaalihuoltolain mukainen päätös. Lakimuutos ei toisi tähän asiaan edelleenkaan selvyyttä.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan (yleisperustelut 3.2)

Sosiaali- ja terveystoimialan näkemyksen mukaan ongelmana tällä hetkellä on, että TE-toimisto haluaa ohjata suuren osan vaikeasti työllistyvistä henkilöistä kunnan järjestämisvastuulla olevaan kuntouttavaan työtoimintaan ilman, että muita palveluja on asiakkaalle edes tarjottu. Tälläkin hetkellä TE-toimisto voisi tarjota kuntouttavan työtoiminnan asiakkaalle työhönvalmennusta tai uravalmennusta.

Sosiaali- ja terveystoimiala esittää huolen siitä, että lainmuutoksen jälkeenkin asiakkaan tarvitsemat kuntouttavan työtoiminnan palvelukokonaisuuteen kuuluvat toimenpiteet jäisivät yksin kunnan vastuulle huolimatta siitä, että esityksen 13 a §:n 2 momentti velvoittaa järjestämään henkilön tarvitsemien sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelujen lisäksi myös julkiset työvoimapalvelut.

Taloudelliset vaikutukset (yleisperustelut 3.3)

Lakiesityksessä esitetään kuntouttavaan työtoimintaan lisäpalveluja, tukea ja ohjausta, jotka tulevat lisäämään palvelun kustannuksia. Helsingissä pääosin kaikki kuntouttava työtoiminta on jo nyt sisältänyt tukea ja ohjausta. Lakiesityksessä kuitenkin painotetaan palvelun hyvää laatua, joten tuen ja ohjauksen määrää on syytä lisätä. Palvelua on nyt järjestetty myös niin sanottuina yksittäispaikkoina erilaisissa järjestöissä ja kunnan eri toimialoilla, kuten kirjastossa ja liikuntatoimessa. Näiden työtoimintapaikkojen yhteyteen tulisi palkata enemmän ohjaavaa henkilöstöä, mikä lisää kuntouttavan työtoiminnan henkilöstömenoja. Jos li-

sähenkilöstöä ei saada palkattua, työtoimintapaikkavalikoima kaventuu ja keskitytään työpajatoiminnan tyyppiseen palveluun. Tämä vähentää asiakkaiden mahdollisuuksia olla kuntouttavassa työtoiminnassa järjestöissä ja normaalia työelämää lähellä olevissa työpaikoissa. Lakimuutos tulisi myös lisäämään kuntouttavan työtoiminnan ostopalvelujen päivähintaa. Näin ollen tulisi kuntien saamaa valtionkorvausta nostaa nykyisestä (10,09 e/toteutunut päivä).

Säännösehdotukset

13 §: Kuntouttavan työtoiminnan tuottaminen

Luonnokseen on jäänyt 13 §:n 3 momenttiin edelleen voimassa olevan 6 §:n 3 momenttia vastaava säännös, jonka mukaan kunta vastaa riippumatta kuntouttavan työtoiminnan järjestämistavasta siitä, että toiminta järjestetään tämän lain mukaisesti... Tarkoituksena oli yleisperustelujen mukaan nimenomaan erottaa järjestäminen ja tuottaminen toisistaan, joten säännös tulee muuttaa kuulumaan: Kunta vastaa riippumatta kuntouttavan työtoiminnan toteuttamistavasta siitä, että toiminta järjestetään tämän lain mukaisesti... Myös lainkohdan yksityiskohtainen perustelu on syytä kirjoittaa uudelleen.

13 a §:

Lakiesityksessä on kuvattu tuki ja ohjaus, jota voidaan antaa henkilökohtaisena tai ryhmässä toteutettuna palveluna. Esityksen perusteella jää epäselväksi, onko tuki ja ohjaus esimerkiksi työhön liittyvää ohjaamista, sosiaalialan ammattilaisen antamaa sosiaaliohjausta vai työllistymisen edistämiseen liittyvää valmennusta avoimille työmarkkinoille. Asiaa olisi syytä täsmentää lakiesityksessä.

Lakiesityksessä ei nouse esille kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden tarve oppia taitoja ja vahvistaa valmiuksia osallistua ammatilliseen koulutukseen. Lakiesityksestä ei myöskään käy ilmi kuntouttavan työtoiminnan rooli työ- ja toimintakyvyn arvioinnin paikkana. Monelta asiakkaalta puuttuu tuore työkokemus, joten arviota työelämävalmiuksista on vaikeaa tehdä ilman systemaattista arviointimallia. Asiakkaan oma kokemus osaamisestaan ja työelämävalmiuksista lisääntyy kuntouttavan työtoiminnan aikana. Tätä tietoa tulisi hyödyntää, kun kuntouttavan työtoiminnan jakso päättyy. Perusteluissa mainittu moniammatillisen tiimin arvion hyödyntäminen jää vielä epäselväksi.

Kuntouttava työtoiminta ja julkiset työvoimapalvelut

Hallituksen esityksen yleisperusteluissa todetaan, ettei kuntouttavaa työtoimintaa ole tarkoitettu henkilöille, jotka kykenisivät osallistumaan työsuhteiseen työhön tai julkisiin työvoimapalveluihin. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvat tarvitsevat enemmän tukea ja ohjausta (s. 8). Ja edelleen kuntouttavan työtoiminnan julkisten työvoimapalveluiden suhteesta sivulla 9: ”Sosiaali- ja terveysministeriö on eri yhteyksissä korostanut kuntouttavan työtoiminnan tavoitteita ja työllisyyspalvelujen ensisijaisuutta kuntouttavaan työtoimintaan nähden. Toiminnan tavoitteena tulee olla asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn parantaminen siten, että he voisivat osallistua julkisiin työvoimapalveluihin tai työhön. Kuntouttavaa työtoimintaa ei ole tarkoitettu niille työttömille, jotka kykenisivät osallistumaan julkisiin työvoimapalveluihin tai työhön.”

Edellä sanotun kanssa vaikuttaa hieman ristiriitaiselta ehdotettu kokonaan uusi 13 a §, jonka 2 momentin mukaan kuntouttava työtoiminta on sovittava yhteen henkilön tarvitsemien sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelujen, julkisten työvoimapalvelujen sekä muiden palvelujen ja tukitoimien kanssa.

Säännöksen (13 a §) yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että se tarkentaisi kuntouttavan työtoiminnan oikeaa kohdentumista henkilöille, jotka eivät kykene osallistumaan julkisiin työvoima- ja yrityspalveluihin tai työhön.

Edellä todettu huomioituna kuntouttavan työtoiminnan ja julkisten työvoimapalvelujen välisen suhteen osalta luonnosta on syytä täsmentää.

Lisätiedot

Karri Välimäki, lakimies, puhelin: 310 43970

karri.valimaki(a)hel.fi

Merja Santala, lakimies, puhelin: 310 43697

merja.santala(a)hel.fi

Lyyti Harju, lakimies, puhelin: 310 56022

lyyti.harju(a)hel.fi

§ 790

Helsingin liikkumishjelma 2018-2021

HEL 2018-011724 T 12 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi liikkumishjelman kahdeksan tavoitealuetta ja ohjelman mittarit liitteenä 1 olevan projektisuunnitelman mukaisesti.

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi vuosien 2018–2021 toimenpidesuunnitelman. Kaupunginhallitukselle raportoidaan vuosittain liikkumishjelman etenemisestä ja toimenpidesuunnitelman kehityksestä.

Kaupunginhallitus kehotti kaikkia toimialoja yhteistyössä edistämään liikkumishjelman toimenpiteitä ja tavoitteita.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Tommi Laitio, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimialajohtaja, puhelin: 310 89045
tommi.laitio(a)hel.fi
Minna Paajanen, projektipäällikkö, puhelin: 040 7262623
minna.paajanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikkumishjelman projektisuunnitelma
- 2 Vanhusneuvoston lausunto Helsingin liikkumishjelmasta
- 3 Vammaisneuvoston lausunto Helsingin liikkumishjelmasta
- 4 Nuorisoneuvoston lausunto Helsingin liikkumishjelmasta
- 5 Tasa-arvotoimikunnan lausunto liikkumishjelmasta
- 6 Vastaukset lausuntoihin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupunkistrategian 2017-2021 kokouksessaan 27.9.2017 (§ 321).

Strategiassa kaupunkilaisten liikkumattomuus on tunnistettu yhdeksi keskeisistä ratkaistavista hyvinvointihaasteista:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

”Liikkumattomuus on yksi merkittävimmistä hyvinvointia murentavista tekijöistä. Vain noin neljännes väestöstä liikkuu terveytensä kannalta riittävästi. Helsinki luo kaupunkiin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen yhteistyörakenteet ja nostaa liikkumisen lisäämisen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisensä pilottihankkeeksi.

Liikkumista edistetään yhä laaja-alaisemmin kaupungin tuottamilla palveluilla. Kaupunkiympäristöä sekä liikunta- ja kulttuuritarjontaa kehitetään liikkumiseen ja arkiaktiivisuuteen kannustavaksi tasapuolisesti eri kaupunginosissa. Lapsia ja nuoria liikutetaan yhä enemmän kiinteänä osana heidän arkeaan varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Kaupunkia suunnitellaan ja rakennetaan tavalla, joka ottaa erilaiset käyttäjät huomioon. Väestöryhmien erot tunnistetaan ja palveluja kohdennetaan erityistä tukea tarvitseville ja korkean riskin kohderyhmille. Helsinki houkuttelee aktiivisesti ikäihmisiä liikkeelle, niin liikunnan kuin kulttuurin pariin. Kuntalaisten liikkeelle lähtemisen tukena hyödynnetään kaupungin markkinointiviestintäkampanjaa.”

Liikkumattomuudessa on kyse maailmanlaajuisesta ongelmasta, joka koskettaa erityisesti kehittyneitä ja vauraita yhteiskuntia. Länsimainen elämäntyyli houkuttelee liialliseen istumiseen liikkumisen sijasta. Helsingin kaupungin liikkumisohjelma on kansainvälisessäkin vertailussa uniikki ajattelumalli ja toimenpideohjelma. Helsinki pyrkii kunnianhimoisesti ratkaisemaan niitä kaupunkilaisten hyvinvointiin keskeisesti liittyviä haasteita, joita ei vielä ole onnistuttu ratkaisemaan missään muualla.

Liikkumisohjelman tavoitteena on saada kaupunkilaiset liikkumaan enemmän ja istumaan vähemmän. Ohjelmassa on kysymys liikkumisen aiempaa kokonaisvaltaisemmasta ymmärtämisestä, edistämisestä ja koordinoinnista. On keskeistä ymmärtää, että kysymyksessä ei ole liikuntapaikkarakentamisen ohjelma eikä ohjelman keskiössä ole liikunnan tai urheilun harrastamisen lisääminen.

Ohjelmalla ei haluta patistaa tai painostaa, vaan kannustaa positiivisella tavalla asennemuutokseen sekä tuoda esiin kaupungin tarjoamia mahdollisuuksia arkiliikunnan lisäämiseen. Tavoitteena on vaikuttaa ihmisten asenteisiin, madaltaa liikkeelle lähtemisen kynnystä ja lisätä liikkumisen iloa. Päämääränä on, että liikkuminen Helsingissä on helppo, sujuva ja houkutteleva arjen valinta.

Ohjelman valmistelu

Liikkumisohjelman valmistelu ja vetovastuu osoitettiin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle, joka on yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen, kaupunginkanslian ja sidosryhmien kanssa valmistellut ehdotuksen liikkumisohjelman toteutuksesta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Valmistelua on johtanut johtoryhmä, jonka puheenjohtajana toimii liikuntajohtaja ja valmistelijana liikkumisohjelman projektipäällikkö. Johtoryhmään on kaupungin osallisuus- ja vuorovaikutusmallin mukaisesti kutsuttu kansalaisyhteiskunnan edustajia ja tutkijoita. Lisäksi ohjelmalla on toimialojen edustajista koostuva projektiryhmä.

Liikkumisohjelman valmistelua on käsitelty kolme kertaa kaupungin johtoryhmässä (16.4., 3.9. ja 8.10.), kaikkien toimialojen johtoryhmissä ja kymmenissä sekä kaupunkitoimijoille että ulkoisille sidosryhmille järjestetyissä tilaisuuksissa.

Liikkumisohjelmasta on pyydetty lausunnot vanhus-, vammais- ja nuorisoneuvostolta sekä tasa-arvotoimikunnalta. Toimielinten näkemykset on pyritty huomioimaan projektisuunnitelman viimeistelyn yhteydessä. Osa lausuntojen havainnoista konkretisoituvat ohjelman toimeenpanon yhteydessä. Lausunnot ja niihin annetut vastaukset ovat esityksen liitteenä.

Tutkimusnäyttö liikkumisesta ja sen vaikutuksista

Tutkimukset ja tausta-aineisto osoittavat, että vähäinen fyysinen aktiivisuus on merkittävä terveyttä, hyvinvointia ja fyysistä toimintakykyä vaarantava asia. Vaikka vapaa-ajan liikunta on suomalaisten suosittu harrastus ja Helsingissä yleisempää kuin Suomessa keskimäärin, vain noin 10-40 prosenttia eri-ikäisistä liikkuu terveytensä kannalta riittävästi.

Elintason nousu mahdollistaa arkielämän ilman luontaista liikkumista. Arjen tavat tukevat istuvaa elämäntyyliä. Ongelma on maailmanlaajuisen, ja koskettaa erityisesti kehittyneitä ja vauraita yhteiskuntia. Työtä tehdään pääsääntöisesti istuen. Matkat kuljetaan pääsääntöisesti auton kyydissä. Hissit, liukuportaat ja kodinkoneet tuovat helpotuksia arkeen. Älylaitteet ja viihdeteknologia vähentävät tarvetta liikkumiseen

Keskimäärin yleistyvät liikunta- ja urheilusuoritukset eivät ole onnistuneet korvaamaan luontaisen arki- ja hyötyliikkumisen vähenemistä. Pääsääntöisesti suomalaisten valveillaolo kuluu istuen tai makuulla. Edes kaikki säännöllisessä ja ohjatussa liikuntaharrastuksessa liikkuvat lapset eivät liiku terveytensä kannalta riittävästi.

Fyysisen toimintakyvyn ja kunnon laskiessa kokemus jaksamisesta, terveydestä ja elämänlaadusta heikkenee. Liikkumattomuus ja runsas istuminen altistavat ylipainolle ja esimerkiksi valtimo-, tuki- ja liikuntaelin- sekä syöpäsairauksille. Liikkumattomuus on WHO:n mukaan neljänneksi yleisin ennenaikaisen kuoleman syy maailmassa korkean verenpaineen, tupakoinnin ja korkean verensokerin jälkeen. Lisäksi pitkä-

kestoinen istuminen on tunnustettu terveydelle haitalliseksi tekijäksi vapaa-ajan liikunnasta riippumatta.

Suomessa on arvioitu, että jo nykyisellään vähäinen liikkuminen aiheuttaa miljardiluokan yhteiskunnalliset kustannukset terveydenhuoltomina, sairauspoissaoloina ja työn tuottavuuden alenemana.

Liikkumattomuuden vakavat seuraukset tiedostetaan yleisesti. Sen sijaan toimenpiteet ongelman ratkaisemiseksi eivät ole olleet erityisen tuloksekkaita ja vaikutuksiltaan pitkäkestoisia. Pääsääntöisesti toteutetut toimet ovat kohdistuneet vapaa-ajan liikunnan näkökulmaan ja onnistuneet pääsääntöisesti tavoittamaan jo valmiiksi liikunnallisia ihmisiä. Liikkumattomuus on elintapakysymys, ei liikunta-asia. Tuloksekas liikkumattomuuden vastainen taistelu edellyttää laaja-alaista, sektorirajat ylittävää otetta, matalan kynnyksen toimenpiteitä, uudenlaisia toimintamalleja ja valtaosin muiden toimijoiden, kuin liikuntaväen panosta.

Liikkumisohjelman tavoitteet

Liikkumisohjelman tavoitteena on löytää systeemitason ratkaisuja fyysisen aktiivisuuden palauttamiseksi luonnolliseksi osaksi ihmisten jokapäiväistä elämää. Kaupungin johtoryhmä on linjannut 3.9.2018, että liikkumisohjelma laaditaan lähtökohtaisesti nykyistä valtuustokautta pidemmälle aikavälille.

Olenneisinta on tukea yksilö- ja järjestelmätasoisista ymmärrystä siitä, että liikkuminen on liikuntaa tärkeämpää. Liikkumista pystytään tehokkaimmin lisäämään muovaamalla asenneilmapiiriä sekä niitä arkiympäristöjä, joissa ihmiset elävät.

Liikkumisohjelman lähtökohtana on integroida liikkuminen läpäiseväksi ja pysyväksi osaksi kaupunkilaisten arkea. Kaikki kaupungin toimialat ovat mukana ohjelmassa ja määritelleet ohjelmaan liikkumista lisäävät keinonsa. Toimenpiteet kohdentuvat varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, vanhuspalveluihin, kaupunkiympäristön ja julkisen tilan kehittämiseen, kuten myös kaupungin henkilöstöön. Toimenpiteet rahoitetaan toimialojen talousarvioissa.

Ohjelma sisältää sekä kaikkia kaupunkilaisia koskettavia että tietyille ikä- ja kohderyhmille suunnattuja tavoitteita. Kahdeksan tavoitealueen alle on määritetty 57 toimenpidettä seuraavasti:

Tavoitealue 1: Helsinkiläiset ymmärtävät, että arjen liikkuminen on liikuntaa tärkeämpää (4 toimenpidettä).

Tavoitealue 2: Liikkuminen on koko kaupungin yhteinen asia, jota ediste-

- 2: tään rohkeasti (11 toimenpidettä).
Tavoitealue Koko kaupunkiympäristö ja liikunta- ja kulttuuritarjonta
3: kannustavat ja houkuttelevat liikkumaan (11 toimenpidettä).
Tavoitealue Pienet lapset omaksuvat liikunnalliset perustaidot ja -tot-
4: tumukset (4 toimenpidettä).
Tavoitealue Riittävä liikunnallisuus on osa lasten ja nuorten arkea ja
5: oppimista (8 toimenpidettä).
Tavoitealue Helsingin kaupungin työntekijät liikkuvat enemmän ja istu-
6: vat vähemmän työpäivän aikana (6 toimenpidettä).
Tavoitealue Ikääntyneiden ja iäkkäiden arkiaktiivisuus lisääntyy otta-
7: malla huomioon eriytyneet tarpeet (6 toimenpidettä).
Tavoitealue: Liikkumista hyödynnetään nykyistä paremmin sairauksien
8: ennaltaehkäisyssä, hoidossa ja kuntoutuksessa. Toimenpiteitä kohdennetaan erityistä tukea tarvitseville kuntalaisryhmille (7 toimenpidettä).

Liikkumishjelmaa tehdään yhdessä kumppaneiden ja sidosryhmien kanssa. Tavoitealueita toteutetaan uudenaikaisessa yhteistoiminnassa, kansainvälisiä verkostoja vahvistaen, uusilla digitaalisilla ratkaisuilla, tiedolla sekä asiakaslähtöisellä otteella helsinkiläisten erilaiset tarpeet, toiveet ja motiivit ymmärtäen.

Ohjelman seuranta

Liikkumishjelman tavoitteet on aikataulutettu. Ohjelman ydintavoitteina on helsinkiläisten liikkumisen määrän lisääntyminen seuraavan viiden vuoden seurantajaksolla, istumisen määrän väheneminen ja vapaa-ajalla liikuntaa harrastamattomien osuuden pienentäminen.

Kaupungin strategiseksi mittareiksi on määritelty:

- Helsinkiläisten liikkumisen ja paikallaanolon %-osuudet valveillao-
loajasta (liikemittattu tieto ikäryhmittäin ja sukupuolittain)
- Lasten fyysinen toimintakyky (Move! -mittaukset 5.- ja 8.-luokkai-
sille sukupuolittain)
- Vapaa-ajan liikuntaa harrastavien %-osuus (ikäryhmittäin ja suku-
puolittain)

Ohjelman kahdeksalle osatavoitteelle on määritelty omat tavoitearvonsa ja mittarinsa. Terveystieteiden kannalta riittävästi liikkuvien osuutta, kävelyn ja pyöräilyn kulkumuoto-osuutta ja kaupunkilaisten tietoisuutta liikkumisesta on tarkoitus kasvattaa kunnianhimoisesti kaikissa ikäryhmissä seuraavan viiden vuoden kuluessa. Liikkumishjelman seurannan tueksi käynnistetään uusia tutkimushankkeita.

Pidemmällä aikavälillä kaupunkilaisten liikkumistottumusten suotuisa muutos edistää kaupunkilaisten terveyttä, elämänlaatua, uuden liiketoiminnan syntymistä, oppimista, terveyserojen kaventamista tai kulttuurin uusien yleisöjen saavuttamista.

Liikkumishjelmaa toteutetaan jatkuvan parantamisen ajatuksella. Toimenpideohjelmasta tarkistetaan vuosittain kokeilujen ja uuden tiedon perusteella. Kaupunginhallitukselle raportoidaan vuosittain liikkumishjelman etenemisestä ja muutoksista toimenpidesuunnitelmaan.

Kaupunginvaltuustolle esitellään strategiahankkeen edistymistä valtuustokauden puoliväliarvioinnissa sekä tammikuun 2019 strategiaseminaarissa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Tommi Laitio, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimialajohtaja, puhelin: 310 89045
tommi.laitio(a)hel.fi
Minna Paajanen, projektipäällikkö, puhelin: 040 7262623
minna.paajanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikkumishjelman projektisuunnitelma
- 2 Vanhusneuvoston lausunto Helsingin liikkumishjelmasta
- 3 Vammaisneuvoston lausunto Helsingin liikkumishjelmasta
- 4 Nuorisoneuvoston lausunto Helsingin liikkumishjelmasta
- 5 Tasa-arvotoimikunnan lausunto liikkumishjelmasta
- 6 Vastaukset lausuntoihin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.11.2018 § 770

HEL 2018-011724 T 12 03 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

26.11.2018 Pöydälle

Asian aikana kuultavana oli projektipäällikkö Minna Paajanen.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Tommi Laitio, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimialajohtaja, puhelin: 310 89045
tommi.laitio(a)hel.fi
Minna Paajanen, projektipäällikkö, puhelin: 040 7262623
minna.paajanen(a)hel.fi

§ 791

Lausunto Uudenmaan liitolle Uusimaa-kaava 2050 -luonnoksesta

HEL 2017-001704 T 10 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Uudenmaan liitolle Uusimaa-kaava 2050 -luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Uusimaa-kaava 2050 on aiempia maakuntakaavoja strategisempi ja vastaa paremmin muuttuvan toimintaympäristön aiheuttamiin vaatimuksiin. Uudenmaan liiton mukaan Uusimaa-kaavasta on tarkoitus luoda muuttuvaan toimintaympäristöön sopiva työkalu. Uusi strategisempi ote on välttämätön.

Maakuntakaavan tavoite "hiilineutraali Uusimaa vuoteen 2035 mennessä" on yhdenmukainen Helsingin kaupungin hiilineutraaliustavoitteen kanssa ja luo osaltaan raamit maakunnan yhdyskuntarakenteen kehitykselle. Kaava on luonteeltaan mahdollistava. Yleismääräyksissä todetaan, että kaikessa alueidenkäytön suunnittelussa tulee edistää ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja.

Uuden maakuntakaavan suunnittelu on tapahtunut rinnakkain seudun MAL 2019 -suunnitelman laatimisen kanssa. Vuorovaikutus kaavan valmistelussa on ollut monipuolista ja hyvää. Kaavan jatkovalmistelussa tulee käydä aktiivista dialogia seudun toimijoiden ja erityisesti Helsingin kaupungin kanssa. Kaavassa on hyvin tunnistettu Helsingin seudun erityiskysymykset ja huomioitu seudun kehittämistarpeet. Maakuntakaava luo edellytykset asuntotuotannon sekä palvelu- ja elinkeinotoiminnan merkittävälle kasvulle, ohjaa seudun kasvua keskuksiin ja raideliikenteen vyöhykkeelle, parantaa verkostomaisen joukkoliikenteen kehittämisedellytyksiä ja turvaa seudun vetovoimaisuuden ekosysteemipalvelujen, virkistys- ja kulttuuriympäristöjen osalta.

Kaavakartan merkintöihin liittyy määräyksiä, joiden lisäksi on yleisiä koko maakuntaa koskevia suunnittelumääräyksiä. Yleisissä suunnittelumääräyksissä todetaan, että maakuntakaava on yleispiirteinen ja merkinnät ovat yleispiirteisiä. Maakuntakaavan aluerajauksia ei voi tulkita sellaisenaan vaan maakuntakaavakartan merkintöjen aluerajauksia on tarkoitus tulkita yhdessä kaavamääräysten, yleisten suunnittelumääräysten ja lukuohjeen avulla siten, että päällekkäisten ja eri merkintöjen tavoitteet voidaan sovittaa yhteen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kaavassa käytetään aluevaraus-, kohde- ja viiva-, ominaisuus- sekä kehittämisperiaatemarkintöjä, joista annetaan määräykset ja tulkintaohjeet. Päällekkäisten kaavamerkintöjen osalta todetaan, että

määräyksissä tulee tulkita ja sovittaa toiminnot yhteen siten, että merkintöjen osoittamat alueidenkäytön periaatteet voivat toteutua.

Kaavan esitystarkkuus on pääosin hyvä. Joissakin kohdissa maakunta-kaavaluonnos on esitystavaltaan tarkempi kuin Helsingin yleiskaava, mikä ei ole tarkoituksenmukaista eikä perusteltua.

Kaavaratkaisussa Helsingin kantakaupunki on merkitty laajana ympyränä ja osoitettu keskustatoimintojen alueeksi ja valtakunnan keskuksiksi. Esitystapa kuvaa laajentuvan kantakaupungin merkitystä. Helsingin uuden yleiskaavan mahdollistama laajeneva kantakaupunkialue ulottuu kuitenkin joiltakin osin merkintää suuremmalle alueelle ja maakunta-kaavan merkintä tulisi siksi sopeuttaa yleiskaavan tavoitteisiin. Muilta osin Helsingin alue on osoitettu pääosin taajamatoimintojen kehittämisyöhykkeeksi tai pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeeksi, jolle tulee osoittaa muuta taajamatoimintojen kehittämisyöhykettä tehokkaammin rakennettavat taajama- ja keskustatoimintojen alueet. Esitetyt merkinnät ovat yhdenmukaiset Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteiden kanssa ja korostavat raideliikenteeseen tukeutuvan uuden maankäytön seudullista merkitystä. Alueiden tiivistäminen tukee sekä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä, asukkaiden hyvinvointia palvelujen saatavuuden ja monipuolisuuden kautta että kuntatalouden suotuisaa kehitystä. Kestävän kasvun alueille rakentamista ohjaava kaavaratkaisu parantaa Uudenmaan kilpailuetua tukemalla keskittymähakuisten toimialojen toimintaedellytyksiä tiivistämisen kautta.

Liikenteen suunnitteluperiaatteet ovat kannatettavia ja linjassa Helsingin uuden yleiskaavan ja seudun MAL 2019 -suunnitelman kanssa. Liikenteen merkinnät ovat pääosin hyvin perusteltuja. Pääkaupunkiseudun liikenneyhteyksillä on vielä pääkaupunkiseutua laajempi seudullinen sekä myös valtakunnallinen ja kansainvälinen merkitys. Maakunta-kaavassa on turvattava henkilö- ja tavaraliikenteen yhteydet ja yhteystarpeet kaikki liikennemuodot huomioiden. Liikenneyhteydet satamista valtakunnan verkkoihin ovat edellytys tavaraliikenteen tuonnille ja viennille sekä säännöllisille henkilöliikenteen yhteyksille ja palveluille. Valtakunnallisesti merkittävä tieverkko rajautuu Kehä III:een ja maakunnallisesti merkittävä tieverkko Kehä I:een. Kehä I:n sisäpuolelle jatkuvat sisääntulotiet on merkitty tavara- ja linja-autoliikenteen yhteystarvemuodolla. Eritasoliittymiä ei esitetä, vaan liittymien toteuttamista ohjataan sanallisilla määräyksillä. Kaavakartalla on osoitettu rautatiet ja metro sekä niiden laajennukset, Helsingissä merkittävimpinä Östersundomin metro, Pisararata ja Lentorata sekä Tallinnan tunneli. Liikenneverkko perustuu MAL-suunnitelmassa muodostettuun liikenneverkkoon, jota on täydennetty vuoden 2030 jälkeen toteutettavilla ja valtakunnallisesti merkittävillä liikennehankkeilla. Esimerkiksi pikaraitioteitä tai pyöräilyä

runkoyhteyksiä ei ole esitetty kaavakartalla, mikä on kaavan strategisuus huomioon ottaen perusteltua.

Kaupan osalta seudun ydinkeskustan ja muiden keskusta-alueiden sijainti ja rajaukset ovat olennaisia. Seudullisesti merkittäviä keskustoja on Helsingin osalta merkitty enemmän kuin voimassa olevassa maakuntakaavassa, sillä Viikki, Kontula ja Vuosaari ja Östersundomin osalta Sakarinmäki on lisätty seudullisesti merkittäviksi keskustoiksi. Seudullisesti merkittävää kauppaa voidaan sijoittaa keskustatoimintojen alueille ilman mitoitusta tai laadun rajoitusta.

Tarkennustarpeet maakuntakaavan sisältöön

On erittäin tärkeää, että maakuntakaavan merkinnät eivät ole ristiriidassa Helsingin uuden yleiskaavan tai Östersundomin yhteisen yleiskaavaluonnoksen merkintöjen kanssa. Maakuntakaavan merkintöjen tulee mahdollistaa edellä mainittujen yleiskaavojen mukaisen maankäytön toteuttaminen.

Yleisten suunnittelumääräysten maininta siitä, että maakuntakaavan merkinnät ovat yleispiirteisiä on erityisen tärkeä. Alueidenkäytön ratkaisujen tulee tarkentua yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Lukuohjetta tulisi täydentää seuraavasti: "Päällekkäisten ja rinnakkaisten kaavamerkintöjen suunnittelumääräyksiä tulee tulkita ja toiminnot sovittaa yhteen siten, että merkintöjen osoittamat alueiden käytön periaatteet voivat toteutua kuntakaavoituksessa."

Tarkkojen aluevarausmerkintöjen siirtäminen strategiseen Uusimaakaavaan sellaisinaan selvästi tarkemman mittakaavan Uudenmaan IV-vaihemaakuntakaavasta ei ole johdonmukaista ottaen huomioon kaavan strategisuudelle asetetut tavoitteet. Helsingin uuden yleiskaavan tavoite kantakaupungin laajentamisesta edellyttää maakuntakaavaan merkityn keskustatoimintojen alueen laajentamista yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti nyt esitettyä ulommaksi aina Kehä I:lle saakka.

Liikenne

Maakuntakaavan liikenteellinen ratkaisu on perusteltu ja hyvä. Esitystapa antaa hyvät lähtökohdat maankäytön ja liikenteen yhteensovittamiseen tähtäävälle jatkosuunnittelulle.

Kaavan keskeisenä tavoitteena on tukea kansainvälisen lento- ja meriliikenteen toiminta- ja kehittämisedellytyksiä turvaamalla Helsinki-Vantaan lentoaseman ja kansainvälisesti merkittävien satamien sekä logistiikka-alueiden yhteydet ja alueidenkäytölliset tarpeet. Helsinki varmistaa tarkemmassa suunnittelussa satamien toimivat yhteydet sekä tie-

että katuverkolla, ja Helsingissä on tätä varten tehty tiivistä yhteistyötä Helsingin sataman ja muiden kaupungin toimijoiden kesken.

Aikaisemmissa maakuntakaavoissa osa joukkoliikenteen vaihtopaikoista ja liityntäpysäköintipaikoista esitettiin oikeusvaikutteisina pääkartalla; nyt ne on merkitty erillisellä liitekartalla. Liitekartasta L2 puuttuvat seuraavat joukkoliikenteen vaihtopaikkamerkinnot, jotka tulee täydentää karttaan:

- Vuosaaren keskus (Jokeri 2/Vuosaaren metro)
- Mellunmäki (Vantaan ratikka/metro)
- Pisara -radan asemat Hakaniemi ja Töölö

Helsingissä on osoitettu liityntäpysäköintiä oikeusvaikutteisella liitekartalla Sakarinmäkeen, Itäkeskukseen, Puotilaan, Mellunmäkeen, Puistolaan sekä Valimoon. Selostuksen mukaan liityntäpysäköintiä on osoitettu sellaisille pysäkeille ja asemille, joita ympäröivä maankäyttö ei luo edellytyksiä tiheästi liikennöitävälle joukkoliikenteelle tai pääosa asutuksesta ei sijaitse kävelyetäisyydellä. Tältä osin liitekartta ei perusteluiltaan ole Helsingissä ristiriidaton. Pikemminkin liityntäpysäköintipaikojen oikeusvaikutteisuukselle Helsingissä ei vaikuta olevan riittäviä perusteluja.

Uuden Porvoontien nykyinen linjaus on osoitettu kaavaluonnoksessa maakunnallisen tien merkinnällä. Tie tulee esittää kuten Östersundomin maakuntakaavassa, jossa se on merkitty seututieksi, sen sijainti on pohjoisempänä ja se on sijainniltaan ohjeellinen. Myös Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa ”seudullisen tieyhteyden osana toimiva pääkatu” on linjattu uuteen paikkaan. Uusi pääkatu ja nykyinen Uusi Porvoontie on jatkossa tarkoitus toteuttaa rakennettavan kaupunkiympäristön osana ja sitä palvelevana pääkatuna. Östersundomin alueella maakunnallisen tien määräykset rajoittavat tarpeettomasti toimivan kaupunkimaisen ympäristön toteutumismahdollisuuksia.

Liikennetunneli: Liikenneväylän katkoviivamerkintä osoittaa ohjeellisen linjauksen. Lentoradan merkintä tulisi muuttaa liikennetunnelista liikenneväylän katkoviivamerkintään, joka osoittaa ohjeellisen linjauksen. Kehittämisperiaatemerkinnällä osoitetaan liikenneväylän ohjeellinen linjaus silloin, kun väylän tarkka sijainti on ratkaisematta.

Liikennealue, satama / Liikennealue, lentoasema: Suunnittelumääräykset koskien sataman ja lentoaseman toiminta-/kehittämisedellytysten turvaamista sekä toisaalta toiminnan suunnittelua siten, että melu- ja muut ympäristöhäiriöt olisivat mahdollisimman vähäiset, tulisi käsitellä yhtenäisesti ja molemmat näkökohdat huomioon ottaen kummankin alueen osalta.

Tallinnan tunnelin vaihtoehtoinen ohjeellinen linjaus: Kuvauksen mukaan Tallinna-tunnelin vaihtoehtoinen ohjeellinen linjaus kuvaa Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Tallinnan lentoaseman välisen tunnelin vaihtoehtoisia ohjeellisia linjauksia. Määräyksen mukaan tunnelin tarkka sijainti määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Maakuntakaavan ohjaavuuden kannalta on keskeistä, että osoitetut kaava-merkinnät ja -määräykset ovat yksiselitteisiä. Kaavaan ei ole perusteltua esittää useampaa vaihtoehtoista linjausta, jotka edellyttävät varautumisen esimerkiksi kolmeen maanalaiseen linjaukseen Helsingin alueella. Erityisen tärkeää on osoittaa tunnelin tarkoituksenmukainen kytkeytyminen valtakunnalliseen ja seudulliseen järjestelmään. Kansainvälisten, valtakunnallisten ja seudullisten järjestelmien tulee muodostaa yhtenäinen toiminnallinen kokonaisuus, jossa eri järjestelmät tukevat toisiaan optimaalisella tavalla. Useamman tunnelilinjauksen merkitseminen maakuntakaavaan heikentää tunnelihankkeen uskottavuutta myös kansainvälisestä näkökulmasta ja voi vaikeuttaa rahoituksen saamista hankkeelle.

Tallinnan tunnelin valitulla linjauksella on vaikutuksia maankäytön ja toimintojen kehittämiseen sekä aluetalouteen. Tunnelin strateginen merkitys ei kohdistu vain pääkaupunkiseudulle, vaan koskee koko Suomea. Tunnelin merkitys osana kansainvälistä yhteysverkostoa on keskeinen, ja se tulee kytkeä seudun olemassa olevan liikennejärjestelmän solmupisteisiin (Helsingin päärautatieasema, Pasila, Lentoasema). Näin voidaan varmistaa hyvät vaihtoyhteydet olemassa oleviin ja suunniteltuihin ratoihin (metro, rantarata, päärata, Pisara, Lentorata, raitiotiet). Helsingin päärautatieaseman ja Pasilan kautta kulkevasta linjauksesta on tehty riittävät selvitykset kaikilla suunnittelutasoilla, jotta linjausvaihtoehto maakuntakaavaehdotukseen voidaan tehdä (TEN-T, kansallinen, seudullinen ja paikallinen). Jos uusi yhteys ei tavoita olemassa olevia liikennejärjestelmän solmupisteitä, myös sen hyödynnettävyys koko Suomen kannalta jää kyseenalaiseksi. Lisäksi Helsinki–Tallinna -kaksoispääkaupunkitoiminnallisuus jää saavuttamatta, esimerkiksi matkailupotentiaalin hyödyntämisen näkökulmasta. Myös agglomeraatio- eli kasautumisetujen hyödyntämisen näkökulmasta on olennaista, että tunneli kulkee Suomen merkittävimpien työpaikkakeskittymien eli Helsingin keskustan ja Pasilan kautta.

Luonnoksessa esitetyn kaltaiset vaihtoehtoiset tunnelilinjaukset edellyttäisivät Helsingin alueella varautumista kolmeen maanalaiseen ratatunneliin, mikä ei käytännössä ole mahdollista. Kaupunkirakenteen tiivistyessä ja kaupungin kasvaessa uuden rakentamisen myötä syntyy tarve sijoittaa maan alle lisää toimintoja. Näiden tilavarausten toteuttamisen mahdollistamiseksi on Helsingissä tehty pitkäjänteistä maanalaisen tilojen tilavaraussuunnittelua. Helsinkiin on laadittu maanalainen yleiskaava ja uusi maanalainen yleiskaava on valmisteilla. Radan suju-

va liikennöinti edellyttää jouhevaa ratageometriaa. Optimaalisen rata-tunneligeometrian etsiminen edellyttää mm. olemassa olevien maanalaisten tilojen ja tiedossa olevien maanalaisten tilavarausten huomiointia.

Tilanteessa, jossa uusia maanalaisia tilavarauksia tulee jatkuvasti Helsingin alueelle, joudutaan käytännössä tekemään ratatunnelia varten tiettyyn sijaintiin ja korkotasoihin sidottu varaus, mikäli hyvin liikennöitävän ratalinjan toteutettavuus tulevaisuudessa halutaan varmistaa. Jos Helsingissä jouduttaisiin varautumaan johonkin muuhun kuin keskustan kautta kulkevaan ratatunneliinjoukseen, syntyisi merkittäviä ristiriitoja muiden maanalaisten tilatarpeiden kanssa. Yksi ristiriita syntyy Pitkälän vedenpuhdistuslaitoksen tarvittavan maanalaisen laajennuksen kanssa. Myös mikäli päädyttäisiin ratkaisuun, jossa maakuntakaavaehdotukseen sisällytettäisiin kuitenkin kolme eri linjausta, estäisivät ne voimassaoloaikanaan muun maanalaisen rakentamisen niiden läheisyydessä. Edellä mainituista syistä useiden vaihtoehtoisten linjausten esittäminen kaavakartalla ei ole mahdollista. Vaihtoehtoiset linjat tulevat poistaa kaavakartalta ja merkitä maakuntakaavaehdotukseen vain yksi Helsingin keskustan ja Pasilan kautta kulkeva linjaus.

Kauppa

Kaupan näkökulmasta merkittävin muutos Helsingin seudun vaihekaavassa Helsingin osalta ovat keskustojen ulkopuoliset kaupan alueet. Östersundomin Sakarinmäen aluetta lukuun ottamatta näitä ei ole kaavaluonnoksessa enää rajattu tilaa vaativan kaupan toimialoille, kuten aikaisemmin, vaan niillä sallitaan kaikkia kaupan laatuja. Seudullisesta näkökulmasta nämä alueet sijaitsevat keskeisillä alueilla ja ovat seudullisessa mittakaavassa hyvin saavutettavissa.

Alueille osoitettuja vähittäiskaupan ylärajoja on nostettu johtuen muutoksesta sallia näillä alueilla myös keskustamaista kauppaa. Tämä muutos merkitsee, että kuntakaavoituksessa on olennaista arvioida näitä keskustojen ulkopuolisia kaupan alueita arkiasioinnin osalta paikallisen kävelysaavutettavuuden näkökulmasta sekä lähialueen asukkaiden luoman kysynnän näkökulmasta. Samoin keskustamaisen kaupan sijoittumisen osalta on kuntakaavoituksessa arvioitava näiden alueiden kehittämisen vaikutuksia erityisesti lähikeskustoihin, vaikka maakuntakaavatyössä seudullisesti merkittävien keskustojen näkökulma on keskeisin. Maakuntakaavan vaikutusarvioinnissa on huomioitu keskustojen ulkopuolisten kaupan alueiden muutoksia vain seudullisesti merkittäviin keskuksiin, ei pienempiin keskustoihin tai asuinalueiden palveluihin.

Maakuntakaavassa on tärkeää huolehtia, että kaupan ratkaisu ei heikennä mahdollisuuksia kaavan tavoitteiden toteuttamiseen, ja varmis-

taa, että mahdollisesti lisääntyvän liikenteen negatiiviset ulkoisvaikutukset on mahdollista kompensoida muilla toimenpiteillä. Kaupan ratkaisun tulee mahdollistaa Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteiden mukaisen sekoittuneen kaupunkirakenteen toteuttaminen Helsingissä. Kaavassa laaturajoittamattoman kaupan alueelle esitetty rakennuksen koon rajoittaminen (max. 30 000 k-m²) tulisi poistaa, sillä kaupunkirakenteen näkökulmasta rakennuksen kerrosalamäärä ei ole keskeisin tekijä, vaan se, minkälaista kaupunkia rakennus ympärilleen synnyttää.

Seudun ydinkeskustan rajausta noudatetaan Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteita. Seudullisesti merkittäviä keskustoja on Helsingin osalta merkitty enemmän kuin nyt voimassa olevassa kaavassa. Viikki, Kontula ja Vuosaari on lisätty seudullisesti merkittäviksi keskustoiksi.

Viherrakenne

Kaavaluonnoksessa on hyvin tunnistettu viherrakenteen jatkuvuuden tarve. Koska maakuntakaavaluonnoksen ja Helsingin yleiskaavan tavoitevuodet ovat samat, ei maakuntakaavan viherrakennetta tule osoittaa Helsingin alueella tarkemmin kuin Helsingin uusi yleiskaava osoittaa. Helsingin yleiskaavan toteuttaminen edellyttää kaupunkirakenteen ja viherrakenteen yhteensovittamista. Maakuntakaavan tavoitteet on otettu huomioon Helsingin uuden yleiskaavan viherrakenteessa. Viheraluemerkintöjen siirtäminen sellaisinaan selvästi tarkemman mittakaavan Uudenmaan IV-vaihemaakuntakaavasta ei ole perusteltua eikä linjassa kaavan strategisuuksi asetettujen tavoitteiden kanssa. Merkintöjen siirtäminen sellaisinaan Östersundomin alueen 2. vaihemaakuntakaavasta ei myöskään ole perusteltua johtuen kaavojen erilaisesta aikajänteestä. Tämä koskee erityisesti Sipoonkorven ja Mustavuoren välistä viheryhteyttä, jossa maakuntakaavan tulisi noudattaa Östersundomin yhteisen yleiskaavan ratkaisua. Maakuntakaavan virkistysalueiden esittämisen tapa on huomattavan tarkka mm. Keskuspuiston ja Tuomarinkylänkartanon osalta ja Östersundomin alueella. Meilahden, Kaitalahden, Yliskylän ja Iso-Huopalahden kohteet voitaisiin esittää esitystarkkuuden puitteissa taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen määräyksellä ja yleisillä määräyksillä.

Seudun viherkehän tavoitteet ovat perusteltuja. Erityisesti virkistysverkon seudullista jatkuvuutta on koko seudun vetovoiman kannalta tärkeänä.

Arvokkaiden ominaispiirteiden, luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristöjen huomioon ottamisesta määrätään kaavan yleisissä suunnittelu-määräyksissä. Tämä on hyvä asia, koska Helsingin alueella on runsaasti pienialaisia arvokkaita kohteita. Lisäksi määrätään, että riittävät virkistysmahdollisuudet sekä yhteydet seudullisille virkistysalueille on

turvattava. Seudulle jatkuva viher- ja virkistysverkosto on tärkeä tiivistyvässä kaupunkirakenteessa. Paikallisten virkistysalueiden ja rantojen kytkeytyminen laajempiin kokonaisuuksiin määrätään taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen suunnittelumääräyksissä, mitä pidetään hyvänä.

Virkistyskäytön kohdealueet: Maakuntakaavaan nostetut virkistyskohdealueet (Pikku Niinisaari, Seurasaari, Mustikkamaa, Korkeasaari, Iso-Leikosaari, Vasikkasaari, Itäinen ja Läntinen Pihlajasaari, Rastila-Ramsinniemi, Harakka ja Mustasaari) ovat Helsingin yleiskaavan mukaisia merellisen virkistys- ja matkailun alueita, mutta Helsingin saariston virkistyskäytön painopisteet ovat Helsingin yleiskaavan ja merellisen strategian mukaan seuraavissa kohteissa: Isosaari, Vallisaari, Kuninkaansaari, Vasikkasaari, Suomenlinna ja Pihlajasaari. Villinki ja Itä-Villinki ovat myös jatkossa kehittämiskohteita. Koska kaavan aikajänne on pitkä, uusien kohteiden esittäminen nykytilanteen lisäksi on perusteltua. Rastila-Ramsinniemi ei ole kohdealueen määritelmän mukainen muista erillään sijaitseva alue. Alueella riittää viheryhteysmerkintä.

Viheryhteystarve osoittaa maakunnallisesta ekologisesta ja virkistysverkostosta ne yhteystarpeet, jotka edellyttävät muusta maankäytöstä johtuvaa yhteensovittamista. Kaavassa seudulle jatkuvaksi osoitetut viheryhteystarpeet ovat hyviä ja ne on otettu huomioon Helsingin yleiskaavassa. Östersundomin viheryhteyksiä on tarkistettava Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukaisiksi ja mahdollistettava yleiskaavan mukaisen maankäytön toteutuminen.

Saariston ja merellisen alueen kehittämistä ohjaavat määräykset sisältyvät maakuntakaavan yleisiin suunnittelumääräyksiin ja joitakin saaria on osoitettu virkistyskohdealueiksi. Lisäksi on osoitettu veneilyn runkoväylä ja laivaväylät. Merellisen alueen kehittämisen tavoitteet eivät ilmene tarpeeksi kaavakartalla eikä aineistosta. Merellisyyden korostaminen ja Helsingin edustan saariston avaaminen virkistyskäyttöön on osa Helsingin strategiaa. Helsingin saariston kehittämisen painopisteet ovat Helsingin edustan saaristossa ja Itäisessä saaristossa. Merelliset kohteet tulisi päivittää vastaamaan Helsingin yleiskaavaa myös puolustusvoimien saarten osalta. Puolustusvoimien saarten osalla on käynnissä jo asemakaavoitus. Esim. Isosaaren EP/U-merkintä tulisi muuttaa vastaamaan Helsingin yleiskaavan merkintää.

Maakuntakaavan suojelualueet: Maakuntakaavan ekologinen verkosto on osoitettu viheryhteysmerkinnällä ja yli 5 hehtaarin laajuiset suojelualueet on osoitettu kaavassa tarkasti. Helsingin yleiskaavan osalta on osoitettu nykyiset luonnonsuojelualueet ja Helsingin luonnonsuojeluohjelman ja yleiskaavan suojeltavaksi tarkoitetut alueet. Natura-alueita koskeva määräys sisältyy yleisiin suunnittelumääräyksiin.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kuninkaansaari ja Vallisaari Helsingin edustalla on osoitettu maakunta-kaavaluonnoksessa samalla suojelumerkinnällä kuin luonnonsuojelualueet. Helsingin yleiskaavassa ne ovat merellisen virkistykseen ja matkailun alueita. Nämä kohteet olisi perusteltua merkitä myös virkistyskäytön kohdealueiksi, sillä ne ovat avautumassa virkistyskäytön saariksi ja niissä on asemakaavoitus vireillä. Asemakaavoituksessa ja sen kanssa rinnan edenneessä luonnonsuojelulain mukaisen rauhoituspäätöksen valmistelussa on huomioitu alueen luontoarvot ja alueelle esitetään merkittävän virkistyskäytön mahdollistavia luonnonsuojelualueita.

Kaavaluonnoksessa on osoitettu luonnonsuojelualueita jo tehtyjen päätösten ja Uudenmaan liiton luontoselvitysten pohjalta. Östersundomiin on ehdotettu yhtä uutta suojelualuetta, Immersbackan läntistä metsää. Alue on Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa pääosin virkistysaluetta, mikä merkitsee mahdollisuutta sekä ulkoilu- että liikunta- ja puistoalueeksi. Osa rajatusta metsäalueesta on merkitty rakentamista sallivilla merkinnöillä. Helsingissä sijaisevien ja Helsingin kaupungin omissa muissa kunnissa sijaitsevien alueiden osalta on hyvä käydä neuvottelut kaavatilanteesta ja maanomistajan tavoitteista.

Helsingin ulkokunnissa sijaitsevista alueista merkittävin uusi luonnonsuojelualue-ehdotus on Kauhalan ulkoilualueelle sijoittuva 204 hehtaarin alue Kauhalan metsät ja suot. Outamon alueen rajaukset ja kaavamerkinnot tulee tarkistaa yhdessä Helsingin kaupungin kanssa.

Tuulivoiman tuotantoon soveltuva alue: Tuulivoiman osalta kaavassa esitetään maakunnallisesti merkittävät tuulivoiman alueet. Selostuksessa mainitaan myös kokoluokaltaan pienemmät, alle 10 tuulivoimalan kokonaisuudet merkittäväksi keinoksi kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen. Energiantuotannon muutostarpeen näkökulmasta olisi perusteltua, että maakuntakaava toimisi tuulivoimarakentamisen suhteen entistä proaktiivisemmin.

Östersundom

On tärkeää, että maakuntakaava mahdollistaa Östersundomin yhteisen yleiskaavan toteuttamisen.

Ottaen huomioon Östersundomin maakuntakaavan (2035) ja Uusimaa 2050-kaavan eri tavoitevuodet tulee virkistysalueiden rajaukset Länsisalmen ympärillä sekä Länsisalmen taajama-alueella muuttaa Östersundomin yleiskaavan mukaisiksi.

Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa ja Östersundomin alueen 2. vaihemaakuntakaavassa esitetyt työpaikka-alueet tulee voida toteuttaa raideyhteydestä (metro) riippumatta. Uudenmaan maakuntakaavaluon-

noksessa alueet on osoitettu uuteen raideliikenteeseen tukeutuvina taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeinä, joiden toteuttaminen on sidottu uuden raideliikenneyhteyden ja aseman sitovaan toteuttamispäätökseen. Länsisalmen elinkeinotoiminnan alue on ilman merkintää valkoisena.

Luonnoksessa on Östersundomin maakuntakaavasta poiketen esitetty valkoisella yleiskaavan keskeisiä rakentamisalueita aivan Östersundomiin suunnitellun metroaseman eteläpuolella. Östersundomin maakuntakaavaan verrattuna myös Landbon ja Puroniityn alueiden pohjoisosissa on muutettu taajama-alueen rajausta jättämällä osia valkoiseksi. Taajama-alueet tulee esittää niin kuin ne ovat Östersundomin maakuntakaavassa.

Viheryhteystarve-merkintä tulee jättää pois Uuden Porvoontien suuntaiselta osuudelta.

Maakuntakaavaratkaisun tulee mahdollistaa maa-aineksen otto- ja käsittelyalue Östersundomin Hältinbergetiin.

Tekninen huolto

Suunniteltu voimajohto: Helsingin kaupungin, Fingrid Oyj:n ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa on parhaillaan käynnissä Länsimäki-Viihkinmäki 400 kV:n sähkömaakaapelin yhteissuunnittelu. Johtokäytävälle on vielä useita vaihtoehtoja, ja parhaillaan selvitetään, millaisilla suunnitelmilla, viranomaispäätöksillä, vaikutusarvioinneilla ja vuorovaikutuksella johtokäytävä voidaan sijoittaa herkkään ympäristöönsä. Suunnittelumääräys tulisi muuttaa muotoon: Voimajohdon sijainti ja tekninen toteutus tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja viranomaismenettelyissä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata linjauksen toteuttamismahdollisuudet.

Maakaasun runkoputki: Helsingin kaupungin ja Gasum Oy:n kesken on suunniteltu Helsinkiä halkovan korkeapaineisen kaasuputken siirtämistä Malmilla ja Oulunkylässä. Tarkoituksena on vapauttaa putken varaa-maa maapinta-alaa Helsingin uuden yleiskaavan osoittamaan kaupunkirakentamiseen. Vastaavia tarpeita kaasuputken siirtämiseen voi olla tulossa myös jatkossa. Maakuntakaavan suunnittelumääräystä ehdotetaan muutettavaksi muotoon: Korkeapaineisen maakaasun siirtoputken sijainti ja tekninen toteutus tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja viranomaismenettelyissä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata linjauksen toteuttamismahdollisuudet.

Raakavesitunneli: Pitkälän ja Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitosten välinen, seudullista vedenhankintaa ja -jakelua tulevaisuudessa palveleva vesitunneli tulisi osoittaa Helsingin alueella olevalla v-merkin-

nällä. Merkinnän kuvausta tulisi täydentää kyseisen johtovälin nimellä, sillä se ei ole osa Päijänne-tunnelia. Tunnelille ei toistaiseksi ole määritetty suunnittelumääräyksessä kerrottua, Päijänne-tunnelin tyyppistä suojavyöhykettä.

Runkovesijohto: Maakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu viivamerkinällä runkovesijohto Helsingistä Porvooseen. Vaihtoehtoisia sijainteja siirtovesijohdolle on useita, ml. meren kautta kulkeva linjaus. Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa Helsinki-Porvoo siirtovesijohto on osoitettu yhteystarvemerkinällä. Maakuntakaavassa merkintä tulee muuttaa siirtovesijohdon yhteystarpeeksi.

Jätevesitunneli: Purkutunnelin merkintää kartalla ehdotetaan tarkistettavaksi. Todellisuudessa olemassa oleva tunneli jatkuu nyt esitettyä etelämmäksi. Kaavaluonnoksessa ei ole osoitettu Östersundomin jätevedenpuhdistamon tulo- ja purkutunneleita, joiden osoittamista tulisi harkita.

Teknisen huollon tunneli: Suunniteltavat uudet ylikunnalliset merkittävät maanalaiset teknisen huollon tunnelit tulisi merkitä karttaan. Tunnelien toteutettavuuden varmistaminen edellyttää kuntarajat ylittävää pitkäjänteistä maanalaisten tilojen tilavaraussuunnittelua.

Yhdyskuntateknisen huollon alue: ET-merkinnän piiriin tulisi ottaa myös Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen suunnitellun maanalaisen ja seutua palvelevan laajennuksen merkintä. Maanalaisen vedenpuhdistuslaitoksen sijoituspaikkaan vaikuttavat mm. korkeustasot, alueen kallio-olosuhteet ja laitoksen tarvitsemat yhteydet. Merkinnän kuvaus tulisi päivittää koskemaan myös tätä laitosta. Suunnittelumääräys voi pysyä ennallaan. Kaavaluonnoksessa Östersundomin jätevedenpuhdistamo osoitetaan ET-kohdemerkinnällä Porvoonväylän pohjoispuolelle. Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa jätevedenpuhdistamo on osoitettu aluevarauksena kallioalueelle, joka sijoittuu Porvoonväylän pohjois- ja eteläpuolelle. Maakuntakaavan kaavamerkinän tulee mahdollistaa toteuttaminen väylän molemmille puolille.

Puolustusvoimien melualue, lentomelualueet ja lentoliikenteen laskeutumisyvyöhyke: Melualueiden osalta tulisi tehdä informaatiotyyppinen merkintä, johon ei sisälly ehdottomia rakentamisrajoituksia eikä epäselviä jatkosuunnittelumääräyksiä. Kaavan laatimisajankohtana käytävissä olevat melualueet voidaan esittää lähdeviitteineen osana kaavan selvitysaineistoa.

Käsittely

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Poistetaan kohdan Viherrakenne ensimmäisestä

03.12.2018

kappaleesta kaksi viimeistä virkettä: "Maakuntakaavan virkistysalueiden esittämisen tapa on huomattavan tarkka mm. Keskuspuiston ja Tuomarinkylänkartanon osalta ja Östersundomin alueella. Meilahden, Kaitalahden, Yliskylän ja Iso-Huopalahden kohteet voitaisiin esittää esitystarkkuuden puitteissa taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen määräyksellä ja yleisillä määräyksillä."

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 10

Otso Kivekäs, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 5

Paavo Arhinmäki, Marcus Rantala, Suldaan Said Ahmed, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 5.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindèn, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 8.10.2018, Uudenmaan liitto (suomi)
- 2 Kaavakartta, Uusimaa-kaavan luonnos
- 3 Oikeusvaikutteinen liitekartta, Uusimaa-kaavan luonnos
- 4 Merkinnät ja määräykset, Uusimaa-kaavan luonnos
- 5 Selostus, Uusimaa-kaavan luonnos
- 6 Selostuksen liitekartat, Uusimaa-kaavan luonnos
- 7 Liiteaineistot 1, viheryhdydet, Uusimaa-kaavan luonnos
- 8 Liiteaineistot 2, suojelualueet, Uusimaa-kaavan luonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan liitto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan liitto pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Uusimaa-kaava 2050 luonnoksesta. Lausuntoa on pyydetty 30.11.2018 mennessä. Lausunnon antamiselle varattua määräaikaa on pidennetty 4.12.2018 asti.

Uusimaa-kaava 2050 luonnos

Uusimaa-kaava on laadittu koko Uudenmaan alueelle ja sen aikatahtain on vuodessa 2050. Kaava muodostuu kolmesta maakuntakaavasta, jotka laaditaan Helsingin seudulle, Itä-Uudellemaalle ja Länsi-Uudellemaalle. Tätä kolmesta eri kaavasta muodostuvaa kokonaisuutta kutsutaan nimellä Uusimaa-kaava 2050. Valmisteluvaiheessa Uusimaa-kaavaan kuului myös Uudenmaan rakennekaava, josta myös Helsingin kaupunki lausui keväällä 2018. Annetun palautteen perusteella rakennekaava muutettiin rakennesuunnitelmaksi eikä sillä ole enää maakuntakaavojen tapaan oikeusvaikutuksia.

Uusimaa-kaavan 2050 laadintaa ohjaavat päätavoitteet ovat kasvun kestävä ohjaaminen ja alueiden välinen tasapaino, ilmastonmuutokseen vastaaminen sekä luonnon ja luonnonvarojen kestävä käyttö, hyvinvoinnin ja vetovoimaisuuden lisääminen sekä kestävä kilpailukyky. Näitä päätavoitteita tarkentavat alatavoitteet, kaavan suunnitteluperiaatteet sekä kunkin seudun vaihekaavan omat erityiskysymykset. Tavoitteet, suunnitteluperiaatteet ja erityiskysymykset on muodostettu yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Kaavakartan merkintöihin liittyy kaavamääräyksiä ja lisäksi on yleiset suunnittelumääräykset. Yleisissä suunnittelumääräyksissä todetaan, että maakuntakaava on yleispiirteinen ja merkinnät ovat yleispiirteisiä. Maakuntakaavan aluerajauksia ei voi tulkita sellaisenaan. Uusimaa-kaavassa 2050 käytetään aluevaraus-, kohde- ja viiva-, ominaisuus- sekä kehittämisperiaatemarkintöjä, joista annetaan määräykset ja tulkintaohjeet.

Luonnosvaiheen aineisto koostuu Uudenmaan rakennesuunnitelmasta sekä seutujen vaihemaakunta-kaavojen luonnoksista, joihin kuuluvat kaavakartat, merkinnät ja määräykset sekä tämä kaavaselostus liitekarttoineen. Lausunnonantajilla ja osallisilla on mahdollisuus antaa pa-

lautetta myös muista luonnosvaiheen taustaselvityksistä. Helsingin kaupunginhallitus lausui Uudenmaan liitolle kaavan valmisteluaineistosta 16.4.2018.

Saadut lausunnot

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Esitys on pääosin kaupunkiympäristölautakunnan lausunnon mukainen, kuitenkin niin, että siinä on Helsingin keskustatoimintojen merkintää koskien viitattu Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteiden huomioon ottamiseen ja liikenteen osalta painotettu pääkaupunkiseudun liikenneyhteyksiä seutua laajempaa valtakunnallista ja kansainvälistä merkitystä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindèn, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 8.10.2018, Uudenmaan liitto (suomi)
- 2 Kaavakartta, Uusimaa-kaavan luonnos
- 3 Oikeusvaikutteinen liitekartta, Uusimaa-kaavan luonnos
- 4 Merkinnät ja määräykset, Uusimaa-kaavan luonnos
- 5 Selostus, Uusimaa-kaavan luonnos
- 6 Selostuksen liitekartat, Uusimaa-kaavan luonnos
- 7 Liiteaineistot 1, viheryhteydet, Uusimaa-kaavan luonnos
- 8 Liiteaineistot 2, suojelualueet, Uusimaa-kaavan luonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Uudenmaan liitto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.04.2018 § 219

09.04.2018 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Timo Linden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 13.11.2018 § 564

HEL 2017-001704 T 10 03 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle Uusimaa-kaava 2050 luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Uusimaa-kaava 2050 on siirtynyt aiempaa strategisempaan suuntaan ja vastaa monilta osin aiempia maakuntakaavoja paremmin muuttuvan toimintaympäristön aiheuttamiin vaatimuksiin. Uudenmaan liiton mukaan Uusimaa-kaavasta on tarkoitus luoda muuttuvaan toimintaympäristöön sopiva työkalu. Uusi strategisempi ote on välttämätön.

Maakuntakaava pyrkii hiilineutraaliin Uusimaahan vuoteen 2035 mennessä. Tavoite on yhdenmukainen Helsingin kaupungin hiilineutraaliustavoitteen kanssa ja luo osaltaan raamit maakunnan yhdyskuntarakenteen kehitykselle. Kaava on luonteeltaan mahdollistava. Yleismääräyksissä todetaan, että kaikessa alueidenkäytön suunnittelussa tulee edistää ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja.

Uuden maakuntakaavan suunnittelu on ollut rinnakkainen prosessi seudun MAL 2019 -suunnitelman laadinnan kanssa. Vuorovaikutus kaavan valmistelussa on ollut monipuolista ja hyvää. On tärkeää, että myös kaavan jatkovalmistelussa käydään aktiivista dialogia seudun toimijoiden ja erityisesti Helsingin kanssa. Kaavassa on hyvin tunnistettu Helsingin seudun erityiskysymykset ja huomioitu seudun kehittämistarpeet. Maakuntakaava luo edellytykset asuntotuotannon sekä palvelu- ja elinkeinotoiminnan merkittävälle kasvulle, ohjaa seudun kasvua keskuksiin ja raideliikenteen vyöhykkeelle, parantaa verkostomaisen joukkoliikenteen kehittämisedellytyksiä ja turvaa seudun vetovoimaisuuden ekosysteempipalvelujen, virkistys- ja kulttuuriympäristöjen osalta.

Kaavakartan merkintöihin liittyy määräyksiä, minkä lisäksi on yleisiä koko maakuntaa koskevia suunnittelumääräyksiä. Yleisissä suunnittelumääräyksissä todetaan, että maakuntakaava on yleispiirteinen ja merkinnät ovat yleispiirteisiä. Maakuntakaavan aluerajauksia ei voi tulkita sellaisenaan. Kaavassa käytetään aluevaraus-, kohde- ja viiva-, omi-

naisuus- sekä kehittämisperiaatemerkitöjä, joista annetaan määräykset ja tulkintaohjeet.

Kaavan esitystarkkuus on pääosin hyvä joitakin merkintöjä lukuun ottamatta. Joissakin kohdissa maakuntakaavaluonnos on esitystavaltaan tarkempi kuin Helsingin yleiskaava, mikä ei ole tarkoituksenmukaista eikä perusteltua.

Kaavaratkaisussa Helsingin kantakaupunki on merkitty laajana ympyränä ja osoitettu keskustatoimintojen alueeksi ja valtakunnakeskukseksi. Esitystapa kuvaa hyvin laajentuvan kantakaupungin merkitystä. Ympyrän tulee kuitenkin ulottua vielä laajemmalle kohti Kehä I:tä, jotta viesti olisi yhdenmukainen Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteiden kanssa. Muilta osin Helsingin alue on osoitettu pääosin taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeksi tai pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeeksi, jolle tulee osoittaa muuta taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tehokkaammin rakennettavat taajama- ja keskustatoimintojen alueet. Esitetyt merkinnät ovat yhdenmukaiset Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteiden kanssa ja korostavat raideliikenteeseen tukeutuvan uuden maankäytön seudullista merkitystä. Alueiden tiivistäminen tukee sekä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä, asukkaiden hyvinvointia palvelujen saatavuuden ja monipuolisuuden kautta että kuntatalouden suotuisaa kehitystä. Kestävän kasvun alueille rakentamista ohjaava kaavaratkaisu parantaa Uudenmaan kilpailuetua tukemalla keskittymähakuisten toimialojen toimintaedellytyksiä tiivistämisen kautta.

Liikenteen suunnitteluperiaatteet ovat kannatettavia ja linjassa Helsingin uuden yleiskaavan ja seudun MAL 2019 –suunnitelman kanssa. Liikenteen merkinnät ovat pääosin hyvin perusteltuja. Valtakunnallisesti merkittävä tieverkko rajautuu Kehä III:een ja maakunnallisesti merkittävä tieverkko Kehä I:een. Kehä I:n sisäpuolelle jatkuvat sisääntulotiet on merkitty tavara- ja linja-autoliikenteen yhteystarvemuolilla. Eritasoliittymiä ei esitetä, vaan liittymien toteuttamista ohjataan sanallisilla määräyksillä. Kaavakartalla on osoitettu rautatiet ja metro sekä niiden laajennukset, Helsingissä merkittävimpinä Östersundomin metro, Pisararata ja Lentorata sekä Tallinnan tunneli. Liikenneverkko perustuu MAL-suunnitelmassa muodostettuun liikenneverkkoon, jota on täydennetty vuoden 2030 jälkeen toteutettavilla ja valtakunnallisesti merkittävillä liikennehankkeilla. Esimerkiksi pikaraitiotie tai pyöräilyn runkoyhteyksiä ei ole esitetty kaavakartalla, mikä on perusteltua kaavan strategisuus huomioon ottaen.

Kaupun ratkaisun kannalta oleellista on Helsingin osalta seudun ydin-keskustan ja muiden keskusta-alueiden sijainti ja rajaukset. Seudullisesti merkittäviä keskustoja on Helsingin osalta merkitty enemmän kuin nyt voimassa olevassa maakuntakaavassa, sillä Viikki, Kontula ja Vuo-

saari ja Östersundomin osalta Sakarinmäki on lisätty seudullisesti merkittäviksi keskustoiksi. Seudullisesti merkittävää kauppaa voidaan sijoittaa keskustatoimintojen alueille ilman mitoitusta tai laadun rajoitusta.

Tarkennustarpeet maakuntakaavan sisältöön

On erittäin tärkeää, että maakuntakaavan merkinnät eivät ole ristiriidassa Helsingin uuden yleiskaavan tai Östersundomin yhteisen yleiskaavan merkintöjen kanssa. Maakuntakaavan merkintöjen tulee mahdollistaa em. yleiskaavojen mukaisen maankäytön toteuttaminen.

Yleisten suunnittelumääräysten ensimmäisen kappaleen lause on erityisen tärkeä: "maakuntakaavan merkinnät ovat yleispiirteisiä. Alueidenkäytön ratkaisujen tulee tarkentua yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa". Lukuohjeen kohtaan esitetään lisättäväksi seuraava lisäys: Päällekkäisten ja rinnakkaisten kaavamerkintöjen suunnittelumääräyksiä tulee tulkita ja toiminnot yhteen sovittaa siten, että merkintöjen osoittamat alueiden käytön periaatteet voivat toteutua kuntakaavoituksessa.

Tarkkojen aluevarausmerkintöjen siirtäminen strategiseen Uusimaakaavaan sellaisinaan selvästi tarkemman mittakaavan Uudenmaan IV-vaihemaakuntakaavasta ei ole johdonmukaista ottaen huomioon kaavan strategisuudelle asetetut tavoitteet. Helsingin uuden yleiskaavan mukainen tavoite kantakaupungin laajentamisesta tulee näkyä maakuntakaavassa selvemmin siten, että keskustatoimintoja kuvaava ympyrä on esitettyä laajempi ulottuen aina Kehä I:lle saakka.

Liikenne

Maakuntakaavan liikenteellinen ratkaisu on perusteltu ja hyvä. Esitystapa antaa hyvät lähtökohdat maankäytön ja liikenteen yhteensovittamiseen tähtäävälle jatkosuunnittelulle.

Kaavan keskeisenä tavoitteena on tukea kansainvälisen lento- ja meriliikenteen toiminta- ja kehittämisedellytyksiä turvaamalla Helsinki–Vantaan lentoaseman ja kansainvälisesti merkittävien satamien sekä logistiikka-alueiden yhteydet ja alueidenkäytölliset tarpeet. Helsinki varmistaa tarkemmassa suunnittelussa satamien toimivat yhteydet sekä tie-että katuverkolla, ja Helsingissä on tätä varten on tehty tiivistä yhteistyötä Helsingin sataman ja muiden kaupungin toimijoiden kesken.

Aikaisemmissa maakuntakaavoissa osa joukkoliikenteen vaihtopaikoista ja liityntäpysäköintipaikoista esitettiin oikeusvaikutteisina pääkartalla; nyt ne on merkitty erillisellä liitekartalla. Liitekartasta L2 puuttuvat seuraavat joukkoliikenteen vaihtopaikkamerkinnot:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

03.12.2018

- Vuosaaren keskus (Jokeri 2/Vuosaaren metro)
- Mellunmäki (Vantaan ratikka/metro)
- Pisara -radan asemat Hakaniemi ja Töölö

Helsingissä on osoitettu liityntäpysäköintiä oikeusvaikutteisella liitekartalla Sakarinmäkeen, Itäkeskukseen, Puotilaan, Mellunmäkeen, Puistolaan sekä Valimoon. Selostuksen mukaan liityntäpysäköintiä on osoitettu sellaisille pysäkeille ja asemille, joita ympäröivä maankäyttö ei luo edellytyksiä tiheästi liikennöitävälle joukkoliikenteelle tai pääosa asutuksesta ei sijaitse kävelyetäisyydellä. Tältä osin liitekartta ei perustellultaan ole Helsingissä täysin ristiriidaton. Tulee harkita, onko liityntäpysäköintipaikkojen oikeusvaikutteisuukselle Helsingissä perusteluja.

Uuden Porvoontien nykyinen linjaus on osoitettu kaavaluonnoksessa maakunnallisen tien merkinnällä. Tie tulisi esittää kuten Östersundomin maakuntakaavassa, jossa se on merkitty seututieksi, sen sijainti on pohjoisempaa ja se on sijainniltaan ohjeellinen. Myös Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa ”seudullisen tieyhteyden osana toimiva pääkatu” on linjattu uuteen paikkaan. Uusi pääkatu ja nykyinen Uusi Porvoontie on jatkossa tarkoitus toteuttaa rakennettavan kaupunkiympäristön osana ja sitä palvelevana pääkatuna. Östersundomin alueella maakunnallisen tien määräykset rajoittavat tarpeettomasti toimivan kaupunkimaisen ympäristön toteutumismahdollisuuksia.

Liikennetunneli: Liikenneväylän katkoviivamerkintä osoittaa ohjeellisen linjauksen. Ehdotetaan Lentoradan merkintä muutettavaksi liikennetunnelista liikenneväylän katkoviivamerkintään, joka osoittaa ohjeellisen linjauksen. Kehittämisperiaatemerkinnällä osoitetaan liikenneväylän ohjeellinen linjaus silloin, kun väylän tarkka sijainti on ratkaisematta.

Liikennealue, satama / Liikennealue, lentoasema: Suunnittelumääräykset koskien sataman ja lentoaseman toiminta-/kehittämisedellytysten turvaamista sekä toisaalta toiminnan suunnittelua siten, että melu- ja muut ympäristöhäiriöt olisivat mahdollisimman vähäiset, olisi syytä käsitellä yhtenäisesti ja molemmat näkökohdat huomioon ottaen kummankin alueen osalta.

Tallinnan tunnelin vaihtoehtoinen ohjeellinen linjaus: Kuvauksen mukaan Tallinna-tunnelin vaihtoehtoinen ohjeellinen linjaus kuvaa Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Tallinnan lentoaseman välisen tunnelin vaihtoehtoisia ohjeellisia linjauksia. Määräyksen mukaan tunnelin tarkka sijainti määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Maakuntakaavan ohjaavuuden kannalta on keskeistä, että osoitetut kaavamerkinnot ja -määräykset ovat yksiselitteisiä. Kaavaan ei ole perusteltua esittää useampaa vaihtoehtoista linjausta, jotka edellyttävät varautumisen esimerkiksi kolmeen maanlaiseen linjaukseen Helsingin alu-

eella. Erityisen tärkeää on osoittaa tunnelin tarkoituksenmukainen kytkeytyminen valtakunnalliseen ja seudulliseen järjestelmään. Kansainvälisten, valtakunnallisten ja seudullisten järjestelmien tulee muodostaa yhtenäinen toiminnallinen kokonaisuus, jossa eri järjestelmät tukevat toisiaan optimaalisella tavalla. Useamman tunneliinjakuksen merkitseminen maakuntakaavaan heikentää koko tunnelihankkeen uskottavuutta myös kansainvälisestä näkökulmasta ja voi vaikeuttaa rahoituksen saamista hankkeelle.

Tallinnan tunnelin valitulla linjauksella on vaikutuksia maankäytön ja toimintojen kehittämiseen sekä aluetalouteen. Tunnelin strateginen merkitys ei kohdistu vain pääkaupunkiseudulle, vaan koskee koko Suomea. Tunnelin merkitys osana kansainvälistä yhteysverkostoa on keskeinen, ja se tulee kytkeä seudun olemassa olevan liikennejärjestelmän solmupisteisiin (Helsingin päärautatieasema, Pasila, Lentoasema). Näin voidaan varmistaa hyvät vaihtoyhteydet olemassa oleviin ja suunniteltuihin ratoihin (metro, rantarata, päärata, Pisara, Lentorata, raitiotiet). Helsingin päärautatieaseman ja Pasilan kautta kulkevasta linjauksesta on tehty riittävät selvitykset kaikilla suunnittelutasoilla, jotta linjausvaihtoehto maakuntakaavaehdotukseen voidaan tehdä (TEN-T, kansallinen, seudullinen ja paikallinen). Jos uusi yhteys ei tavoita olemassa olevia liikennejärjestelmän solmupisteitä, myös sen hyödynnettävyys koko Suomen kannalta jää kyseenalaiseksi. Lisäksi Helsinki–Tallinna -kaksoispääkaupunkitoiminnallisuus jää saavuttamatta, esimerkiksi matkailupotentiaalin hyödyntämisen näkökulmasta. Myös agglomeraatio- eli kasautumisetujen hyödyntämisen näkökulmasta on olennaista, että tunneli kulkee Suomen merkittävimpien työpaikkakeskittymien eli Helsingin keskustan ja Pasilan kautta.

Luonnoksessa esitetyn kaltaiset vaihtoehtoiset tunneliinjakukset edellyttäisivät Helsingin alueella varautumista kolmeen maanalaiseen ratatunneliin, mikä ei käytännössä ole mahdollista. Kaupunkirakenteen tiiviydessä ja kaupungin kasvaessa uuden rakentamisen myötä syntyy tarve sijoittaa maan alle lisää toimintoja. Näiden tilavarausten toteuttamisen mahdollistamiseksi on Helsingissä tehty pitkäjänteistä maanalaisen tilojen tilavaraussuunnittelua. Helsinkiin on laadittu maanalainen yleiskaava ja uusi maanalainen yleiskaava on valmisteilla. Radan sujuva liikennöinti edellyttää jouhevaa ratageometriaa. Optimaalisen ratatunneligeometrian etsiminen edellyttää mm. olemassa olevien maanalaisen tilojen ja tiedossa olevien maanalaisen tilavarausten huomiointia.

Tilanteessa, jossa uusia maanalaisia tilavarauksia tulee jatkuvasti Helsingin alueelle, joudutaan käytännössä tekemään ratatunnelia varten tiettyyn sijaintiin ja korkotasoihin sidottu varaus, mikäli hyvin liikennöitävän ratalinjan toteutettavuus tulevaisuudessa halutaan varmistaa. Jos

Helsingissä jouduttaisiin varautumaan johonkin muuhun kuin keskustan kautta kulkevaan ratatunneliinjoukseen, syntyisi merkittäviä ristiriitoja muiden maanalaisten tilatarpeiden kanssa. Yksi ristiriita syntyy tarvittavan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen maanalaisen laajennuksen kanssa. Myös mikäli päädyttäisiin ratkaisuun, jossa maakuntakaavaehdotukseen sisällytettäisiin kuitenkin kolme eri linjausta, estäisivät ne voimassaoloaikanaan muun maanalaisen rakentamisen niiden läheisyydessä. Edellä mainituista syistä useiden vaihtoehtoisten linjausten esittäminen kaavakartalla ei ole mahdollista. Vaihtoehtoiset linjat tulevat poistaa kaavakartalta ja merkitä maakuntakaavaehdotukseen vain yksi Helsingin keskustan ja Pasilan kautta kulkeva linjaus.

Kauppa

Kaupan näkökulmasta merkittävin muutos Helsingin seudun vaihekaavassa Helsingin osalta ovat keskustojen ulkopuoliset kaupan alueet. Östersundomin Sakarinmäen aluetta lukuun ottamatta näitä ei ole kaavaluonnoksessa enää rajattu tilaa vaativan kaupan toimialoille, kuten aikaisemmin, vaan niillä sallitaan kaikkia kaupan laatuja. Seudullisesta näkökulmasta nämä alueet sijaitsevat keskeisillä alueilla ja ovat seudullisessa mittakaavassa hyvin saavutettavissa.

Alueille osoitettuja vähittäiskaupan ylärajoja on nostettu johtuen muutoksesta sallia näillä alueilla myös keskustamaista kauppaa. Tämä muutos merkitsee, että kuntakaavoituksessa on olennaista arvioida näitä keskustojen ulkopuolisia kaupan alueita arkiasioinnin osalta paikallisen kävelysaavutettavuuden näkökulmasta sekä lähialueen asukkaiden luoman kysynnän näkökulmasta. Samoin keskustamaisen kaupan sijoittumisen osalta on kuntakaavoituksessa arvioitava näiden alueiden kehittämisen vaikutuksia erityisesti lähikeskustoihin, vaikka maakuntakaavatyössä seudullisesti merkittävien keskustojen näkökulma on keskeisin. Maakuntakaavan vaikutusarvioinnissa on huomioitu keskustojen ulkopuolisten kaupan alueiden muutoksia vain seudullisesti merkittäviin keskuksiin, ei pienempiin keskustoihin tai asuinalueiden palveluihin.

Maakuntakaavassa on tärkeä huolehtia, että kaupan ratkaisu ei heikennä mahdollisuuksia kaavan tavoitteiden toteuttamiseen, ja varmistaa, että mahdollisesti lisääntyvän liikenteen negatiiviset ulkoisvaikutukset on mahdollista kompensoida muilla toimenpiteillä. Kaupan ratkaisun tulee mahdollistaa Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteiden mukaisen sekoittuneen kaupunkirakenteen toteuttaminen Helsingissä. Kaavassa laaturajoittamattoman kaupan alueelle esitettyä rakennuksen koon rajoittamista (max. 30 000 k-m²) tulee harkita, sillä kaupunkirakenteen näkökulmasta rakennuksen kerrosalamäärä ei ole keskeisin tekijä, vaan se, minkälaista kaupunkia rakennus ympärilleen synnyttää.

Seudun ydinkeskustan rajausta noudatetaan Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteita. Seudullisesti merkittäviä keskustoja on Helsingin osalta merkitty enemmän kuin nyt voimassa olevassa kaavassa. Viikki, Kontula ja Vuosaari on lisätty seudullisesti merkittäviksi keskustoiksi.

Maakuntakaavan viherrakenne

Maakuntakaava tunnistaa viherrakenteen jatkuvuuden tarpeen, mikä on hyvä asia. Koska maakuntakaavaluonnoksen tavoitevuosi ja Helsingin yleiskaavan tavoitevuosi on sama vuosi 2050, maakuntakaavan viherrakennetta ei tule osoittaa Helsingin alueella tarkemmin kuin Helsingin uusi yleiskaava on osoittanut. Helsingin yleiskaavan toteuttaminen edellyttää kaupunkirakenteen ja viherrakenteen yhteensovittamista. Maakuntakaavan tavoitteet on otettu huomioon Helsingin uuden yleiskaavan viherrakenteessa. Viheraluumerkintöjen siirtäminen sellaisenaan selvästi tarkemman mittakaavan Uudenmaan IV-vaihemaa-kaavasta ei ole perusteltua eikä linjassa kaavan strategisuudelle asetettujen tavoitteiden kanssa. Merkintöjen siirtäminen sellaisenaan Östersundomin alueen 2. vaihemaa-kaavasta ei myöskään ole perusteltua johtuen kaavojen erilaisesta aikajänteestä. Tämä koskee erityisesti Sipoonkorven ja Mustavuoren välistä viheryhteyttä, jossa maakuntakaavan tulisi noudattaa Östersundomin yhteisen yleiskaavan ratkaisua. Maakuntakaavan virkistysalueiden esittämisen tapa on huomattavan tarkka mm. Keskuspuiston ja Tuomarinkylänkartanon osalta ja Östersundomin alueella. Meilahden, Kaitalahden, Yliskylän ja Iso-Huopalahden kohteet voitaisiin esittää esitystarkkuuden puitteissa taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen määräyksellä ja yleisillä määräyksillä.

Seudun viherkehän tavoitteita pidetään hyvinä. Erityisesti virkistysverkon seudullista jatkuvuutta pidetään koko seudun vetovoiman kannalta tärkeänä.

Arvokkaiden ominaispiirteiden, luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristöjen huomioon ottamisesta määrätään kaavan yleisissä suunnittelumääräyksissä. Tämä on hyvä asia, koska Helsingin alueella on runsaasti pienialaisia arvokkaita kohteita. Lisäksi määrätään, että riittävät virkistysmahdollisuudet sekä yhteydet seudullisille virkistysalueille on turvattava. Seudulle jatkuva viher- ja virkistysverkosto on tärkeä tiivistävässä kaupunkirakenteessa. Paikallisten virkistysalueiden ja rantojen kytkeytyminen laajempiin kokonaisuuksiin määrätään taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen suunnittelumääräyksissä, mitä pidetään hyvänä.

Virkistyskäytön kohdealueet: Maakuntakaavaan nostetut virkistyskohdealueet (Pikku Niinisaari, Seurasaari, Mustikkamaa, Korkeasaari,

Iso-Leikosaari, Vasikkasaari, Itäinen ja Läntinen Pihlajasaari, Rastila-Ramsinniemi, Harakka ja Mustasaari) ovat Helsingin yleiskaavan mukaisia merellisen virkistys- ja matkailun alueita, mutta Helsingin saariston virkistyskäytön painopisteet ovat Helsingin yleiskaavan ja merellisen strategian mukaan seuraavissa kohteissa: Isosaari, Vallisaari, Kuninkaansaari, Vasikkasaari, Suomenlinna ja Pihlajasaari. Villinki ja Itä-Villinki ovat myös jatkossa kehittämiskohteita. Koska kaavan aikajänne on pitkä, uusien kohteiden esittäminen nykytilanteen lisäksi on perusteltua. Rastila-Ramsinniemi ei ole kohdealueen määritelmän mukainen muista erillään sijaitseva alue. Alueella riittää viheryhteysmerkintä.

Viheryhteystarve osoittaa maakunnallisesta ekologisesta ja virkistysverkostosta ne yhteystarpeet, jotka edellyttävät muusta maankäytöstä johtuvaa yhteensovittamista. Kaavassa seudulle jatkuvaksi osoitettuja viheryhteystarpeita pidetään hyvinä ja ne on otettu huomioon Helsingin yleiskaavassa. Östersundomin viheryhteyksiä on tarkistettava Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukaisiksi ja mahdollistettava yleiskaavan mukaisen maankäytön toteutuminen.

Saariston ja merellisen alueen kehittämistä ohjaavat määräykset sisältyvät maakuntakaavan yleisiin suunnittelumääräyksiin ja joitakin saaria on osoitettu virkistys- ja matkailun kohdealueiksi. Lisäksi on osoitettu veneilyn runkoväylä ja laivaväylät. Merellisen alueen kehittämisen tavoitteet eivät ilmene tarpeeksi kaavakartalla eikä aineistosta. Merellisyyden korostaminen ja Helsingin edustan saariston avaaminen virkistyskäyttöön on osa Helsingin strategiaa. Helsingin saariston kehittämisen painopisteet ovat Helsingin edustan saaristossa ja Itäisessä saaristossa. Merelliset kohteet tulisi päivittää vastaamaan Helsingin yleiskaavaa myös puolustusvoimien saarten osalta. Puolustusvoimien saarten osalla on käynnissä jo asemakaavoitus. Esim. Isosaaren EP/U-merkintä tulisi tarkentaa vastaamaan Helsingin yleiskaavan merkintää.

Maakuntakaavan suojelualueet: Maakuntakaavan ekologinen verkosto on osoitettu viheryhteysmerkinnällä ja yli 5 hehtaarin laajuiset suojelualueet on osoitettu kaavassa tarkasti. Helsingin yleiskaavan osalta on osoitettu nykyiset luonnonsuojelualueet ja Helsingin luonnonsuojeluohjelman ja yleiskaavan suojeltavaksi tarkoitetut alueet. Natura-alueita koskeva määräys sisältyy yleisiin suunnittelumääräyksiin.

Kuninkaansaari ja Vallisaari Helsingin edustalla on osoitettu maakuntakaavaluonnoksessa samalla suojelumerkinnällä kuin luonnonsuojelualueet. Helsingin yleiskaavassa ne ovat merellisen virkistys- ja matkailun alueita. Nämä kohteet olisi perusteltua merkitä myös virkistyskäytön kohdealueiksi, sillä ne ovat avautumassa virkistyskäytön saariksi ja niissä on asemakaavoitus vireillä. Asemakaavoituksessa ja sen kanssa rinnan edenneessä luonnonsuojelulain mukaisen rauhoituspää-

töksen valmistelussa on huomioitu alueen luontoarvot ja alueelle esitetään merkittävän virkistyskäytön mahdollistavia luonnonsuojelualue-
jauksia.

Maakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu luonnonsuojelualueita jo teh-
tyjen päätösten pohjalta ja Uudenmaan liiton luontoselvitysten pohjalta.
Östersundomiin on ehdotettu yhtä uutta suojelualuetta, Immersbackan
läntistä metsää. Alue on Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa pää-
osin virkistysaluetta, mikä merkitsee mahdollisuutta sekä ulkoilu- että
liikunta- ja puistoalueeksi. Osa rajatusta metsäalueesta on merkitty ra-
kentamista sallivilla merkinnöillä. Helsingissä sijaitsevien ja Helsingin
kaupungin omistamien muiden kuntien alueella sijaitsevien alueiden
osalta on hyvä käydä neuvottelut kaavatilanteesta ja maanomistajan ta-
voitteista.

Helsingin ulkokunnissa sijaitsevista alueista merkittävin uusi luonnons-
suojelualue-ehdotus on Kauhalan ulkoilualueelle sijoittuva 204 hehta-
arin alue Kauhalan metsät ja suot. Outamon alueen rajaukset ja kaava-
merkinnät tulee tarkistaa yhdessä Helsingin kanssa.

Tuulivoiman tuotantoon soveltuva alue: Tuulivoiman osalta kaavassa
esitetään maakunnallisesti merkittävät tuulivoiman alueet. Selostukses-
sa mainitaan myös kokoluokaltaan pienemmät, alle 10 tuulivoimalan
kokonaisuudet merkittäväksi keinoksi kasvihuonekaasupäästöjen vä-
hentämiseen. Energiantuotannon muutostarpeen näkökulmasta olisi
perusteltua, että maakuntakaava toimisi tuulivoimarakentamisen suh-
teen entistä proaktiivisemmin.

Östersundom

On tärkeää, että maakuntakaava mahdollistaa Östersundomin yhteisen
yleiskaavan toteuttamisen.

Ottaen huomioon Östersundomin maakuntakaavan (2035) ja Uusimaa
2050-kaavan eri tavoitevuodet tulee virkistysalueet Länsisalmen ympä-
rillä sekä Länsisalmen taajama-alueen rajaukset muuttaa Östersundo-
min yleiskaavan mukaisiksi.

Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa ja Östersundomin alueen 2.
vaihemmaakuntakaavassa esitetyt työpaikka-alueet tulee voida toteuttaa
raideyhteydestä (metro) riippumatta. Uudenmaan maakuntakaavaluon-
noksessa alueet on osoitettu uuteen raideliikenteeseen tukeutuvina
taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeinä, joiden toteuttaminen on si-
dottu uuden raideliikenneyhteyden ja aseman sitovaan toteuttamispää-
tökseen. Länsisalmen elinkeinotoiminnan alue on ilman merkintää val-
koisena.

Luonnoksessa on Östersundomin maakuntakaavasta poiketen esitetty valkoisella yleiskaavan keskeisiä rakentamisalueita aivan Östersundomiin suunnitellun metroaseman eteläpuolella. Östersundomin maakuntakaavaan verrattuna myös Landbon ja Puroniityn alueiden pohjoisosissa on muutettu taajama-alueen rajausta jättämällä osia valkoiseksi. Taajama-alueet tulee esittää niin kuin ne ovat Östersundomin maakuntakaavassa.

Viheryhteystarve-merkintä tulee jättää pois Uuden Porvoontien suuntaiselta osuudelta.

Maakuntakaavaratkaisun tulee mahdollistaa maa-aineksen otto- ja käsittelyalue Östersundomin Hältinbergetiin.

Tekninen huolto

Suunniteltu voimajohto: Helsingin kaupungin, Fingrid Oyj:n ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa on parhaillaan käynnissä Länsimäki-Viihkinmäki 400 kV:n sähkömaakaapelin yhteissuunnittelu. Johtokäytävälle on vielä useita vaihtoehtoja, ja parhaillaan selvitetään, millaisilla suunnitelmilla, viranomaispäätöksillä, vaikutusarvioinneilla ja vuorovaikutuksella johtokäytävä voidaan sijoittaa herkkään ympäristöönsä. Suunnittelumääräystä ehdotetaan muutettavaksi muotoon: Voimajohdon sijainti ja tekninen toteutus tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja viranomaismenettelyissä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata linjauksen toteuttamismahdollisuudet.

Maakaasun runkoputki: Helsingin kaupungin ja Gasum Oy:n kesken on suoritettu Helsinkiä halkovan korkeapaineisen kaasuputken siirtosuunnittelua Malmilla ja Oulunkylässä, minkä tarkoituksena on vapauttaa putken varaamaa maapinta-alaa Helsingin uuden yleiskaavan osoittamaan kaupunkirakentamiseen. Vastaavia tarpeita kaasuputken siirtämiseen voi olla tulossa myös jatkossa. Maakuntakaavan suunnittelumääräystä ehdotetaan muutettavaksi muotoon: Korkeapaineisen maakaasun siirtoputken sijainti ja tekninen toteutus tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja viranomaismenettelyissä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata linjauksen toteuttamismahdollisuudet.

Raakavesitunneli: Pitkälän ja Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitosten välinen, seudullista vedenhankintaa ja -jakelua tulevaisuudessa palveleva vesitunneli tulisi osoittaa Helsingin alueella olevalla v-merkinnällä. Merkinnän kuvausta tulisi täydentää kyseisen johtovälin nimellä, sillä se ei ole osa Päijänne-tunnelia. Tunnelille ei toistaiseksi ole määritetty suunnittelumääräyksessä kerrottua, Päijänne-tunnelin tyyppistä suojavyöhykettä.

Runkovesijohto: Maakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu viivamerkin-
nällä runkovesijohto Helsingistä Porvooseen. Vaihtoehtoisia sijainteja
siirtovesijohdolle on useita, ml. meren kautta kulkeva linjaus. Östersun-
domin yhteisessä yleiskaavassa Helsinki-Porvoo siirtovesijohto on
osoitettu yhteystarvemerkinällä. Maakuntakaavassa merkintä tulee
muuttaa siirtovesijohdon yhteystarpeeksi.

Jätevesitunneli: Purkutunnelin merkintää kartalla ehdotetaan tarkistet-
tavaksi. Todellisuudessa olemassa oleva tunneli jatkuu nyt esitettyä
etelämmäksi. Kaavaluonnoksessa ei ole osoitettu Östersundomin jäte-
vedenpuhdistamon tulo- ja purkutunneleita, joiden osoittamista tulisi
harkita.

Teknisen huollon tunneli: Ehdotetaan uutta merkintää suunniteltaville
ylikunnallisille merkittäville maanalaisille teknisen huollon tunneleille.
Tunneleiden toteutettavuuden varmistaminen edellyttää kuntarajat yliti-
tävää pitkäjänteistä maanalaisten tilojen tilavaraussuunnittelua.

Yhdyskuntateknisen huollon alue: ET-merkinnän piiriin tulisi ottaa myös
Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen suunnitellun maanalaisen ja seu-
tua palvelevan laajennuksen merkintä. Maanalaisen vedenpuhdistuslai-
toksen sijoituspaikkaan vaikuttavat mm. korkeustasot, alueen kallio-olo-
suhteet ja laitoksen tarvitsemat yhteydet. Merkinnän kuvaus tulisi päi-
vittää koskemaan myös tätä laitosta. Suunnittelumääräys voi pysyä en-
nallaan. Kaavaluonnoksessa Östersundomin jätevedenpuhdistamo
osoitetaan ET-kohdemerkinnällä Porvoonväylän pohjoispuolelle. Öster-
sundomin yhteisessä yleiskaavassa jätevedenpuhdistamo on osoitettu
aluevarauksena kallioalueelle, joka sijoittuu Porvoonväylän pohjois- ja
eteläpuolelle. Maakuntakaavan kaavamerkinän tulee mahdollistaa to-
teuttaminen väylän molemmille puolille.

Puolustusvoimien melualue, lentomelualueet ja lentoliikenteen laskeu-
tumisvyöhyke: Melualueiden merkitsemiseksi esitetään harkittavaksi in-
formaatiotyypistä merkintää, johon ei sisälly ehdottomia rakentamisra-
joituksia eikä epäselviä jatkosuunnittelumääräyksiä. Kaavan laatimisa-
jankohtana käytettävissä olevat melualueet voitaisiin esittää lähdeviit-
teineen osana kaavan selvitysaineistoa.

Käsittely

13.11.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sirpa Asko-Seljavaara: Hyväksyessään lausunnon kaupunginhallituk-
selle lautakunta esittää, että Helsingin Lauttasaarella tulee säilyttää
saaren läpi vihervyöhyke virkistysalueeksi. Saaren väkiluku on suunni-
teltu kasvavaksi jopa 64% nykyisestä ja meren täyttöjä tehdään saaren

rannoille ja Koivusaareen. Taajamatoiminnot vyöryvät Uusimaa-kaavassa 2050 myös nykyisille luontoalueille.

Kannattaja: Mika Välipirtti

Vastaehdotus:

Mika Välipirtti: Poistetaan seuraava lause: Meilahden, Kaitalahden, Yliskylän ja Iso-Huopalahden kohteet voitaisiin esittää esitystarkkuuden puitteissa taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen määräyksellä ja yleisillä määräyksillä.

Kannattaja: Mia Haglund

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Ehdotan että kappaleesta 37 poistetaan keskimääräinen virke.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Hyväksyessään lausunnon kaupunginhallitukselle lautakunta esittää, että Helsingin Lauttasaaressa tulee säilyttää saaren läpi vihervyöhyke virkistysalueeksi. Saaren väkiluku on suunniteltu kasvavaksi jopa 64% nykyisestä ja meren täyttöjä tehdään saaren rannoille ja Koivusaareen. Taajamatoiminnot vyöryvät Uusimaa-kaavassa 2050 myös nykyisille luontoalueille.

Jaa-äännet: 8

Dennis Hamro-Drotz, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Risto Rautava, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Mia Haglund, Mika Välipirtti

Tyhjä: 1

Tuomas Rantanen

Poissa: 1

Jape Lovén

Esittelijän ehdotus jäi tältä osin voimaan äänin 8-3 (1 tyhjä, 1 poissa).

2 äänestys

03.12.2018

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan seuraava lause: Meilahden, Kaitalahden, Yliskylän ja Iso-Huopalahden kohteet voitaisiin esittää esitystarkkuuden puitteissa taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen määräyksellä ja yleisillä määräyksillä.

Jaa-äännet: 8

Dennis Hamro-Drotz, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Risto Rautava, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Mia Haglund, Mika Välipirtti

Tyhjä: 1

Tuomas Rantanen

Poissa: 1

Jape Lovén

Esittelijän ehdotus jäi tältä osin voimaan äänin 8-3 (1 tyhjä, 1 poissa).

06.11.2018 Pöydälle

27.03.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

20.03.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37483

heikki.salmikivi(a)hel.fi

Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209

raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251

jouni.kilpinen(a)hel.fi

Kaupunginkanslia Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja 06.03.2017 § 13

HEL 2017-001704 T 10 03 00

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimesta vastaava apulaiskaupunginjohtaja päätti antaa Uudenmaan maakuntaliitolle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Uusimaa-kaava laaditaan koko maakunnan alueelle ja sen aikatahtain on 2050. Maakuntakaava muodostuu strategisesta pitkän aikavälin rakennekaavasta ja kolmesta sitä tarkentavasta, seuduittain laadittavasta vaihekaavasta. Helsinkiä koskisi Helsingin seudun vaihemaakuntakaava, joka laaditaan 14 kunnan alueelle. Kaavaprosessin aikataulu on kunnianhimoinen. Valmis maakuntakaava pyritään saamaan hyväksytyksi maakuntavaltuustossa jo vuoden 2018 kuluessa. On tärkeä varmistaa, ettei kiireinen aikataulu aseta haasteita kaavan huolelliselle valmistelulle. Oikeusvaikutuksia omaavien kaavamerkintöjen muuttaminen tai kokonaan kumoaminen edellyttää hyvää tietoa muutoksen vaikutuksista yksityiskohtaisempaan suunnitteluun. Myös ehdotettu joidenkin edellisten vaihemaakuntakaavojen tarkkojen rajausten siirtäminen sellaisinaan strategisempaan kaavaan on asia, jonka vaikutukset tulee selvittää tarkasti. Koska aikatahtain on tulevaisuudessa, on varauduttava joustavuuteen. Yhteensovittaminen tulee tehdä kaavaluonnosvaiheessa yhteistyössä kuntien kanssa.

Tavoitteena on kehittää maakuntakaavasta entistä strategisempi muuttuvaan toimintaympäristöön soveltuva työkalu. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan, että maakuntakaavassa tullaan vetämään suuret linjat maakunnan kehitykselle, eikä siinä käsitellä kuntien sisäisiä alueidenkäytön kysymyksiä. Tämä on hyvä lähtökohta. Nykyinen monista päällekkäisistä vaihekaavoista koostuva maakuntakaavojen kokonaisuus on vaikeasti hahmotettava ja usein jopa kuntien omia yleiskaavoja yksityiskohtaisempi. Uusimaa-kaava 2050 koostuu rakennekaavan lisäksi seuduittain laadittavista vaihekaavoista, joita voitaisiin päivittää joustavasti. Myös vaihekaavoissa tulee pysyä riittävän yleisellä tasolla, että ne eivät muodostu ristiriitaisiksi kuntien omien yleiskaavojen kanssa. Voisikin olla perusteltua kohdistaa oikeusvaikutukset vain rakennekaavaan ja siinä esitettyihin tavoitteisiin, joita sitten havainnollistetaan tarkemmilla alueittaisilla tarkasteluilla.

Helsingin uusi yleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa syksyllä 2016. Kaavan tavoitteena on mahdollistaa kaupungin kasvu ja rakentaa Helsingistä raideliikenteen verkostokaupunki. Helsingin yleiskaava on Uusimaa-kaava 2050:n tavoitteiden mukainen, joten on tärkeää, että uusi maakuntakaava ei ole ristiriidassa sen kanssa. Tämä voisi hidastaa asemakaavoitusta ja vaarantaa seudullisten asuntotuotantotavoitteiden saavuttamisen, mikä olisi haitallista koko maakunnalle. Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on tunnistettu ahdas ja kallis asuminen ongelmaksi erityisesti pääkaupunkiseudulla ja että tilanne vaikuttaa koko maakunnan – ja sitä kautta koko Suomen – kilpailukykyyn. Maakuntakaavassa tuleekin varmistaa riittävät kaavalliset edellytykset asuntotuotannon lisäämiselle erityisesti seudun ydinalueella.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on nostettu esiin Uudenmaan maakunnan suuri merkitys koko valtakunnan taloudelle ja vaikutusten arvioinnin tärkeys. Tämä on tärkeä näkökulma. Maakuntakaavan strategisempi ote mahdollistaa valtakunnallisen ja ylimaakunnallisen näkökulman huomioimisen entistä paremmin, minkä myös tulisi olla tällä suunnittelutasolla keskiössä. Strateginen lähestymistapa antaa hyvät lähtökohdat myös valtioiden rajat ylittävälle tarkasteluille.

On tärkeää, että uudesta maakuntakaavasta muodostuu joustava työkalu, joka pystyy ottamaan huomioon nopeatkin muutokset toimintaympäristössä. Kaavan tavoitteiden taustalla olevat muutostekijät on tunnistettu, mutta kaavan lähtökohdat vaikuttavat melko perinteisiltä. Kysymykseksi nousee, otetaanko esimerkiksi elinkeinoelämän tarpeet liittyen urbaanin toimintaympäristön kehittämiseen riittävällä tasolla huomioon. Lähtökohtana tulee olla tiivistyvä yhdyskuntarakenne ja raideliikenteeseen tukeutuva verkostokaupunki sekä keskukset ja kantakaupungin roolin vahvistaminen.

Vuorovaikutus kaavaprosessin alussa on ollut monipuolista ja hyvää. Helsinki toivoo, että myös kaavan jatkovalmistelussa käydään aktiivista dialogia seudun toimijoiden ja erityisesti Helsingin kanssa. On myös huolehdittava toimivasta yhteistyöstä seudun MAL-suunnittelun kanssa. Tehtävät suunnitelmat eivät saa olla keskenään ristiriitaisia tai poiketa esimerkiksi alueiden toteuttamisjärjestyksen suhteen.

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 23.2.2017

HEL 2017-001704 T 10 03 00

Uudenmaan maakuntaliitto pyytää lausuntoa Uusimaa-kaava 2050:n osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Uusimaa-kaava laaditaan koko maakunnan alueelle ja sen aikatahtain on 2050. Maakuntakaava muodostuu strategisesta pitkän aikavälin rakennekaavasta ja kolmesta sitä tarkentavasta, seuduittain laadittavasta vaihekaavasta. Helsinkiä koskisi Helsingin seudun vaihemaakuntakaava, joka laaditaan 14 kunnan alueelle. Kaavaprosessin aikataulu on kunnianhimoinen. Valmis maakuntakaava pyritään saamaan hyväksytyksi maakuntavaltuustossa jo vuoden 2018 kuluessa. On tärkeä varmistaa, ettei kiireinen aikataulu aseta haasteita kaavan huolelliselle valmistelulle. Oikeusvaikutuksia omaavien kaavamerkintöjen muuttaminen

tai kokonaan kumoaminen edellyttää hyvää tietoa muutoksen vaikutuksista yksityiskohtaisempaan suunnitteluun. Myös ehdotettu joidenkin edellisten vaihemaakuntakaavojen tarkkojen rajausten siirtäminen sellaisinaan strategisempaan kaavaan on asia, jonka vaikutukset tulee selvittää tarkasti. Koska aikatahtain on tulevaisuudessa, on varauduttava joustavuuteen. Yhteensovittaminen tulee tehdä kaavaluonnosvaiheessa yhteistyössä kuntien kanssa.

Tavoitteena on kehittää maakuntakaavasta entistä strategisempi muuttuvaan toimintaympäristöön soveltuva työkalu. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan, että maakuntakaavassa tullaan vetämään suuret linjat maakunnan kehitykselle, eikä siinä käsitellä kuntien sisäisiä alueidenkäytön kysymyksiä. Tämä on hyvä lähtökohta. Nykyinen monista päällekkäisistä vaihekaavoista koostuva maakuntakaavojen kokonaisuus on vaikeasti hahmottuva ja usein jopa kuntien omia yleiskaavoja yksityiskohtaisempi. Uusimaa-kaava 2050 koostuu rakennekaavan lisäksi seuduittain laadittavista vaihekaavoista, joita voitaisiin päivittää joustavasti. Myös vaihekaavoissa tulee pysyä riittävän yleisellä tasolla, että ne eivät muodostu ristiriitaisiksi kuntien omien yleiskaavojen kanssa. Voisikin olla perusteltua kohdistaa oikeusvaikutukset vain rakennekaavaan ja siinä esitettyihin tavoitteisiin, joita sitten havainnollistetaan tarkemmilla alueittaisilla tarkasteluilla.

Helsingin uusi yleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa syksyllä 2016. Kaavan tavoitteena on mahdollistaa kaupungin kasvu ja rakentaa Helsingistä raideliikenteen verkostokaupunki. Helsingin yleiskaava on Uusimaa-kaava 2050:n tavoitteiden mukainen, joten on tärkeää, että uusi maakuntakaava ei ole ristiriidassa sen kanssa. Tämä voisi hidastaa asemakaavoitusta ja vaarantaa seudullisten asuntotuotantotavoitteiden saavuttamisen, mikä olisi haitallista koko maakunnalle. Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on tunnistettu ahdas ja kallis asuminen ongelmaksi erityisesti pääkaupunkiseudulla ja että tilanne vaikuttaa koko maakunnan – ja sitä kautta koko Suomen – kilpailukykyyn. Maakuntakaavassa tuleekin varmistaa riittävät kaavalliset edellytykset asuntotuotannon lisäämiselle erityisesti seudun ydinalueella.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on nostettu esiin Uudenmaan maakunnan suuri merkitys koko valtakunnan taloudelle ja vaikutusten arvioinnin tärkeys. Tämä on tärkeä näkökulma. Maakuntakaavan strategisempi ote mahdollistaa valtakunnallisen ja ylimaakunnallisen näkökulman huomioimisen entistä paremmin, minkä myös tulisi olla tällä suunnittelutasolla keskiössä. Strateginen lähestymistapa antaa hyvät lähtökohdat myös valtioiden rajat ylittävälle tarkasteluille.

On tärkeää, että uudesta maakuntakaavasta muodostuu joustava työkalu, joka pystyy ottamaan huomioon nopeatkin muutokset toimintaym-

päristössä. Kaavan tavoitteiden taustalla olevat muutostekijät on tunnistettu, mutta kaavan lähtökohdat vaikuttavat melko perinteisiltä. Kysymykseksi nousee, otetaanko esimerkiksi elinkeinoelämän tarpeet liittyen urbaanin toimintaympäristön kehittämiseen riittävällä tasolla huomioon. Lähtökohtana tulee olla tiivistyvä yhdyskuntarakenne ja raideliikenteeseen tukeutuva verkostokaupunki sekä keskuksien ja kantakaupungin roolin vahvistaminen.

Vuorovaikutus kaavaprosessin alussa on ollut monipuolista ja hyvää. Helsinki toivoo, että myös kaavan jatkovalmistelussa käydään aktiivista dialogia seudun toimijoiden ja erityisesti Helsingin kanssa. On myös huolehdittava toimivasta yhteistyöstä seudun MAL-suunnittelun kanssa. Tehtävät suunnitelmat eivät saa olla keskenään ristiriitaisia tai poiketa esimerkiksi alueiden toteuttamisjärjestyksen suhteen.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkisuunnitteluvirastoa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 24.2.2017 mennessä.

Lisätiedot

Heikki Salmikivi, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi

§ 792

Kaupunginvaltuuston 28.11.2018 tekemän päätöksen täytäntöönpano: Keski-Pasilan tornialueen arkkitehtuuri- ja toteutuskilpailun voittajan valinta ja maa-alueiden luovuttaminen

HEL 2016-011649 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus:

- kehotti kaupunkiympäristön toimialaa maksamaan kilpailuun osallistuneelle kilpailijaryhmälle Skanska Talonrakennus Oy:lle, Skanska CDF Oy:lle ja Sato Oy:lle yhteensä 50 000 euron kilpailupalkkion Etelä-Pasila -nimisen kilpailuehdotuksen jättämisestä

- oikeutti kaupunkiympäristön toimialajohtajan tai hänen määräämänsä allekirjoittamaan kiinteistökaupan esisopimuksen ja toteutussopimuksen sekä tekemään niihin vähäisiä muutoksia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on 28.11.2018 päättänyt valita Keski-Pasilan tornialueen arkkitehtuuri- ja toteutuskilpailun ("Helsinki High-rise") voittajaksi YIT Rakennus Oy:n suunnitteluratkaisullaan Trigoni. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti myydä YIT Rakennus Oy:lle kiinteistöstä 91-17-9903-5 noin 1 925 m² määräalan, kiinteistöstä 91-432-1-26 noin 1 025 m² määräalan ja kiinteistöstä 91-17-9901-0 pysyvän käyttö- ja hallinto-oikeuden noin 1 091 m²:n suuruiseen määräälaan ja tehdä sitä koskevan kiinteistökaupan esisopimuksen.

Kaupunginvaltuuston (18.1.2017 § 12) vahvistamassa Helsinki High-rise -kilpailuohjelmassa kaupunki ja Senaatti-kiinteistöt ovat varanneet kilpailun toisessa vaiheessa sitovan ostotarjouksen jättäneille kilpailijoille 300 000 euroa (100 000 per kilpailija). Kilpailun toisessa vaiheessa sitovan tarjouksen jätti voittajaehdokkaan lisäksi kilpailijaryhmä Skanska Talonrakennus Oy, Skanska CDF Oy ja Sato Oyj suunnitteluratkaisullaan Etelä-Pasila. Kilpailijaryhmä on osallistunut täysipainoisesti kaikkiin neuvotteluihin ja tuottanut kilpailun vaatimukset täyttävän Keski-Pasilan tornialueen aloitusaluetta koskevan suunnitteluratkaisun. Kilpailijaryhmälle on perusteltua maksaa kilpailuohjelmassa määritelty kilpailupalkkio 100 000 euroa kokonaisuudessaan. Kaupungin osuus kilpailupalkkiosta on ½ eli 50 000 euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.11.2018 § 694

HEL 2016-011649 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää Keski-Pasilan tornialueen arkkitehtuuri- ja toteutuskilpailun ("Helsinki High-rise") johdosta seuraavaa:

- Kilpailun voittajaksi valitaan YIT Rakennus Oy suunnitteluratkaisulaan Trigoni.

- Kaupunki myy YIT Rakennus Oy:lle kiinteistöstä 91-17-9903-5 noin 1 925 m² määräalan, kiinteistöstä 91-432-1-26 noin 1 025 m² määräalan

ja kiinteistöstä 91-17-9901-0 pysyvän käyttö- ja hallintaoikeuden noin 1 091 m²:n suuruiseen määrään ja tekee sitä koskevan kiinteistökaupan esisopimuksen liitteenä 1 olevan tarjouksen ja liitteenä 2 olevan toteutussopimuksen mukaisin ehdoin. Kaupungin osuus tarjouksen mukaisesta kauppahinnasta on vähintään 12 386 056 euroa.

- Kaupunki tekee liitteenä 2 olevan toteutussopimuksen.

Käsittely

12.11.2018 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat tiimipäällikkö Dan Mollgren, kiinteistölakimies Tuukka Toropainen ja projektinjohtaja Päivi Ahlroos. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

25.06.2018 Ehdotuksen mukaan

23.01.2017 Ehdotuksen mukaan

09.01.2017 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

19.12.2016 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi
Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 30.10.2018 § 522

HEL 2016-011649 T 10 01 01 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle että

- Keski-Pasilan tornialueen arkkitehtuuri- ja toteutuskilpailun voittajaksi valitaan YIT Rakennus Oy suunnitteluratkaisullaan Trigoni
- kaupunki myy YIT Rakennus Oy:lle kiinteistöstä 91-17-9903-5 noin 1 925 m² määrään, kiinteistöstä 91-432-1-26 noin 1 025 m² määrään ja kiinteistöstä 91-17-9901-0 pysyvän käyttö- ja hallintaoikeuden noin 1 091 m²:n suuruiseen määrään ja allekirjoittaa sitä koskevan kiinteistökaupan esisopimuksen liitteenä 1 olevan tarjouksen ja liitteenä 2 olevan toteutussopimuksen mukaisin ehdoin. Kau-

kaupungin osuus tarjouksen mukaisesta kauppahinnasta on vähintään 12 386 056 euroa

- kaupunki allekirjoittaa liitteenä 2 olevan toteutussopimuksen
- kaupunki maksaa kilpailuun osallistuneelle kilpailijaryhmälle Skanska Talonrakennus Oy:lle, Skanska CDF Oy:lle ja Sato Oyj:lle yhteensä 50 000 euron kilpailupalkkion Etelä-Pasila –nimisen kilpailuehdotuksen jättämisestä
- kaupunkiympäristön toimialajohtaja tai määräämänsä oikeutetaan allekirjoittamaan edellä sanottu toteutussopimus ja kiinteistökaupan esisopimus sekä tekemään niihin vähäisiä muutoksia.

Käsittely

30.10.2018 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat tiimipäällikkö Dan Mollgren ja kiinteistölakimies Tuukka Toropainen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

23.10.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tuukka Toropainen, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 34244
tuukka.toropainen(a)hel.fi
Dan Mollgren, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37326
dan.mollgren(a)hel.fi
Päivi Ahlroos, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 23661
paivi.ahlroos(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 18.01.2017 § 12

HEL 2016-011649 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti, että kilpailualueen aloitusalueella (noin 40 000 - 65 000 k-m²) noudatetaan seuraavia tontinluovutusperiaatteita:

1

Tontit luovutetaan myymällä.

2

Kilpailuohjelmassa ilmoitettavat asuin-, liike-, hotelli- ja toimisto- sekä muun vastaavan rakennusoikeuden yksikköhinnat (tasossa elinkustannusindeksi 10/2016) ovat kiinteitä jäljempänä mainittuja indeksitarkistuksia lukuun ottamatta.

3

Aloitusalueen tonttihinnoittelussa noudatetaan seuraavia rakennusoikeuden vähimmäishintoja:

a

Asuntorakennusoikeus 860 euroa/k-m².

b

Liikerakennusoikeus 645 euroa/k-m².

c

Hotellirakennusoikeus 540 euroa/k-m².

d

Toimisto- ja muu vastaava rakennusoikeus 540 euroa/k-m².

4

Muiden tilojen hinnat määritetään tapauskohtaisesti erikseen käyvän arvon periaatetta noudattaen. Muita tiloja voivat olla esimerkiksi julkiset palvelutilat, ryhmätilat tai muut Y-käyttötarkoituksen mukaiset tilat sekä kunnallistekniikkaa palvelevat tilat.

5

Rakennusoikeuden yksikköhinnat sidotaan elinkustannusindeksiin. Elinkustannusindeksin pisteluvun lähtötason sekä rakennusoikeuden yksikköhintojen indeksitarkistusten määräytymisperiaatteet vahvistaa kiinteistölautakunta.

6

Kiinteistölautakunta oikeutetaan vahvistamaan edellä esitetyissä puitteissa kilpailussa noudatettavat lopulliset rakennusoikeuden yksikköhinnat sekä lopulliset kauppahinnan määräytymisperiaatteet. Määräytymisperiaatteet tulee valmistella yhteistyössä Suomen valtion kanssa. Lisäksi kiinteistölautakunta vahvistaa kilpailualueen aloitusalueella noudatettavat muiden kuin edellä mainittujen käyttötarkoitusten rakennusoikeuden yksikköhinnat.

Käsittely

18.01.2017 Ehdotuksen mukaan

Valtuutettu Dan Koivulaakso ehdotti valtuutettu Yrjö Hakasen kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun siten, että kilpailu toteutetaan vuokraamalla tontti myynnin sijaan ja asuntotuotannon osalta noudatetaan AM-ohjelman mukaista asuntotuotantojakaumaa.

7 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Jatko

EI-ehdotus: Palautetaan valmisteluun siten että kilpailu toteutetaan vuokraamalla tontti myynnin sijaan ja asuntotuotannon osalta noudatetaan AM-ohjelman mukaista asuntotuotantojakaumaa.

Jaa-äännet: 67

Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Veronica Hertzberg, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Tarja Kantola, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Timo Laaninen, Otto Lehtipuu, Harri Lindell, Jape Lovén, Pekka Majuri, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Sari Mäkimmattila, Lasse Männistö, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Heini Röyskö, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pekka Tiusanen, Karita Toijonen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Pertti Villo

Ei-äännet: 13

Zahra Abdulla, Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Eija Loukoila, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttillainen, Sirpa Puhakka, Anna Vuorjoki

Poissa: 5

Maija Anttila, Juha Hakola, Osku Pajamäki, Mari Puoskari, Nasima Razmyar

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi kaksi toivomuspontta:

Valtuutettu Yrjö Hakanen ehdotti valtuutettu Sami Muttilaisen kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että alueen suunnitelmien toteuttamisessa selvitetään mahdollisuus jakaa rakentamisen toteuttaminen useammalle urakoitsijalle.

Valtuutettu Kaarin Taipale ehdotti valtuutettu Sami Muttilaisen kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää, miten kaupungin hyväksymän, myös valtiota koskevan asunto-ohjelman hallintamuotojakautuman (40-35-25 prosenttia) toteutumisesta Keski-Pasilan alueella voidaan sopia sitovasti samanaikaisesti, kun päätetään Helsingin kaupungin ja Suomen valtion välisestä yhteistyösopimuksesta ennen kuin tornialueen kilpailun ensimmäisen vaiheen suunnitelmaehdotukset jätetään arvioitavaksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestysjärjestys

Toivomusponnista äänestetään kummastakin erikseen.

8 äänestys

Valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää, miten kaupungin hyväksymän, myös valtiota koskevan asunto-ohjelman hallintamuotojakautuman (40-35-25 prosenttia) toteutumisesta Keski-Pasilan alueella voidaan sopia sitovasti samanaikaisesti, kun päätetään Helsingin kaupungin ja Suomen valtion välisestä yhteistyösopimuksesta ennen kuin tornialueen kilpailun ensimmäisen vaiheen suunnitelmaehdotukset jätetään arvioitavaksi.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 38

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Veronica Hertzberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Tarja Kantola, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso,

Tuuli Kousa, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Jarmo Nieminen, Sara Paavolainen, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Tomi Sevander, Leo Stranius, Kaarin Taipale, Karita Toijonen, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 5

Laura Finne-Elonen, Helena Kantola, Jan D Oker-Blom, Risto Rautava, Pekka Tiusanen

Tyhjä: 39

Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Matti Enroth, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Fatbardhe Hetemaj, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Minerva Krohn, Timo Laaninen, Otto Lehtipuu, Harri Lindell, Pekka Majuri, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Wille Rydman, Heini Röyskö, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Pertti Villo

Poissa: 3

Osku Pajamäki, Mari Puoskari, Nasima Razmyar

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottamaa toivomusponntta.

9 äänestys

Valtuutettu Kaarin Taipaleen ehdottama toivomusponssi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että alueen suunnitelmien toteuttamisessa selvitetään mahdollisuus jakaa rakentamisen toteuttaminen useammalle urakoitsijalle.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 20

Zahra Abdulla, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Sirkku Ingerovo, Helena Kantola, Dan Koivulaakso, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Sirpa Puhakka, Leo Stranius, Thomas Wallgren, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 11

Laura Finne-Elonen, Arja Karhuvaara, Pekka Majuri, Lasse Männistö,

03.12.2018

Matti Niiranen, Pia Pakarinen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Pekka Tiusanen

Tyhjä: 51

Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Veronica Hertzberg, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Tarja Kantola, Emma Kari, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Timo Laaninen, Otto Lehtipuu, Harri Lindell, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Sari Mäkimattila, Jarmo Nieminen, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Heini Röyskö, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Karita Toijonen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Poissa: 3

Osku Pajamäki, Mari Puoskari, Nasima Razmyar

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Kaarin Taipaleen ehdottamaa toivomuspontta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 03.11.2016 § 451

HEL 2016-011649 T 10 01 01 00

Esitys

A

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus varaisi Keski-Pasilasta liitteenä nro 1 olevan kartan mukaisen likimääräisen alueen suunnittelu- ja toteutuskilpailua varten 31.12.2018 saakka.

B

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaa kiinteistölautakunnan hyväksymään kilpailun aloitusalueen to-

teutusopimusluonnoksen yleiset periaatteet, jotka noudattavat seuraavia pääperiaatteita:

1

Kilpailun voittaja on velvollinen lunastamaan Keski-Pasilan keskuksen ja tornialueen välisen yhteisjärjestelysopimuksen mukaisesti velvoiteautopaikkoja kilpailun suunnitteluohjelmassa määritellyn aloitusalueen pohjoispuolella sijaitsevasta, rakenteilla olevasta Tripla-keskuksen pysäköintilaitoksesta (48 000 euroa (alv. 0 %) / velvoiteautopaikka + vuotuinen 2,5 %:n korotus).

2

Kilpailun voittaja on velvollinen toteuttamaan Keski-Pasilan keskuksen ja tornialueen välisen yhteisjärjestelysopimuksen mukaisesti tornialueen aloitusalueen ja Tripla-keskuksen väliset yhteydet ja niihin liittyvät rakenteet.

3

Alueelle kaavoitettavien tonttien ja niille toteutettavien rakennusten tulee liittyä Keski-Pasilan alueelliseen jätteen putkikeräysjärjestelmään. Tonttien omistajat tai haltijat ovat velvollisia ryhtymään jäteyhtiön osakkeenomistajiksi, suorittamaan osaltaan osakkeiden merkintähinnoilla järjestelmän investointikustannukset jäteyhtiölle ja tekemään tarvittavat sopimukset jäteyhtiön kanssa siten kuin jäteyhtiön, Senaatti-kiinteistöjen ja kaupungin kanssa erikseen sovitaan.

4

Tornialueen aloitusalueelle sekä tornialueen länsialueelle vastaisuudessa kaavoitettava asuinrakennusoikeus toteutetaan sääntelemättömänä vapaarahoitteisena asuntotuotantona.

5

Kohtien 1-4 lisäksi toteutusopimuksessa on sovittava myös muun muassa kiinteistökauppojen yksityiskohdista, rakentamisen toteutusajasta ja vaiheistuksesta liikennejärjestelyineen sekä rakentamisen välitavoitteista. Toteutusopimuksessa voidaan myös sopia, että kilpailun järjestäjät ja kilpailun voittaja sitoutuvat neuvottelemaan aloitusalueen eteläpuolella sijaitsevien tonttien toteuttamisesta ja lunastamisesta 12 kuukauden ajan aloitusalueen ensimmäisen tornin rakentamisen käynnistymisestä.

C

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus toteaa, että Suomen valtion ja Helsingin kaupungin välillä solmitaan yhteistyösopimus koskien muun muassa tornialueen suunnittelua ja toteutusta. Sopimus on esitettävä kaupungin toimivaltaisen toimielimen hyväksyttäväksi ennen kuin kilpailun ensimmäisen vaiheen suunnitelmaehdotukset on jätettävä arvioitavaksi, ellei toisin erikseen myöhemmin päätetä. Sopimusvalmistelun lähtökohtana pidetään vuonna 2002 allekirjoitetun osapuolten välisen aiesopimuksen mukaisia periaatteita.

D

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kilpailualueen aloitusalueella (noin 40 000 - 65 000 k-m²) noudatetaan seuraavia tontinluovutusperiaatteita:

- Tontit luovutetaan myymällä.

- Kilpailuohjelmassa ilmoitettavat asuin-, liike-, hotelli- ja toimisto- sekä muun vastaavan rakennusoikeuden yksikköhinnat ovat kiinteitä jäljempänä mainittuja indeksitarkistuksia lukuun ottamatta.

- Aloitusalueen tonttihinnoittelussa noudatetaan seuraavia rakennusoikeuden vähimmäishintoja:

Asuntorakennusoikeus 800 euroa/k-m².

Liikerakennusoikeus 600 euroa/k-m².

Hotellirakennusoikeus 500 euroa/k-m².

Toimisto- ja muu vastaava rakennusoikeus 500 euroa/k-m².

- Muiden tilojen hinnat määritetään tapauskohtaisesti erikseen käyvän arvon periaatetta noudattaen. Muita tiloja voivat olla esimerkiksi julkiset palvelutilat, ryhmätilat tai muut Y-käyttötarkoituksen mukaiset tilat sekä kunnallistekniikkaa palvelevat tilat.

- Rakennusoikeuden yksikköhinnat sidotaan elinkustannusindeksiin. Elinkustannusindeksin pisteluvun lähtötason sekä rakennusoikeuden yksikköhintojen indeksitarkistusten määräytymisperiaatteet vahvistaa kiinteistölautakunta.

- Kiinteistölautakunta vahvistaa kilpailussa noudatettavat lopulliset rakennusoikeuden yksikköhinnat sekä lopulliset kauppahinnan määräytymisperiaatteet ennen kilpailun käynnistämistä. Määräytymisperiaatteet valmistellaan yhteistyössä Suomen valtion kanssa. Lisäksi kiinteistölautakunta vahvistaa kilpailualueen aloitusalueella noudatettavat muiden

03.12.2018

kuin edellä mainittujen käyttötarkoitusten rakennusoikeuden yksikköhinnat.

E

Kiinteistölautakunta päätti osaltaan hyväksyä liitteenä nro 2 olevan kilpailuohjelman luonnoksen sekä oikeuttaa kilpailun järjestäjän tekemään siihen tarvittavia muutoksia, korjauksia ja täydennyksiä.

Esittelijä

osastopäällikkö
Sami Haapanen

Lisätiedot

Tuukka Toropainen, vs. kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 34244
tuukka.toropainen(a)hel.fi

§ 793

Kaupunginvaltuuston 28.11.2018 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 28.11.2018 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

1-2, 9-11, Ei toimenpidettä.
13-15, 17-
19, 26

3 Toivomusponnet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

4 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi sosiaali- ja terveyslautakunnan jaostolle sekä Taloushallintopalveluliikelaitokselle.

5 Erillinen täytäntöönpanoesitys on asiana 16.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote YIT Rakennus Oy:lle, muille tarjouksen jättäneille ja Senaatti-kiinteistöille.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle ja kaupunkiympäristön toimialalle.

6 Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnalle.

7 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle ja Helen Sähköverkko Oy:lle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristön toimialalle, kaupunginmuseolle ja Liikennelaitokselle.

8, 12, 16 Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

20-25, 27-29 Asiat esitellään uudelleen kaupunginvaltuuston kokouksessa 16.1.2019.

30-34 Aloitteet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 794

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 48

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 26.11.2018
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta 27.11.2018

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 29.11.2018

pelastuslautakunta 27.11.2018

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.11.2018

- kulttuurijaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto 29.11.2018

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveysjaosto 29.11.2018

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta 27.11.2018

pormestari

apulaispormestarit

03.12.2018

Asia/18

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

03.12.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 788, 789, 790, 791, 792, 793 ja 794 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 785, 786 ja 787 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

03.12.2018

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

03.12.2018

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Jenni Björksten
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Terhi Koulumies

Anni Sinnemäki

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 13.12.2018.